

OUTRAS PUBLICACIÓNS

- *As políticas culturais nas sete principais cidades galegas*
- *Situación e perspectivas sociolaborais dos técnicos de cultura dos concellos galegos*
- *Anuario de estadísticas culturais 2006*
- *Anuario de estadísticas culturais 2007*
- *Ocio e hábitos culturais dos galegos*
- *O turismo cultural en Galicia*

As oportunidades que ofrece a cultura para o desenvolvemento económico reciben unha atención crecente, xa que cada vez se impulsan máis programas e medidas que permitan o que se dá en chamar un cambio no modelo produtivo e preparar a transición cara a unha economía dinámica e baseada no coñecemento. O papel das industrias culturais neste cambio de modelo incide na capacidade do conxunto de actividades económicas que desenvolven para impulsar o intercambio e difusión de coñecemento, constituíndo nichos de creatividade.

A evolución dos principais indicadores económicos da cultura produtiva en Galicia semella positiva. No futuro será de grande interese observar ata que punto este sistema produtivo desenvolve as capacidades que detectamos. O marco da crise económica global, que determinará ata que punto é posible unha aposta polo coñecemento como xerador de riqueza, será o banco de probas para un conxunto de actividades que constitúen unha das realidades empresariais máis prometedoras de Galicia.

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA

O Observatorio da Cultura Galega foi creado no ano 2007 ao abeiro dun convenio de colaboración coa Consellería de Cultura e Deporte e o Instituto Galego de Estatística co fin de compilar as principais estadísticas culturais de interese para Galicia, detectar as necesidades informativas neste eido e constituírse no punto de referencia e coordinación dos estudos empíricos relacionados coa cultura. O seu produto principal é a elaboración dun informe anual e unha base de datos de acceso público na internet que constitúa unha ferramenta de consulta útil para os axentes culturais e o conxunto da sociedade galega. Outros obxectivos relacionados con este son a detección de necesidades estatísticas, co fin de asesorar o goberno nesta materia, coordinar as operacións estatísticas de cultura, promover a análise de datos e elaborar informes cos resultados. Unha liña de investigación destacada é a centrada na economía creativa, orientada a ponderar o peso do ámbito cultural no tecido produtivo, así como a definición de estratexias que achen valor engadido, creen emprego e incidan nunha economía baseada no coñecemento.

documentos & informes

documentos & informes

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

(di)

documentos & informes

Consello da Cultura Galega. Observatorio da Cultura Galega
O sistema productivo da Cultura en Galicia, unha visión económica / Observatorio da Cultura Galega ; [coordinador,
Håkan Casares Berg]. — Santiago de Compostela : Consello da Cultura Galega, 2010. — 105 p. ; 28 cm. — (Docu-
mentos e informes ; 13)
D.L..... — ISBN 978-84-92923-03-8
1. Galicia-Política cultural. I. Casares Berg, Håkan. II. Título

Edita

© CONSELLO DA CULTURA GALEGA, 2010
Pazo de Raxoi · 2º andar · Praza do Obradoiro
15705 · Santiago de Compostela
T 981 957 202 · F 981 957 205
correo@consellodacultura.org
www.consellodacultura.org

Coordinador

Håkan Casares Berg

Equipo Técnico

ARDAN-Consorcio da Zona Franca de Vigo

Proxecto Gráfico

IMAGO MUNDI Deseño

Imprime

Unidixital

Depósito Legal:

ISBN 978-84-92923-03-8

Presentación

Conscientes do protagonismo que as industrias culturais están acadando no desenvolvemento das economías dos países europeos, así como do crecente interese que o enfoque económico da cultura suscita en estudosos e axentes do sector, o Consello da Cultura Galega considerou oportuno realizar, a través do seu Observatorio da Cultura Galega, unha análise descritiva sobre o ámbito do sistema produtivo da cultura en Galicia. Hai que dicir que este ámbito estaba marcado, ata a publicación deste informe, pola absoluta seca informativa e analítica.

Emprendeuse este traballo –o primeiro deste tipo que se fai na Comunidade Autónoma galega–, en colaboración co Consorcio da Zona Franca de Vigo, xa que se trata da entidade máis relevante e acreditada no que a información empresarial se refire, como reflicte a súa enorme base de datos empresariais coñecida como Ardán. Con este informe pretendemos amosar diferentes aspectos da armazón do sistema produtivo empresarial da cultura galega: as actividades que o compoñen, a súa distribución territorial, a súa contribución á riqueza e á creación de postos de traballo, así como outras particularidades relacionadas co investimento, financiamento, rendibilidade ou gasto, entre outros. Ningún aspecto fundamental dos que conforman o sistema produtivo da cultura en Galicia ficou fóra da nosa análise.

Do resultado da investigación realizada quero salientar, como conclusións de interese para todos os axentes e actores do sistema cultural galego, que a actividade económica que emana deste ámbito é moi superior ao gasto público realizado, o que debería aclarar certas dúbidas prexuzosas sobre o carácter subvencionado da creación cultural. Así mesmo, cómpre resaltar a forza laboral do sector e a súa capacidade para xerar postos de traballo de calidade.

Os datos agora publicados, vistos no seu conxunto, amosan un crecente auxe do sector, tanto en termos de creación de emprego como en contribución á riqueza da economía galega. O obxectivo do Consello da Cultura Galega é o de contribuír a facer da cultura un dos motores económicos de Galicia nos vindeiros anos, tal e como suxerían as institucións europeas, a partir da Estratexia de Lisboa. Talvez en tempos de crise sexa aínda máis oportuno chamar a atención sobre o valor económico da cultura.

Ramón Villares Paz

Presidente do Consello da Cultura Galega

ÍNDICE

Presentación	5
1. O sistema produtivo da cultura en Galicia	9
2. Estudo global das empresas do sistema produtivo da cultura en Galicia	17
2.1. Metodoloxía	19
2.2. Evolución económica e financeira	21
2.2.1. Evolución dos ingresos, custos e resultados.....	21
2.2.2. Evolución do investimento e financiamento	26
2.2.3. Evolución da rendibilidade e magnitudes asociadas.....	28
2.3. Análise do emprego.....	31
2.3.1. Estrutura do emprego	31
2.3.2. Produtividade do emprego	32
2.3.3. A xeración de emprego nas empresas	33
3. Estudo sectorial	35
3.1. Os sectores do sistema produtivo da cultura en Galicia	37
3.1.1. A clasificación sectorial	37
3.1.2. Os sectores máis importantes da cultura	37
3.1.3. Radiografía económica e financeira dos sectores da cultura	38
3.2. Comparativa con outros sistemas produtivos de Galicia	48
4. Estudo territorial	53
4.1. Análise por provincias	55
4.2. Análise por comarcas	58
5. Indicadores de mellores prácticas empresariais.....	61
5.1. Significado de indicador de mellores prácticas empresariais	63
5.2. As empresas ben xestionadas	64
5.3. As empresas gacela	67
5.4. As empresas de alto rendemento	70
5.5. As empresas de alta produtividade.....	73
6. Os retos das empresas da cultura. Conclusións.....	77

Anexos

Bibliografía	85
Glosario	86
Codificación CNAE	89

Capítulo I
**O SISTEMA PRODUTIVO
DA CULTURA EN GALICIA**

Difícilmente se pode entender unha historia da cultura occidental sen atender ao feito particular de que dende principios do século XIX a creación, produción e distribución de bens e servizos culturais evoluciona, como a maioría das actividades humanas, dun xeito sen precedentes dende o Neolítico. A Revolución Industrial, con todos os cambios socioeconómicos, culturais e políticos que comporta, tivo unha repercusión fundamental no xeito en que entendemos a cultura. Este período arranca co nacemento da prensa escrita, a difusión intensiva de libros, partituras e ilustracións e a proliferación de espectáculos. As transformacións de finais do século XIX e principios do XX na difusión da cultura están intimamente relacionadas coa aparición dos mercados de masas no Reino Unido e Francia, principalmente, e a introdución da tecnoloxía que permitiu a creación de soportes gravados de imaxe e audio. A partir da fin da Primeira Guerra Mundial vemos comezar unha etapa dominada pola cultura de masas con orixe nos EE UU e a intervención dos estados no espazo radioeléctrico e noutros medios de difusión. A partir da década de 1960, o aumento do gasto público, a internacionalización das actividades económicas e a aparición das novas tecnoloxías da información foron impulsando un tecido cultural cada vez máis profesionalizado, accesible e diverso, cunha implantación crecente na sociedade e na actividade económica¹.

Durante o século XX, principalmente, fomos testemuñas dun debate sobre o feito cultural e, máis concretamente, da súa relación co intercambio de bens e servizos culturais, marcado polo coñecido como enfoque «crítico». As diferentes achegas que se fixeron dende o Marxismo, o estruturalismo, a Escola de Frankfurt e o posmodernismo, malia procederen de tradicións filosóficas distintas, comparten un escepticismo cara á globalización, unha cultura impulsada polo mercado e unha crítica cara ao sistema capitalista. Algúns autores propoñen unha revisión deste enfoque, valorando a riqueza que produce o intercambio de bens no benestar das persoas ou a capacidade que a cultura ten de incidir en ámbitos creativos².

Na nosa opinión, e á marxe da natureza do enfoque teórico, asistimos a un punto de inflexión no ámbito cultural. A influencia da globalización, do mercado, das transformacións tecnolóxicas, da xestión de dereitos intelectuais e dos modelos de análise dun sector social que transcende as reflexións clásicas sobre un concepto de difícil aprehensión son algúns dos factores que inciden nunha evolución que afectará a todos os ámbitos da vida das persoas e das estruturas sociais.

As oportunidades que ofrece a cultura para o desenvolvemento económico reciben unha atención crecente por parte dos estados. As institucións europeas e a maioría dos gobernos impulsan programas e medidas que permitan o que se dá en chamar un cambio no modelo produtivo. Os antecedentes son moi anteriores ao escenario que aparece despois da crise financeira de 2008, con orixe nos EE UU, cando en Europa se empeza a chamar a atención sobre a necesidade de camiñar cara a un modelo de crecemento alternativo e co obxectivo de transformar a economía baseándose, principalmente, no coñecemento. Os antecedentes políticos desta idea están plasmados dende principios da década de 2000 na coñecida como Estratexia de Lisboa. O cambio de modelo económico que supón o enfoque da axenda debe preparar a transición cara a unha economía dinámica e baseada no coñecemento. O papel das industrias culturais neste cambio de modelo incide na capacidade do conxunto de actividades económicas que desenvolven para impulsar o intercambio e difusión de coñecemento, constituíndo nichos de creatividade.

A creatividade pode definirse simplemente como a habilidade para xerar algo novo³. Dende un punto de vista xenérico, a súa relación coa economía espertou máis interese nas áreas da ciencia e da investigación. A creatividade supón un proceso complexo de innovación no que se inclúen ideas, habilidades, tecnoloxía, xestión e procesos. O máis positivo é que ten a capacidade de incidir positivamente en todos os aspectos da economía. Dende este punto de vista, a cultura non se entende como un produto de consumo final, senón como unha fonte de consumo intermedio do proceso de produción. Tradicionalmente, a creatividade entendíase en relación coa produción artística, ligada á imaxinación e á estética. Esta

¹ Sassoon, Donald (2006), *Cultura. El patrimonio común de los europeos*, Barcelona, Crítica.

² Cowen, Tyler (2002), *Creative Destruction*, Princeton, PUP.

³ Howkins, John (2007), *The creative economy*, Londres, Penguin.

dimensión é dificilmente vinculable coa economía. Nas teorías iniciais da incidencia da innovación no desenvolvemento económico⁴ desbótase a idea de creatividade cultural como elemento desta. Máis ben, a innovación entendíase ligada á organización empresarial, ao comercio e aos mercados, todos eles elementos centrais das teorías económicas. En calquera caso, o estudo pormenorizado dos elementos que inciden na innovación mostra a incidencia de moitos aspectos que naquel marco eran ignorados. Nos modelos actuais enténdese a creatividade como un proceso moito máis interactivo, onde a innovación económica, científica e tecnolóxica se alimenta tamén da creatividade cultural, plasmada en ideas tan diversas como os valores, as actitudes e o acceso á información, entre outros⁵. Desde este punto de vista, podemos entender que o ámbito cultural é un máis dos elementos que inciden nesta perspectiva complexa do desenvolvemento económico.

O estudo das industriais culturais ou creativas espertou un interese crecente. As definicións da natureza e das actividades que comprenden non son unívocas. As propostas teóricas e descritivas sobre este obxecto de estudo varían considerablemente, sobre todo no relativo aos criterios de inclusión de certas actividades consideradas laterais ou complementarias⁶. Do mesmo xeito procedemos noutras ocasións⁷, dende o Observatorio da Cultura Galega ofrecemos unha proposta operativa de delimitación do sector, baseada nas propostas do Ministerio de Cultura, de Eurostat e Unesco, atendendo ás particularidades do ámbito cultural galego. As construcións metodolóxicas principais veñen dadas pola natureza das distintas clasificacións das actividades económicas e da dispoñibilidade de datos. O resultado pode observarse na táboa «Clasificación de actividades do Sistema Produtivo da Cultura en Galicia» (capítulo 2).

Para poder facernos unha idea do impacto do ámbito cultural na economía, procederemos a describir algúns indicadores fundamentais.

A maioría dos países da UE fixeron medicións da importancia económica do sector, variando o peso do sector no PIB de cada país entre cotas superiores ao 5% (Dinamarca, Reino Unido e Suecia) a cotas inferiores ao 1% (Lituania). En España, o sector representa un 3% do PIB⁸ e en Galicia as estimacións permiten supoñer que a contribución ao PIB rexional fose aproximadamente dun 2% en 2003⁹. Comparando o sector co peso no PIB galego doutras actividades económicas comprenderemos a súa importancia. O peso do sector na economía tende a crecer con taxas importantes, que no conxunto de España rolda o 6% anual. É dicir, o sector cultural é un sector máis dinámico que o conxunto da economía.

⁴ Schumpeter, Joseph A. (1944), *Teoría del desenvolvemento económico*, México, Fondo de Cultura.

⁵ Comisión Europea (2006), *The economy of culture in Europe*, Bruxelas, Comisión Europea.

⁶ Para unha descrición recente das industrias culturais, Hesmondhalgh, David (2007), *The Cultural Industries*, London, Sage.

⁷ Observatorio da Cultura Galega (2006, 2007), *Anuario de estadísticas culturais*, Santiago, Consello da Cultura Galega.

⁸ Ministerio de Cultura (2006), *El valor económico de la cultura en España*, Madrid, Ministerio de Cultura.

⁹ García Gracia, Isabel et al. (2008), *La dimensión económica de la industria del ocio en España*, Madrid, MacGraw Hill.

Outro factor fundamental para comprender a dimensión do ámbito cultural ten que ver coa forza de traballo que emprega. Outra vez, atopamos unha variación importante nas distintas economías europeas, pero en calquera caso supoñendo proporcións importantes do mercado laboral. No caso de Galicia o sector empregaba unhas 23.300 persoas en 2007¹⁰, maiormente no sector privado, o cal supón un 2% dos traballadores, unha proporción semellante á que ocupan os empregados no sector da banca e os seguros ou no sector téxtil¹¹, por exemplo. Os datos do segundo trimestre de 2008 da Enquisa de Poboación Activa mostran que o emprego cultural pasou de 23.300 ocupados a 26.000. Este dato rompe a tendencia negativa do ano anterior, que mostraba o primeiro descenso dende que existen datos sobre emprego cultural en Galicia. Ao mesmo tempo, esta suba supón un incremento sobre o total do emprego galego, que pasa do 1,9% ao 2,2%. En termos absolutos, 2008 só se ve superado por 2006 por 300 traballadores.

Emprego cultural, 2000-2008 Datos do segundo trimestre de cada ano

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Valores absolutos (miles)	16,9	20,1	18,1	17,7	21,3	25,1	26,3	23,3	26,0
Porcentaxe sobre o total de emprego	1,7	2,0	1,8	1,7	2,0	2,3	2,3	1,9	2,2

Fonte: Instituto Nacional de Estadística. Encuesta de Población Activa

Comparativamente, Galicia tivo un comportamento mellor que o total de España, onde o crecemento tamén foi positivo. En termos porcentuais, o emprego cultural en Galicia incrementouse un 11,6%, mentres que no conxunto do Estado foi do 2,2%.

Por comunidades, Galicia é a sétima en incremento relativo. As comunidades onde descendeu o emprego cultural son Madrid, País Vasco, Cataluña, Aragón e Baleares.

O emprego cultural tivo ademais un comportamento mellor que o total do emprego (no mesmo período de referencia, o incremento da poboación ocupada foi de 0,4% en Galicia).

O turismo cultural é tamén unha fonte de ingresos moi importante para Galicia xa que, do total de turistas, unha cuarta parte ten como motivo principal coñecer a cultura local ou o medio. En 2008, 550.000 españois residentes fóra da nosa comunidade visitaron Galicia por motivos culturais. Malia que nalgún ano se produciu algunha caída nos viaxeiros, o certo é que nos últimos 7 anos o crecemento deste tipo de turistas é de máis do 100%. Do total de visitantes (incluídos os que veñen por motivos profesionais ou familiares) do resto de España, o turismo cultural supón case o 7%, cifra que se eleva ata o 16% dos que veñen por motivos de ocio. Unha diferenza positiva que ofrece o turista cultural que vén a Galicia ten que ver coa duración media da estada, que é sensiblemente maior que a do conxunto de turistas, sumando case 3 millóns de noites feitas en 2008.

No mesmo ano, chegaron a Galicia case 500.000 viaxeiros procedentes do estranxeiro por motivos culturais. Igual que ocorre cos turistas españois, malia que hai unha certa variación segundo os anos, cunha baixada en 2007 e unha recuperación en 2008, obsérvase un crecemento histórico moi forte. Por tomar un ano de referencia, dende o Ano Santo de

¹⁰ As cifras do sector cultural en Galicia están tomadas de Observatorio da Cultura Galega (2008), *Anuario de estadísticas culturais 2007*, Santiago, Consello da Cultura Galega e de Observatorio da Cultura Galega (2009), *O turismo cultural en Galicia*, Santiago, Consello da Cultura Galega.

¹¹ Soamente contempla actividades industriais.

2004, as entradas deste tipo de viaxeiro experimentaron un incremento do 296%. Se o efecto arrastre do Xacobeo parece menos obvio entre os turistas culturais do resto de España, no caso dos viaxeiros internacionais semella que esta celebración incide moi positivamente na atracción de turistas en anos posteriores. En calquera caso, semella difícil acadar cotas de crecemento semellantes, xa que se produce un salto cuantitativo moi importante entre 2004 e 2005. É outro dato positivo que a proporción entre turistas e excursionistas tamén vaia evolucionando a favor da primeira, dado o maior gasto que realizan. Esta proporción está moi condicionada pola entrada de excursionistas portugueses, que forman, dentro deste grupo, o colectivo con diferenza máis importante. Con todo, é moi importante o feito constatado de que cada vez son máis os habitantes do país veciño que fan noite en Galicia nas súas visitas. O efecto do Xacobeo 2004 neste grupo parece que inflúe nunha maior afluencia de turistas fronte a excursionistas, coa salvidade do ano 2008, en que a proporción de excursionistas crece. O resto de viaxeiros internacionais que acceden a Galicia por motivos culturais acada unha cota do 18%, aproximadamente, en 2008, pero con taxas de crecemento espectaculares entre os turistas americanos e europeos, que ademais son os que teñen estadías máis longas.

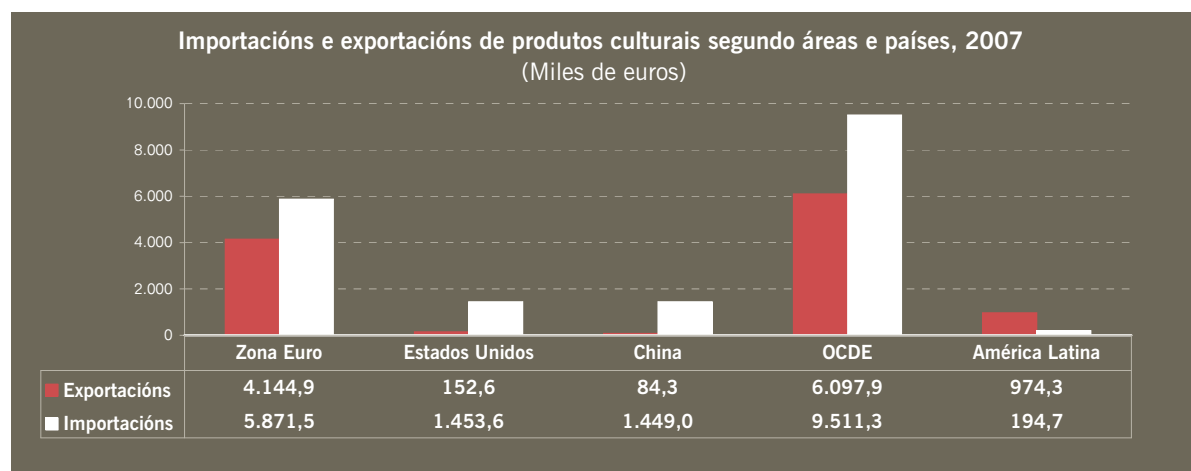
En canto ao gasto dos turistas, os resultados semellan moi positivos, proporcionan uns ingresos de case 220 millóns de euros en 2008, o cal supón máis da terceira parte do total do gasto dos turistas. O gasto medio diario roldou os 110 euros. O Xacobeo parece incidir positivamente neste indicador, xa que en 2004 os turistas españois realizaron o maior gasto diario medio por persoa e os estranxeiros o segundo mellor de toda a serie. O gasto medio diario dos estranxeiros é sensiblemente maior ao dos nacionais, pero a tendencia nos últimos anos é a de nivelarse.

Outra dimensión importante de calquera economía é a balanza de pagos. Os resultados indican que Galicia importou, en xeral, máis produtos culturais en 2007 dos que exportou, aínda que con matices; por exemplo, exportamos máis producións editoriais das que importamos e, pola contra, importamos proporcionalmente moitos máis obxectos de arte dos exportados.

Por provincias, A Coruña amósase como a maior exportadora de produtos culturais e Pontevedra, a que máis importa. Durante os últimos 7 anos, as exportacións superaron as importacións en 2002 e 2006.

Por áreas e países, Galicia importa produtos culturais da UE, EE UU e China, entre outros. A diferenza entre as importacións e as exportacións con América Latina dá un saldo positivo para a nosa comunidade. A maior parte dos intercambios faise cos países da OCDE.

Outro dos factores determinantes para comprender a dimensión económica da cultura ten que ver co gasto cultural dos consumidores. En 2007, representaba máis de 800 millóns de euros no conxunto de Galicia, case o triplo do que gastaron en cultura as administracións locais (incluíndo as deputacións provinciais) e a Xunta de Galicia no mesmo período.

Gasto cultural dos consumidores en Galicia, 2006-2007
Millons de Euros

	2006	2007
Libros non de texto	84,6	88,7
Publicacións periódicas	117,4	125,9
Espectáculos	64,2	73,1
Servizos culturais: outros	132,0	143,3
Equipamento e accesorios audiovisuais, fotográficos e cinematográficos	103,5	117,6
Tratamento da información e Internet	166,7	192,1
Soporte para rexistro de imaxe, son e datos	59,9	40,6
Outros bens e servizos: outros	24,8	21,6
TOTAL	753,1	802,9

Como podemos ver, a maioría dos produtos e servizos adquiridos crecen durante o período de referencia que mostramos, particularmente servizos culturais e equipamento, e caen máis acusadamente os soportes para gravación.

O último indicador clave é o gasto público liquidado en cultura polas administracións do Estado, da Xunta de Galicia e das administracións locais. En xeral, pódese dicir que o gasto da Xunta de Galicia foise incrementando progresivamente no período 2000-2005. Destaca o feito de que no ano 2003 o incremento fose do 28,4% con respecto a 2002 e que no ano 2005 diminuíu lixeiramente con respecto a 2004. Nos sectores en que máis aumentou o gasto no ano 2006 foron en artes escénicas e musicais (45,8%), malia que a partida que máis se incrementa é a relativa a administración e servizos xerais. Por outra banda, outro dato interesante refírese ao gasto liquidado en cultura por habitante polas distintas administracións. Cómpre salientar que o gasto realizado pola Xunta de Galicia é moi superior ao gasto da Administración xeral do Estado,

concretamente unha media de 29,2 euros por persoa en 2005. Con respecto a outras comunidades autónomas, Galicia ocupa o sétimo lugar en gasto liquidado en cultura por habitante, por riba doutras comunidades autónomas como Andalucía, Comunidade de Madrid, Cataluña ou o País Vasco. Hai que salientar a escasa marxe de manobra dos concellos, que malia teren unha gran cantidade de competencias en materia cultural e un peso moi alto na porcentaxe liquidada en cultura sobre o total liquidado, deben destinar unha parte importante do seu orzamento a gastos correntes, mentres que outras administracións con gran capacidade de gasto poden destinar unha proporción inversa a gastos de capital. O montante do gasto público entre Xunta e entidades locais (concellos e deputacións) ascende a 310 millóns de euros, sen contar co efecto á baixa que poden ter as transferencias de capital interadministrativas.

Nos vindeiros capítulos pretendemos ofrecer unha panorámica sobre a situación da actividade privada do ámbito. Despois da contextualización do sistema produtivo da cultura en Galicia realizada no primeiro capítulo, destacando o importante papel que desempeñan estas empresas no desenvolvemento da nosa economía, no capítulo segundo ofrécese unha completa análise global económica e financeira das empresas que configuran a mostra, no período 2005-2007, estudando indicadores económicos tales como a xeración de ingresos e valor engadido, a rendibilidade económica e financeira. Ademais analízase con detalle a evolución do emprego e da produtividade. No terceiro capítulo expónse información máis específica dos sectores que configuran o sistema produtivo. O cuarto capítulo, a través dunha análise territorial, ofrécenos unha visión da distribución por provincias e comarcas do valor engadido xerado polas empresas da cultura. No quinto capítulo resaltamos aquelas empresas da cultura que destacan polos esforzos realizados en diversos aspectos da xestión (alta rendibilidade, elevado crecemento dos ingresos, alta produtividade e xeración de riqueza) no período de referencia. Finalmente, o sexto capítulo amosa unha visión de futuro das empresas da cultura en Galicia.

Capítulo II
**ESTUDO GLOBAL DAS EMPRESAS DO SISTEMA
PRODUTIVO DA CULTURA EN GALICIA**

2.1. Metodoloxía

Obxectivo

O obxectivo desta análise é ofrecer unha perspectiva económica do sistema produtivo da cultura, coñecer a contribución das empresas deste sistema produtivo ao valor engadido de Galicia e facer un seguimento da súa evolución.

Liñas metodolóxicas

Coméntanse a continuación as directrices que se tiveron en conta para elaborar esta publicación: as fontes de información, o período de referencia e o ámbito sectorial.

En relación ás fontes de información, os datos obtéñense do servizo de información ARDÁN, que utiliza as mellores fontes (Rexistro Mercantil, as empresas certificadoras, as propias empresas -concretamente para datos identificativos-, etc.). ARDÁN dispón de información de máis de 80.000 empresas de España, das que 21.000 son galegas, con máis de 500 datos por empresa e ano. ARDÁN utiliza sofisticados sistemas de control que permiten garantir altos niveis de fiabilidade nos datos que se achegan.

En particular, as case 900 empresas da cultura ás que se refire este estudo posúen unha estrutura basicamente societaria e representan na súa totalidade o conxunto de empresas do sistema produtivo da cultura máis importantes con sede social en Galicia.

A metodoloxía que se seguiu considera os seguintes criterios en canto ao tratamento das mostras:

Coherencia: na presentación dos datos por parte das empresas, que deben estar axustados á lexislación e normativa contable. Na captación, establecendo controis de erros e valores estraños e no tratamento en estados financeiros homologados.

Homoxeneidade: selección dunha mostra que afecta practicamente ao conxunto das sociedades da cultura con sede social en Galicia e no tratamento dun mesmo conxunto de empresas ano a ano. O período de referencia da información corresponde ao trienio 2005-2007, se ben para algúns indicadores se ampliou para o período 2001-2007. A mostra homoxénea final para o período 2005-2007 queda configurada por 725 empresas.

En canto á delimitación do ámbito sectorial tivéronse en conta os traballos metodolóxicos desenvolvidos pola Unión Europea e o Ministerio de Cultura¹². Sobre esta base, establecéronse correspondencias entre as clasificacións oficiais, tales como a Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE 93), a Standard Industrial Classification (SIC-87) e o Sistema de Clasificación Industrial de América do Norte (NAICS-97).

Finalmente, o sistema produtivo da cultura en Galicia queda configurado polos seguintes sectores:

---

¹² A diferenza do marco da UE, inclúíronse as actividades de reprodución ligadas a produtos culturais (artes gráficas, reprodución de rexistros sonoros, etc.) e a fabricación de instrumentos musicais, actividades que incorpora o Ministerio de Cultura na súa delimitación do Sistema Produtivo da Cultura.

CLASIFICACIÓN DE ACTIVIDADES DO SECTOR PRODUTIVO DA CULTURA GALEGA

I CREACIÓN ARTÍSTICA E CULTURAL

* SIC ** NAICS

CNAE

9231 Creación de interpretación artística e literaria

II PRODUCCIÓN DE BENS E SERVIZOS CULTURAIS

EDICIÓN

2211 Edición de libros
2212 Edición de periódicos
2213 Edición de revistas
2215 Outras actividades de edición
* 2741 Publicacións diversas SC
2214 Edición de soportes de son gravado

FOTOGRAFÍA

7481 Actividades de fotografía

CINEMATOGRAFÍA E VIDEO

9211 Producción cinematográfica e de vídeo

RADIO E TELEVISIÓN

9220 Actividades de radio e televisión

OUTRAS ACTIVIDADES ARTÍSTICAS E DE ESPECTÁCULOS

9240 Actividades de axencias de noticias
9250 Activ. de bibliotecas, arquivos, museos e outras inst. culturais
9251 Actividades de bibliotecas e arquivos
9252 Activ. museos e conservación lugares e edificios históricos

III FABRICACIÓN DE BENS CULTURAIS

2220 Artes gráficas e activ. de serv. relacionados con elas
2221 Impresión de xornais
2222 Outras actividades de impresión
2223 Encadernación e acabado
2224 Composición e fotogravado
2231 Reprodución de soportes de son gravado
2232 Reprodución de soportes de vídeo gravado

IV DISTRIBUCIÓN E DIFUSIÓN DE BENS E SERVIZOS CULTURAIS

5247 Comercio polo miúdo de libros, xornais e papelaría
** 45121 Provedores de libros e prensa
* 8411 Museos e galerías de arte (-) 9252
** 53223 Aluguer de cintas de vídeo e discos
9212 Distribución de películas
9213 Exhibición de películas
9232 Xestión de salas de espectáculos

V ACTIVIDADES AUXILIARES Á CULTURA

3230 Fabric. aparatos de recepc., gravac. e reproduc. son e imax.
3630 Fabricación de instrumentos musicais
2464 Fabric. material fotográfico virxe prep. químicos para fotogr.
2465 Fabricación de soportes virxes para gravación
3340 Fabric. de instrumentos de óptica e de equipo fotográfico
* (-) 3832 Instrumentos ópticos e lentes
* 5732 Aparatos de radio e televisión
* 5733 Instr. equipos music., discos
5143 Comerc. almacenista aparatos electrodom. e aparat. radio e telev.
* 5043 Material fotográfico
* 5946 Cámaras e subministracións fotográficas
** 42211 Almacenistas de papel para impresión e escritura
** 32591 Fabricación de tinta para impresión
** 322122 Fábricas de papel de xornal

2.2. Evolución económica e financeira

Tras as reflexións anteriores, estudaremos a evolución económica e financeira das empresas da cultura dende unha perspectiva global. É dicir, analizaremos o comportamento das empresas como un conxunto.

O estudo estruturouse en catro bloques tendo en conta a súa evolución no período 2005-2007:

- Os ingresos, custos e resultados: recóllense a evolución dos ingresos, os custos principais e as partidas de resultados máis significativas.
- O investimento e o financiamento: con particular atención ás fontes de financiamento máis importantes como son os recursos propios e os recursos alleos. Por outra parte, inclúense as partidas que definen o investimento.
- A rendibilidade: neste apartado, a atención centrouse tanto na rendibilidade económica como na rendibilidade financeira. Nun e noutro caso incluíronse aquelas variables que en boa medida as explican.
- O emprego: no que se realiza un estudo da distribución das empresas segundo o número de traballadores, o emprego medio por empresa, a produtividade do traballo e a xeración de emprego nas empresas da cultura no período de estudo.

Para algunhas variables significativas farase unha análise comparativa coa empresa media galega. Neste caso utilízase unha mostra homoxénea de 19.455 empresas con sede social en Galicia que abrangue todos os sistemas produtivos da nosa comunidade autónoma.

No caso das taxas de crecemento dos ingresos de explotación e do valor engadido bruto, así como as rendibilidades económica e financeira obtidas polas empresas da cultura analizaranse graficamente os valores durante un período de tempo que vai dende o ano 2001 ata o ano 2007.

2.2.1. Evolución dos ingresos, custos e resultados

A conta de resultados agregada da mostra de 725 empresas comúns de 2005 a 2007 indica a evolución das magnitudes máis representativas en canto a ingresos, custos e resultados. As taxas de variación para cada unha das variables estudadas corresponde ao valor da media agregada.

Dada a influencia que ten a empresa pública Televisión de Galicia, S.A. nos resultados dados pola mostra distinguimos, para cada epígrafe, os agregados con e sen esta empresa.

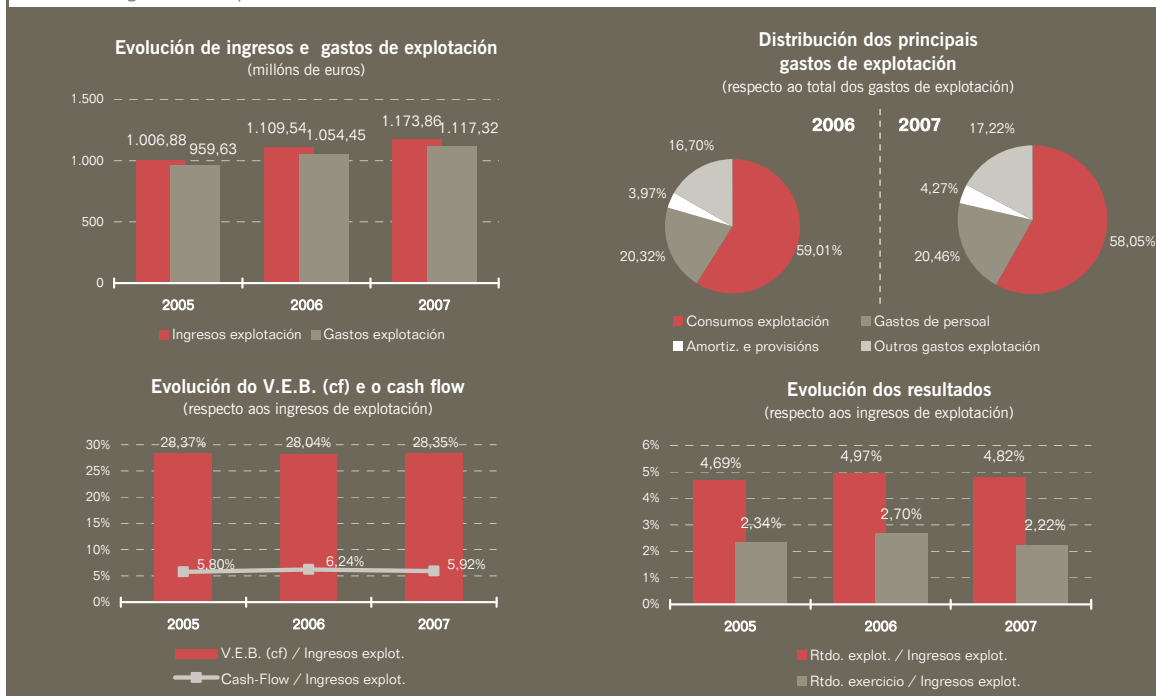
Ingresos, custos e resultados, 2005-2007

725 empresas do sector produtivo da cultura en Galicia

millóns de euros	2005		2006		2007		Taxas de variación	
		%		%		%	2005-2006	2006-2007
Ingresos de explotación	1.037,33	100,00%	1.133,50	100,00%	1.197,78	100,00%	9,27%	5,67%
Sen Televisión de Galicia	1.006,88	100,00%	1.109,54	100,00%	1.173,86	100,00%	10,20%	5,80%
Consumos e outros gastos de explotación	816,91	78,75%	867,16	76,50%	916,43	76,51%	6,15%	5,68%
Sen Televisión de Galicia	721,22	71,63%	798,43	71,96%	841,02	71,65%	10,71%	5,33%
Valor engadido bruto a custo dos factores	220,42	21,25%	266,35	23,50%	281,36	23,49%	20,84%	5,64%
Sen Televisión de Galicia	285,66	28,37%	311,12	28,04%	332,85	28,35%	8,91%	6,98%
Gastos de persoal	222,19	21,42%	242,05	21,35%	258,09	21,55%	8,94%	6,63%
Sen Televisión de Galicia	200,28	19,89%	214,21	19,31%	228,63	19,48%	6,96%	6,73%
Resultado económico bruto explot. (EBITDA)	-1,77	-0,17%	24,30	2,14%	23,27	1,94%	—	-4,23%
Sen Televisión de Galicia	85,38	8,48%	96,90	8,73%	104,21	8,88%	13,50%	7,54%
Resultado económico neto explot. (EBIT)	-42,73	-4,12%	-20,55	-1,81%	-27,47	-2,29%	51,90%	-33,66%
Sen Televisión de Galicia	47,25	4,69%	55,09	4,97%	56,54	4,82%	16,59%	2,64%
Resultado actividades ordinarias	-51,98	-5,01%	-31,21	-2,75%	-40,27	-3,36%	39,96%	-29,05%
Sen Televisión de Galicia	37,92	3,77%	44,54	4,01%	43,85	3,74%	17,45%	-1,55%
Resultado neto do exercicio	-48,75	-4,70%	-48,08	-4,24%	-58,37	-4,87%	1,37%	-21,39%
Sen Televisión de Galicia	23,60	2,34%	29,92	2,70%	26,10	2,22%	26,77%	-12,76%

(%) valores calculados sobre os ingresos de explotación

Os valores dos gráficos corresponden á mostra sen Televisión de Galicia

Feitos e elementos máis relevantes dos ingresos, custos e resultados para a mostra agregada

Ingresos

Prodúcese no período 2005-2007 un incremento importante nos ingresos de explotación xerados pola mostra de empresas e acádanse unhas taxas de crecemento de 9,27% para o ano 2006 e de 5,67% para o 2007.

Consumos

Se analizamos as variacións na partida de consumos e outros gastos de explotación, as taxas reflicten, para o período 2006-2007, un crecemento parello aos ingresos de explotación e situáanse no 5,68%.

Valor engadido

O valor engadido bruto a custo dos factores mantivo un perfil crecente no período analizado; con todo, presentou sinais de desaceleración en 2007 e acadou unha taxa do 5,64%. Convén destacar que, sen ter en conta o efecto da Televisión de Galicia, a taxa de variación para o ano 2007 do valor engadido é dun 6,98%, por riba da dos ingresos de explotación, que neste caso é dun 5,80%.

Resultado económico bruto de explotación

Esta partida presenta grandes fluctuacións no período analizado. Se non temos en conta o efecto da Televisión de Galicia os resultados son máis moderados, presentan taxas de variación crecentes no período dun 13,50% para 2006 e dun 7,54% para 2007.

Resultado neto

A conta de perdas e ganancias agregada presentou para os dous anos estudados resultados negativos no caso da mostra completa. Se analizamos a mostra sen o efecto da Televisión de Galicia, os resultados son positivos, crecen un 26,77% no ano 2006 e decrecen un 12,76% no ano 2007.

Análise por tamaño das empresas

Distribución das empresas por tamaños, 2007			
	% Empresas	% Ingresos de explotación	% Valor engadido bruto (cf)
Pequena empresa	97,10%	95,53%	95,61%
■ Microempresa	86,48%	70,71%	92,24%
Mediana empresa	2,62%	4,02%	4,00%
Grande empresa	0,28%	0,46%	0,39%

A grande empresa xera uns ingresos superiores a 50 millóns de euros, na mediana empresa estes sitúanse entre 10 e 50 millóns de euros, e a pequena empresa rexistra uns ingresos inferiores a 10 millóns de euros. Dentro deste último grupo considérase o subgrupo microempresa cando presenta un volume de negocio inferior a 2 millóns de euros.

Todas as porcentaxes están calculadas sobre a mostra total da cultura

Na clasificación das empresas segundo o seu tamaño convén destacar que o sistema produtivo está fortemente atomizado debido á reducida dimensión empresarial da maioría das empresas. Un 97,10% poden considerarse pequenas empresas e un 86,48% son microempresas.

Se estudamos agora como se distribúen tanto os ingresos como o valor engadido nas empresas da cultura atendendo ao tamaño, pódese observar que o 95,53% dos ingresos e o 95,61% do valor engadido é xerado por pequenas empresas. As microempresas xeran un 92,24% do valor engadido, co 70,71% dos ingresos do sistema produtivo.

Importancia do sistema produtivo da cultura en Galicia

No seguinte cadro analizaremos o peso do sector das empresas culturais sobre o total da mostra de empresas galegas (19.455).

No caso dos ingresos de explotación prodúcese un lixeiro decrecemento nos anos 2005, 2006 e 2007, alcanzan valores de 1,72%, 1,66% e 1,55%, respectivamente. O peso do valor engadido bruto para a mostra analizada acada cotas superiores ás dos ingresos de explotación. No período 2005-2006 a mostra amosa crecemento (do 1,73% ao 1,86%). O ano 2007 vén marcado por un descenso, que sitúa o peso das empresas da cultura nun 1,76% sobre o total da mostra de Galicia.

Contribución das empresas da cultura en Galicia			
	2005	2006	2007
Ingresos de explotación	1,72%	1,66%	1,55%
Sen Televisión de Galicia	1,67%	1,62%	1,51%
Valor engadido bruto (cf)	1,73%	1,86%	1,76%
Sen Televisión de Galicia	2,25%	2,17%	2,08%

Os datos corresponden a unha mostra de 19.455 empresas de Galicia

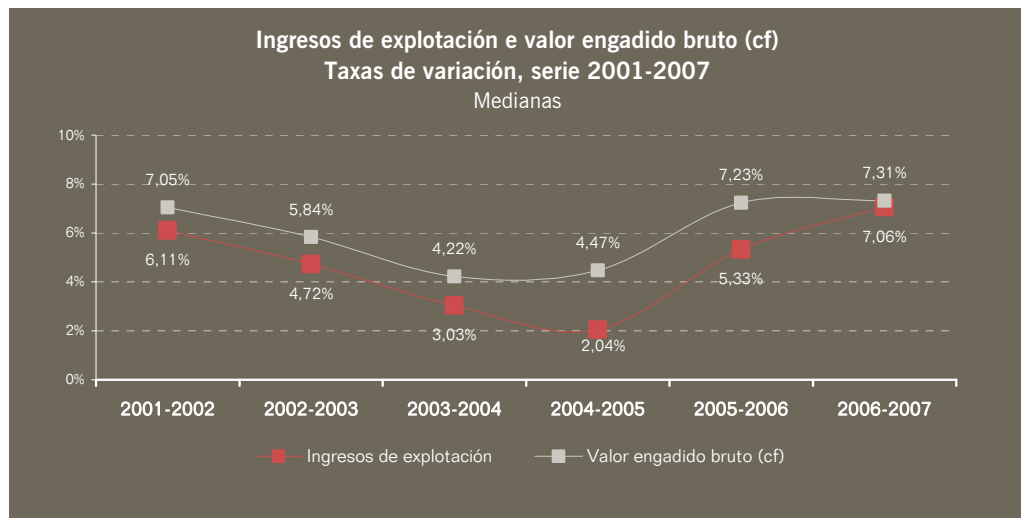
Se analizamos os datos sen ter en conta a Televisión de Galicia, que presenta un valor engadido bruto negativo para os tres anos representados, a contribución en Galicia das empresas da cultura supón máis dun 2% nos tres anos.

Evolución das taxas de crecemento

No seguinte gráfico recolleemos, para un período que abarca dende o ano 2001 ata o ano 2007, as taxas de crecemento dos ingresos de explotación e do valor engadido bruto da mostra a través dos valores das medianas.

Apréciase unha desaceleración no crecemento de ambas as variables a partir do ano 2001 e ata o ano 2005, cando aparece un cambio de tendencia marcado sobre todo por un reforzo substancial na taxa de crecemento do valor engadido bruto, que acada subidas de 3,29 puntos porcentuais no período 2005-2006 e de 1,73 puntos no período 2006-2007.

Comparativa coa empresa media galega

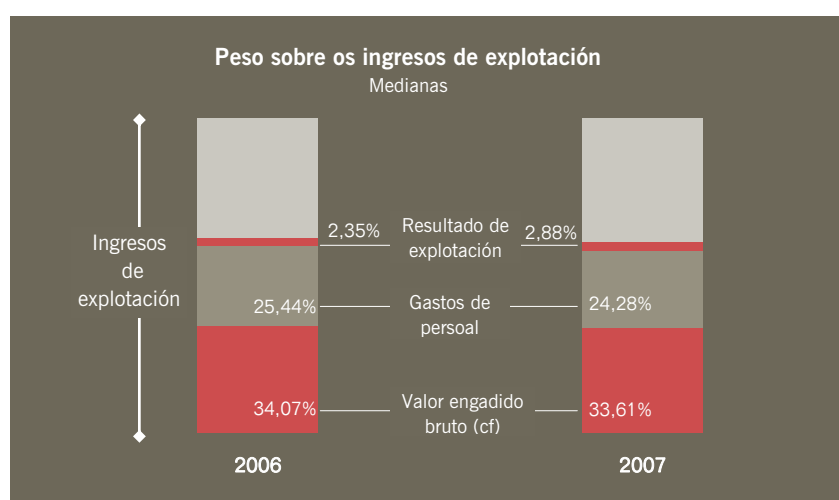
Facemos agora unha análise comparativa das taxas de crecemento dalgunhas variables relacionadas cos resultados que obteñen por termo medio as empresas do sistema produtivo da cultura e as empresas galegas en conxunto.

Cómpre destacar que por termo medio as empresas da cultura amosan taxas de crecemento no período 2006-2007 máis altas que as empresas galegas en variables como os ingresos de explotación, valor engadido bruto e resultado neto do exercicio. No caso do resultado neto do exercicio os diferenciais acadan aproximadamente dous puntos porcentuais.

Peso sobre os ingresos de explotación

A continuación analizamos o peso específico das variables resultado de explotación, gastos de persoal e valor engadido bruto sobre os ingresos de explotación.

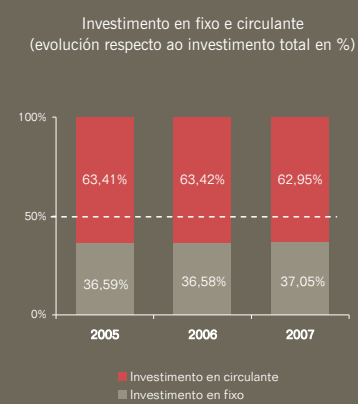
Apréciase unha baixada no peso dos gastos de persoal sobre os ingresos no ano 2007 respecto ao ano 2006, que pasan de ocupar un 25,44% a un 24,28%. No caso do resultado de explotación sobre a porcentaxe, dun 2,35% a un 2,88% dos ingresos de explotación do exercicio. A relación do valor engadido bruto sobre os ingresos baixa dun 34,07% no ano 2006 a un 33,61% no ano 2007.

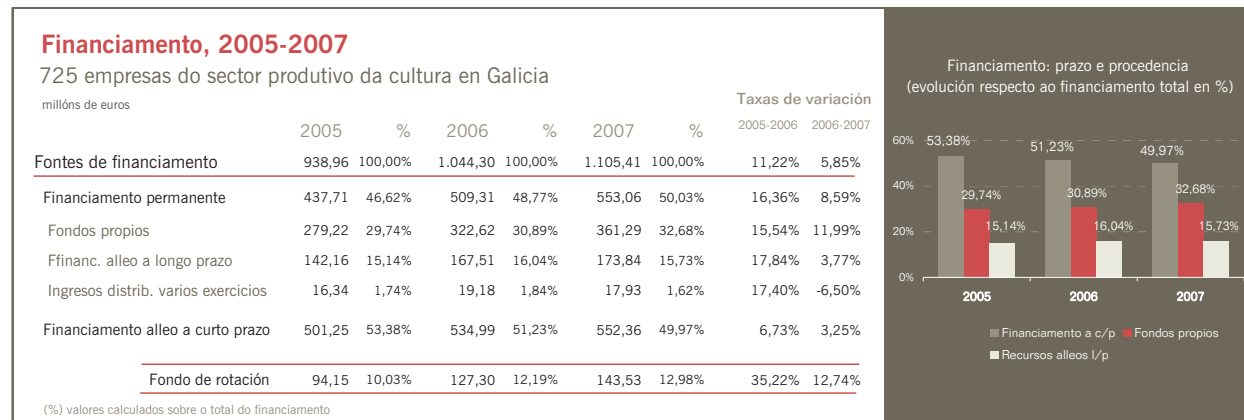
2.2.2. Evolución do investimento e financiamento

O balance agregado das 725 empresas da mostra do sistema produtivo da cultura en Galicia dá os seguintes resultados:

Investimento, 2005-2007								
725 empresas do sector produtivo da cultura en Galicia								
millóns de euros	2005	%	2006	%	2007	%	Taxas de variación	
							2005-2006	
							2006-2007	
Investimento total	938,96	100%	1.044,30	100%	1.105,41	100%	11,22%	5,85%
Investimento en fixo (neto)	343,56	36,59%	382,00	36,58%	409,53	37,05%	11,19%	7,21%
Gastos amortizables	6,93	0,74%	6,37	0,61%	5,09	0,46%	-8,02%	-20,09%
Inmobilizado inmaterial	68,72	7,32%	70,33	6,73%	75,90	6,87%	2,34%	7,93%
Inmobilizado material	213,85	22,78%	235,74	22,57%	254,36	23,01%	10,23%	7,90%
Outro inmovilizado	52,95	5,64%	68,51	6,56%	73,13	6,62%	29,38%	6,74%
Outro activo fixo	1,11	0,12%	1,05	0,10%	1,04	0,09%	-5,50%	-0,57%
Investimento en circulante (neto)	595,40	63,41%	662,30	63,42%	695,88	62,95%	11,24%	5,07%
Existencias	151,15	16,10%	179,31	17,17%	190,48	17,23%	18,63%	6,23%
Debedores	366,47	39,03%	401,41	38,44%	419,85	37,98%	9,53%	4,59%
Tesourería	57,61	6,13%	59,04	5,65%	56,41	5,10%	2,49%	-4,45%
Outro activo circulante	20,17	2,15%	22,54	2,16%	29,15	2,64%	11,72%	29,34%

(%) valores calculados sobre o total do investimento

Feitos e elementos máis relevantes en investimento e financiamento para a mostra agregada

Investimento en fixo

Rexístrase un crecemento para os anos analizados, aínda que se percibe unha desaceleración; pasa a taxa de variación dun 11,19% no período 2005-2006 a un 7,21% no 2007. Cómpre destacar o bo comportamento do inmovilizado inmaterial, ligado aos activos intanxibles da empresa e en último termo ás vantaxes competitivas, que crece primeiro un 2,34% e un 7,93% no ano 2007.

O inmovilizado material reduce sensiblemente o seu crecemento, pasa dun 10,23% no período 2005-2006 ao 7,90% de taxa de variación no ano 2007.

Investimento en circulante

O investimento en circulante manifesta un comportamento similar ao fixo, redúcese sensiblemente a taxa de crecemento, que no ano 2007 acada o 5,07%.

As existencias, que no ano 2006 creceran un 18,63%, pasan no ano 2007 a alcanzar unha taxa de crecemento do 6,23%.

Os debedores aumentan no período 2006-2007 un 4,59%.

A tesourería acada en 2007 un crecemento negativo do 4,45%.

Financiamento permanente

O período vén marcado por unha importante desaceleración no crecemento do financiamento permanente. Os fondos propios medraron un 15,54% durante o ano 2006, porén en 2007 a taxa de variación foi do 11,99%. Máis acusada foi a situación do financiamento alleo a longo prazo, que pasa de crecer un 17,84% no período 2005-2006 a un 3,77% en 2007.

Financiamento alleo a curto prazo

Moderada desaceleración do financiamento alleo a curto prazo, que rexistra taxas de crecemento dun 6,73% para o ano 2006 e dun 3,25% para o ano 2007.

Fondo de rotación

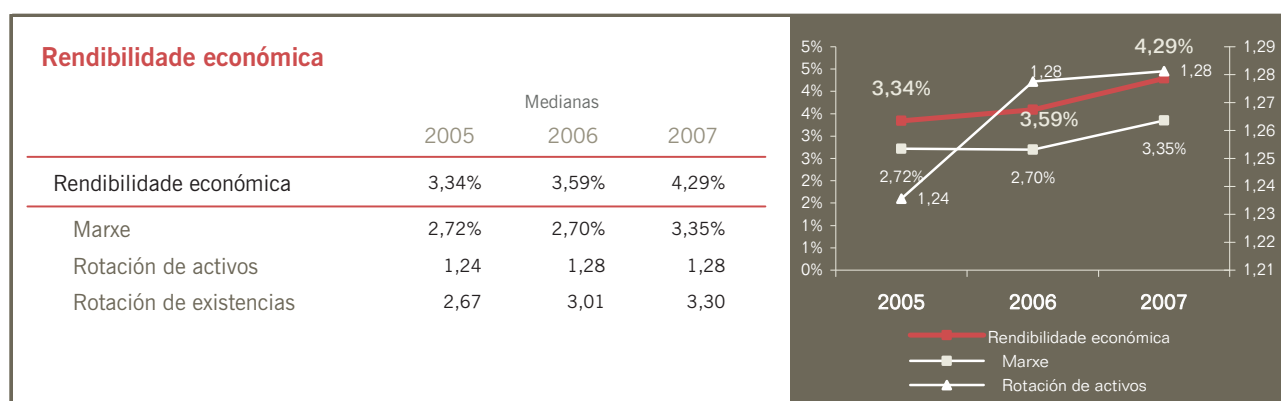
O fondo de rotación, que experimenta un notable incremento no ano 2006 (35,22%), sofre no seguinte período unha forte caída na taxa de variación e pasa a un 12,74%.

2.2.3. Evolución da rendibilidade e magnitudes asociadas

a) Rendibilidade económica

A rendibilidade económica ou do investimento é unha medida da capacidade dos activos das empresas para xerar valor, con independencia de como foron financiados, polo tanto é un bo indicador da eficiencia na xestión empresarial.

Analizamos a evolución da rendibilidade económica para a mostra das 725 empresas da cultura de Galicia. Os valores amosados corresponden ás medianas para a rendibilidade económica, a marxe de explotación, rotación de activos e rotación de existencias.

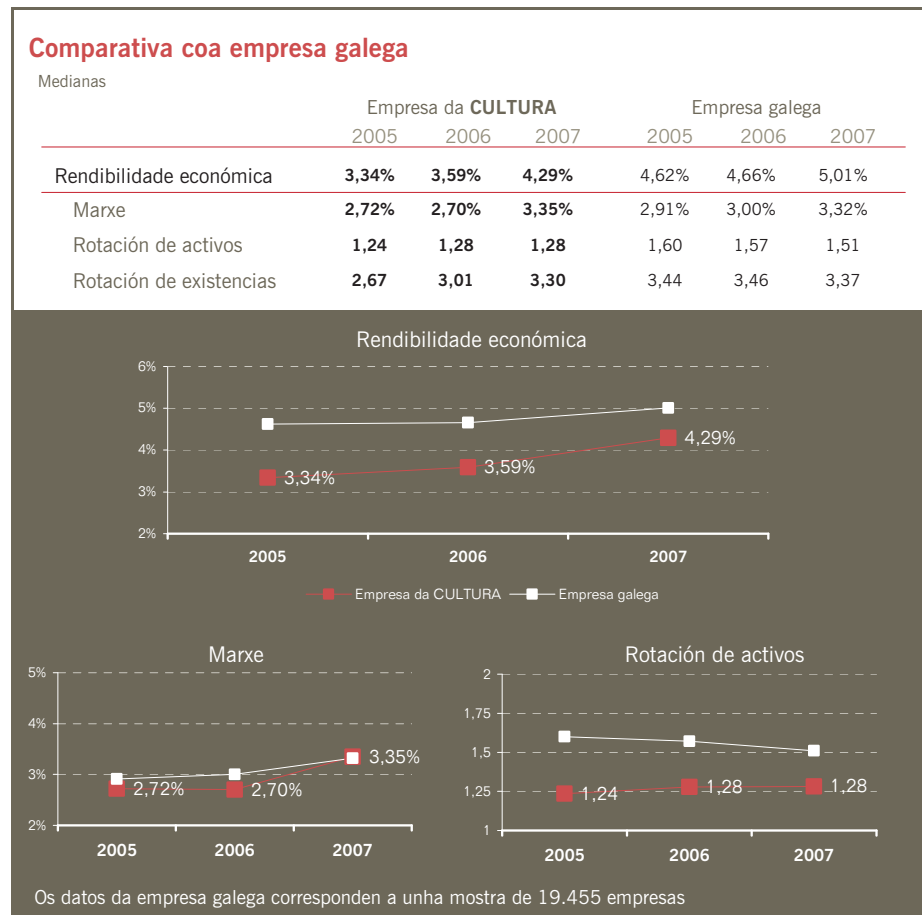
Entres os aspectos máis relevantes relativos á rendibilidade económica destaca a constante melloría dos valores nos tres anos obxecto de estudo. No ano 2006 prodúcese un aumento na rendibilidade de 0,25 puntos porcentuais; no caso do ano 2007 a variación supuxo unha mellora de 0,7 puntos porcentuais.

A variación do 2005-2006 susténtase principalmente por unha melloría na rotación dos activos, no caso do 2006-2007 existe unha subida da marxe que propiciou un incremento na rendibilidade xa que a rotación dos activos mantívose constante no período.

Comparativa coa empresa media galega

Se analizamos o comportamento das medianas da rendibilidade, da marxe e da rotación de activos para a mostra de empresas de Galicia e se as comparamos cos resultados obtidos para a mostra de empresas da cultura pódese deducir que presentan, en xeral, peores parámetros que a empresa media galega.

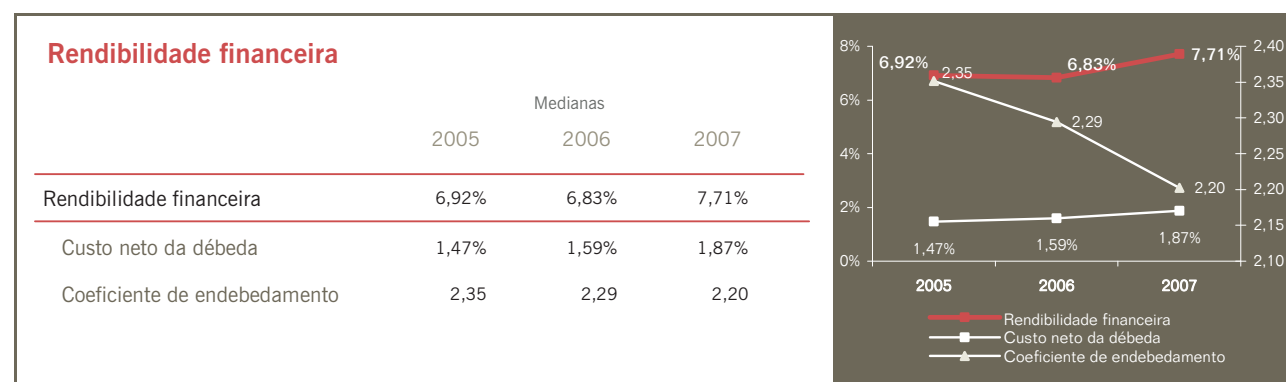
Con todo dedúcese, a través do cadro evolutivo amosado na seguinte páxina, que as empresas da cultura achegan posicións ás da empresa media galega, sobre todo no último ano, en que se produce unha mellora na marxe de explotación, que chega practicamente a igualarse, e na rotación de activos, que en Galicia baixa e nas empresas da cultura mantense constante.

b) Rendibilidade financeira

A rendibilidade financeira ou dos fondos propios é unha medida do rendemento obtido polos capitais propios, é, polo tanto, un concepto de rendibilidade final que está determinada tanto polos factores incluídos na rendibilidade económica como pola estrutura financeira.

Ademais dos resultados para a rendibilidade financeira analizaremos o custo neto da débeda e o coeficiente de endebedamento.

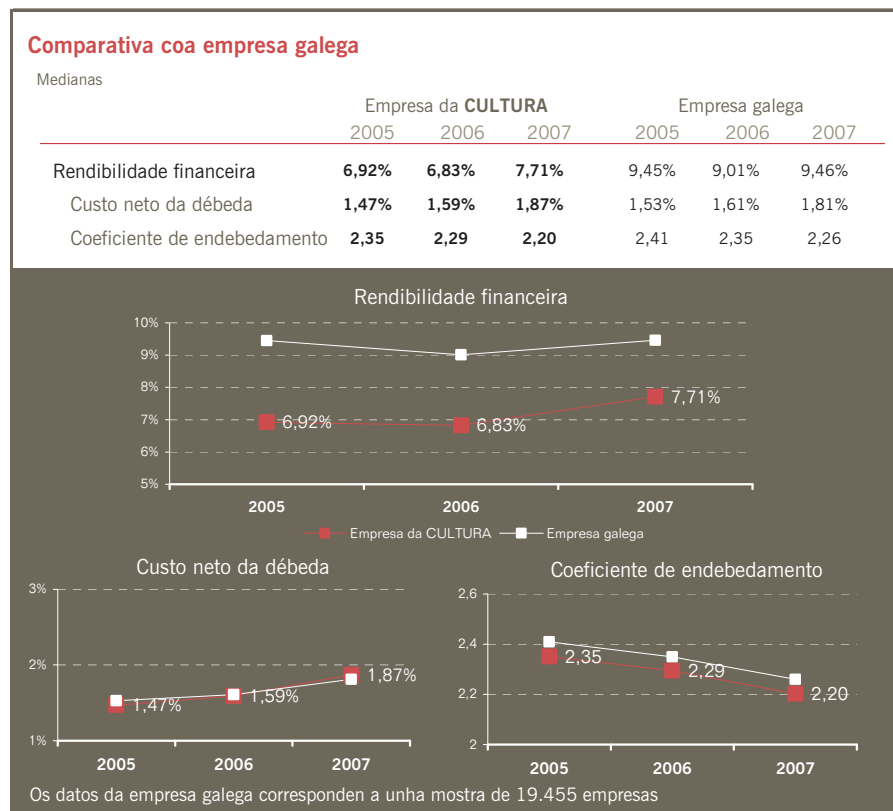
No ano 2005 a rendibilidade financeira das empresas da cultura acadou un 6,92%, en 2006 rexístrase unha lixeira baixada ata o 6,83% para subir outra vez ata o 7,71% no ano 2007.

Respecto ao custo neto da débeda, preséntase unha subida paulatina ao longo do período, pasa dun 1,47% en 2005 a un 1,59% en 2006 e un 1,87 en 2007.

O coeficiente de endebedamento das empresas baixa e rexistra uns valores de 2,35 en 2005, 2,29 en 2006 e 2,20 en 2007.

En 2007 obsérvase un apancamento positivo ou amplificador (e superior ao de 2006), é dicir, o efecto panca que as débedas exercen sobre a rendibilidade financeira é positivo.

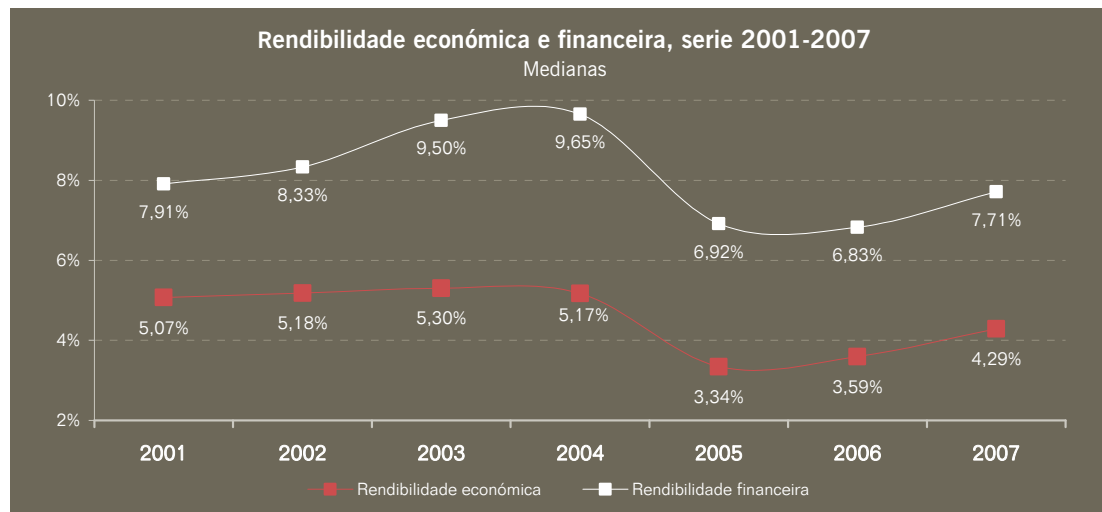
Comparativa coa empresa media galega

Por termo medio (utilizando a mediana da mostra) a empresa media galega obtén unha rendibilidade financeira superior á empresa da cultura, dándose uns diferenciais de arredor de 2 puntos porcentuais. Porén, as posicións achéganse no ano 2007, o mesmo que sucede coa rendibilidade económica.

c) Evolución da rendibilidade

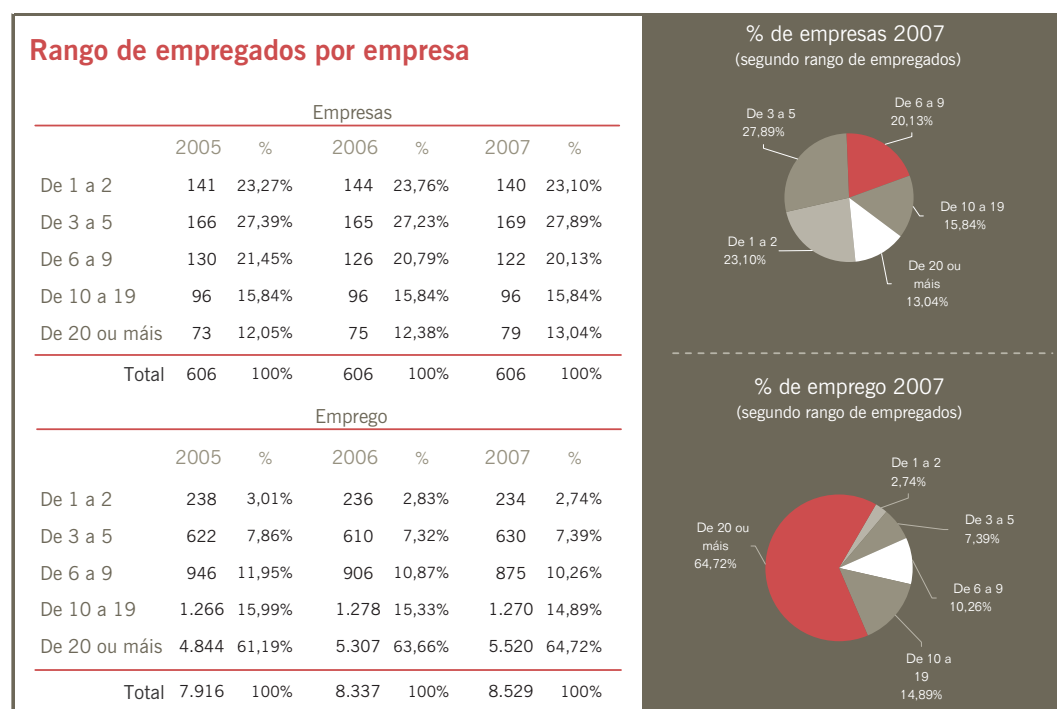
No seguinte gráfico reflectimos para o período de tempo comprendido entre 2001 e 2007 os valores da rendibilidade económica e financeira. Pódese apreciar unha mellora progresiva de 2001 a 2003-2004, un empeoramento substancial no ano 2005, e dende o ano 2006 unha mellora progresiva dos rateos.

2.3. Análise do emprego

2.3.1. Estrutura do emprego

Na seguinte táboa reflíctese a distribución do emprego por número de empresas e empregados¹³.

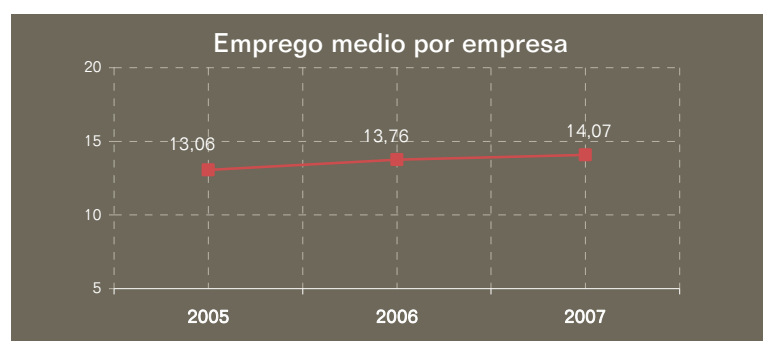

¹³ Co fin de conseguir cálculos coherentes, soamente se tivo en conta o dato do número de empregados daquelas empresas que, ademais de declaralo na súa memoria para todos e cada un dos anos aos que se refire o estudo, ofrecían certo grao de coherencia (é dicir, na relación Gastos de persoal/Nº. empregados rexéitábase aqueles valores que non resulten fiables). A mostra final, despois da depuración, consta de 606 empresas para o período de análise (incluída a Televisión de Galicia).

No ano 2007 o grupo máis numeroso de empresas segundo o seu rango de empregados corresponde ás que teñen de 3 a 5 empregados (27,89%), as empresas con 1 ou 2 empregados supoñen o 23,10% da mostra, o 20,13% das empresas pertencen a un rango de 6 a 9, o 15,84% teñen de 10 a 19 e o 13,04% contan con máis de 20 empregados.

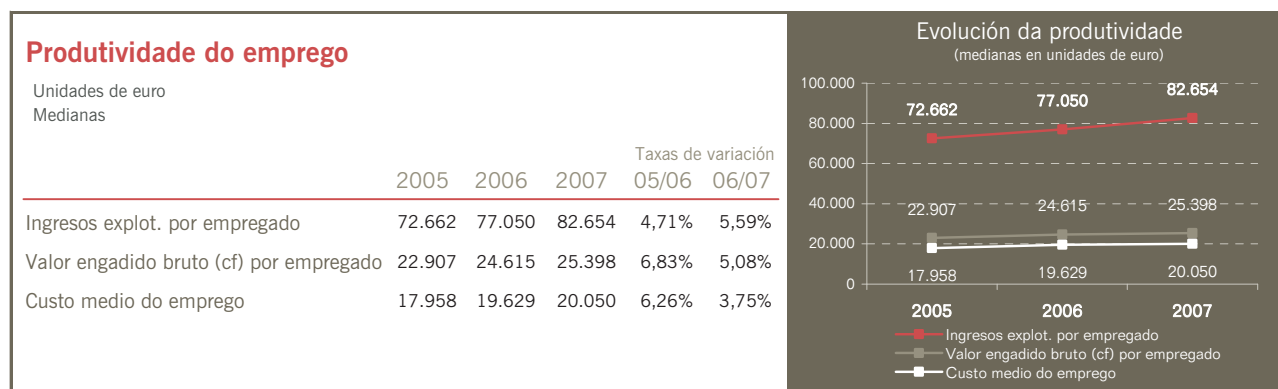
Atendendo á distribución dos empregos segundo o rango de empregados das empresas, tamén no ano 2007 pode observarse que o 64,72% dos empregos da mostra pertence a empresas con máis de 20 empregados. As empresas de 1 a 2 e de 3 a 5 empregados xeran soamente o 2,74% e o 7,39% do emprego, respectivamente.

O emprego medio, calculado como a relación entre o número de empregados totais e o número de empresas que presentan este dato, experimentou un crecemento progresivo no período de análise, que abrangue de 2005 a 2007, sendo no ano 2007 de 14,07 empregados por termo medio.

2.3.2. Produtividade do emprego

Analizamos deseguido algunhas variables relacionadas coa produtividade do emprego. Os datos corresponden co valor central da mostra de 606 empresas da cultura en Galicia.

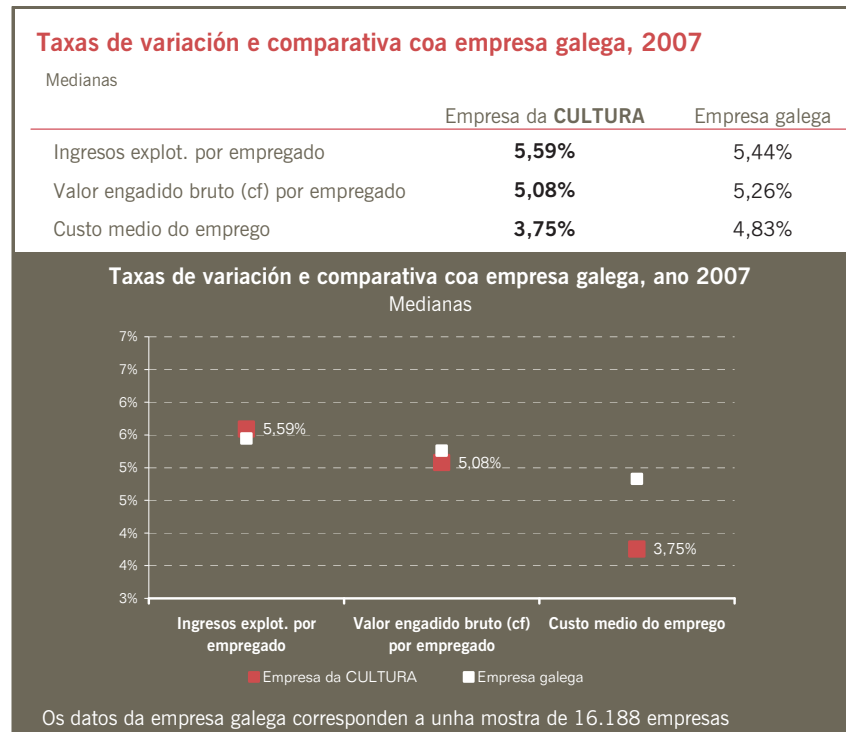
Os ingresos de explotación por empregado creceron no período 2006-2007 un 5,59%, a un ritmo superior ao do período anterior, que foi do 4,71%.

O valor engadido bruto por empregado tamén reflicte taxas de crecemento positivas nos dous períodos analizados, aínda que se percibe certa desaceleración no crecemento, que pasa dun 6,83% a un 5,08%.

No caso do custo medio do emprego, a taxa de variación para o ano 2006 foi de 6,26% e de 3,75% para 2007.

Comparativa coa empresa media galega

O crecemento dos ingresos de explotación por empregado en 2007 para a media das empresas galegas está lixeiramente por debaixo do valor para as empresas da cultura. No caso do valor engadido bruto é na mostra da cultura onde as posicións son relativamente máis baixas na taxa de variación. O crecemento do custo medio do emprego presenta un diferencial de case un punto por debaixo nas empresas da cultura respecto á empresa galega.

2.3.3. A xeración de emprego nas empresas

Neste apartado analizamos como crece o emprego nas empresas da cultura en Galicia, e nun maior detalle nos sectores que conforman o sistema produtivo da cultura en Galicia.

Xeración de emprego

	2005	2006	2007	Taxas de variación	
				2005-2006	2006-2007
Nº. de Emplados	7.916	8.337	8.529	5,32%	2,30%
	2005 → 2007				
		7,74%			

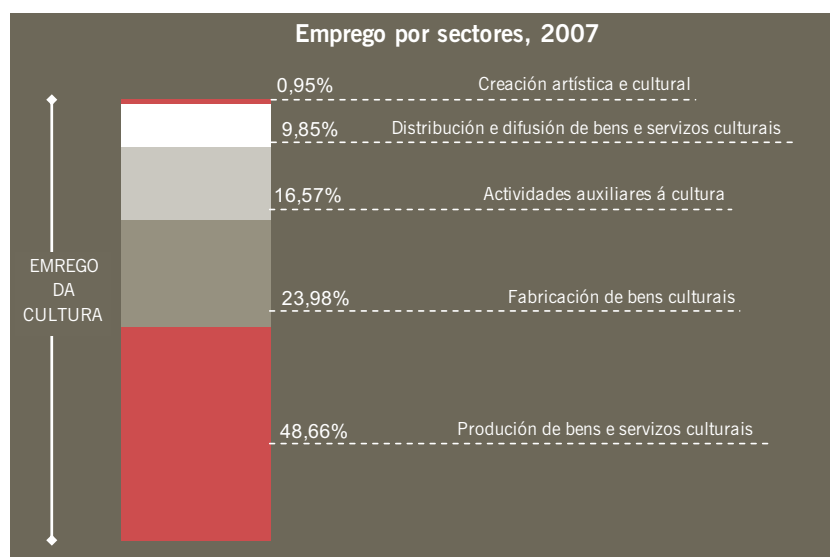
Contribución das empresas da cultura no emprego de Galicia

	2005	2006	2007
% do emprego de Galicia	2,50%	2,51%	2,47%

Os datos corresponden a unha mostra de 16.188 empresas de Galicia

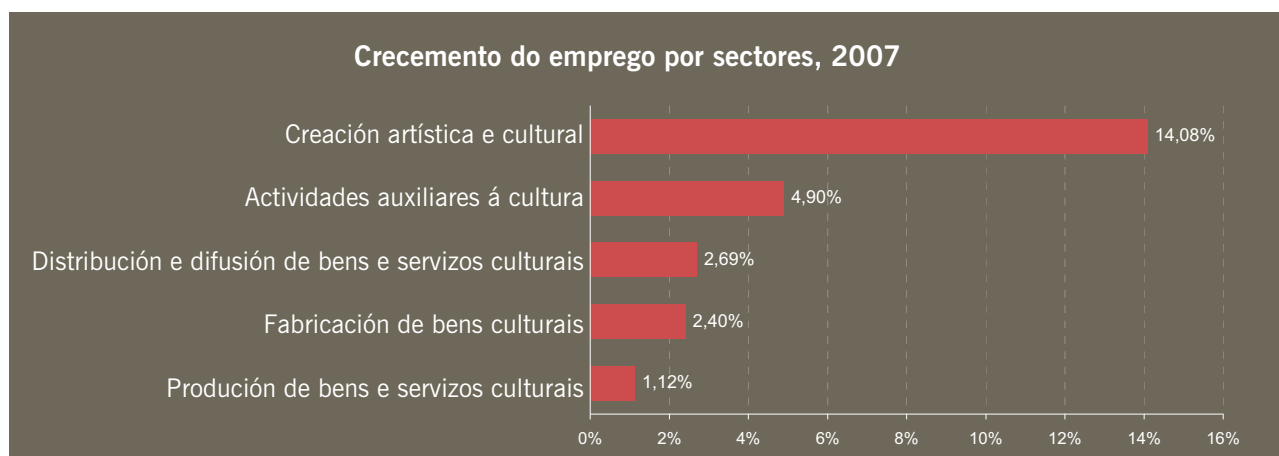
Nas mostra de empresas analizada prodúcese un aumento do 7,74% nos postos de traballo xerados. Este crecemento supón un 5,32% no período 2005-2006 e un 2,30% no 2006-2007.

Segundo a mostra de empresas analizadas de Galicia, o peso do sistema produtivo da cultura supuxo un 2,50% dos postos de traballo no ano 2005, un 2,51% no ano 2006 e un 2,47% no ano 2007.

O emprego xerado polas empresas da mostra da cultura distribúese entre os seus sectores do seguinte xeito: 48,66% na produción de bens e servizos culturais, 23,98% na fabricación de bens culturais, o 16,57% corresponde ás actividades auxiliares da cultura, o 9,85% para a distribución e difusión de bens e servizos culturais e o 0,95% para a creación artística e cultural.

No seguinte gráfico analízase o crecemento dos sectores para o ano 2007.

Os sectores que presentan maiores taxas de crecemento do emprego no ano 2007 son a produción de bens e servizos culturais (14,08%) e a fabricación de bens culturais (4,90%).

Capítulo III
ESTUDO SETORIAL

3.1. Os sectores do sistema produtivo da cultura en Galicia

3.1.1. A clasificación sectorial

Como xa se comentou no apartado 2.1. Metodoloxía, para a delimitación do ámbito sectorial establecéronse correspondencias entre a Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE 93), a Standard Industrial Classification (SIC-87) e o Sistema de Clasificación Industrial de América do Norte (NAICS-97).

Os sectores que finalmente se analizarán neste informe son:

- Creación artística e cultural
- Produción de bens e servizos culturais
  - Edición
  - Fotografía
  - Cinematografía e vídeo
  - Radio e televisión
  - Outras actividades artísticas e de espectáculos
- Fabricación de bens culturais
- Distribución e difusión de bens e servizos culturais
- Actividades auxiliares á cultura

O detalle de como se configuran cada un destes sectores aparece no apartado 2.1. Metodoloxía.

Neste informe da empresa da cultura preséntase unha perspectiva económica dos sectores principais e no caso que proceda, como no sector de produción de bens e servizos culturais, un detalle dos subsectores que o configuran.

3.1.2. Os sectores máis importantes da cultura

Na seguinte táboa recóllense para o ano 2007 os datos relativos á facturación e creación de valor para a mostra de empresas da cultura segundo os diferentes sectores. Debido á distorsión nos resultados da Televisión de Galicia non se ten en conta esta empresa para os cálculos das variables.

O grupo máis numeroso corresponde coa fabricación de bens culturais (35,22%), que xera o 17,04% dos ingresos de explotación e o 21,60% do valor engadido bruto.

Un 25,83% das empresas dedícanse á produción de bens e servizos culturais e xeran o 28,89% dos ingresos de explotación e o 48,04% do valor engadido bruto.

No terceiro lugar están as empresas dedicadas á distribución e difusión de bens e servizos culturais, que agrupan o 19,48% das empresas, o 7,67% dos ingresos de explotación e o 5,52% do valor engadido bruto.

O caso das actividades auxiliares á cultura supón o 17,54% das empresas, o 45,72% dos ingresos e o 23,84% do valor engadido.

Por último, a creación artística, que posúe soamente o 1,93% das empresas, acada o 0,68% dos ingresos de explotación e o 0,99% do valor engadido bruto.

Se estudamos con maior detalle o sector da produción de bens e servizos, o subsector máis importante é o de edición, que agrupa o 9,12% das empresas e xera o 31,85% do valor engadido bruto co 19,39% dos ingresos de explotación.

Sectores do sistema produtivo da cultura						
Sen Televisión de Galicia Millóns de euros						
	Nº. de empresas	%	2007			
			Ingresos de explotación	%	Valor engadido bruto (cf)	%
■ Creación artística e cultural	14	1,93%	7,97	0,68%	3,31	0,99%
■ Produción de bens e servizos culturais	187	25,83%	339,16	28,89%	159,91	48,04%
■ Edición	66	9,12%	227,56	19,39%	106,34	31,95%
■ Fotografía	33	4,56%	12,41	1,06%	4,10	1,23%
■ Cinematografía e vídeo	53	7,32%	73,38	6,25%	35,77	10,75%
■ Radio e televisión	29	4,01%	23,46	2,00%	11,91	3,58%
■ Outras actividades artísticas e de espectáculos	6	0,83%	2,35	0,20%	1,78	0,53%
■ Fabricación de bens culturais	255	35,22%	200,02	17,04%	71,91	21,60%
■ Distribución e difusión de bens e servizos culturais	141	19,48%	90,05	7,67%	18,37	5,52%
■ Actividades auxiliares á cultura	127	17,54%	536,67	45,72%	79,36	23,84%

3.1.3. Radiografía económica e financeira dos sectores da cultura

Nas seguintes páxinas preséntase un estudo económico detallado dos sectores do sistema produtivo da cultura en Galicia.

A radiografía sectorial divídese nos seguintes apartados:

- Actividade. Onde se reflicte o crecemento dos ingresos, o valor engadido bruto entre ingresos e o *cash-flow* entre ingresos.
- Emprego. As variables representadas son os ingresos de explotación por empregado, o custo medio do emprego e o valor engadido bruto por empregado.
- Rendibilidade. Analízase a rendibilidade económica ou do negocio e a financeira ou do accionista.

Os valores que se ofrecen do sector para os anos 2005, 2006 e 2007 corresponden á mediana ou valor central da mostra de empresas do sector. Na columna adxacente pódese observar a posición relativa do sector con respecto aos valores obtidos polas empresas do sistema produtivo da cultura en conxunto.

O sector correspondente á produción de bens e servizos desagregárase tamén en 4 subsectores: edición, fotografía, cinematografía e vídeo, e radio e televisión.

**Sector do sistema produtivo da cultura galega:
CREACIÓN ARTÍSTICA E CULTURAL**

N.º de empresas da mostra no período 2005-2007: 14

	2005	2006	2007
Ingresos de explotación	5,40	6,65	7,97
Valor engadido bruto (cf)	2,68	3,01	3,31

millóns de euros

Actividade	Mediana do sector				* Media cultura 2007 (mediana)
	2005	2006	2007		
Crecedemento dos ingresos explotación	2,04%	5,78%	13,27%	▲	7,06%
Valor engadido bruto (cf) / ingresos	58,37%	45,45%	54,50%	▲	33,61%
Cash-flow / ingresos	4,67%	11,89%	2,87%	▼	4,97%

Emprego (unidades de euro)					
Ingresos explotación / empregado	62.136	51.867	74.700	▼	82.654
Custo medio do emprego	25.645	22.439	28.362	▼	20.050
Valor engadido bruto (cf) / empregado	25.832	30.155	35.162	▲	25.398

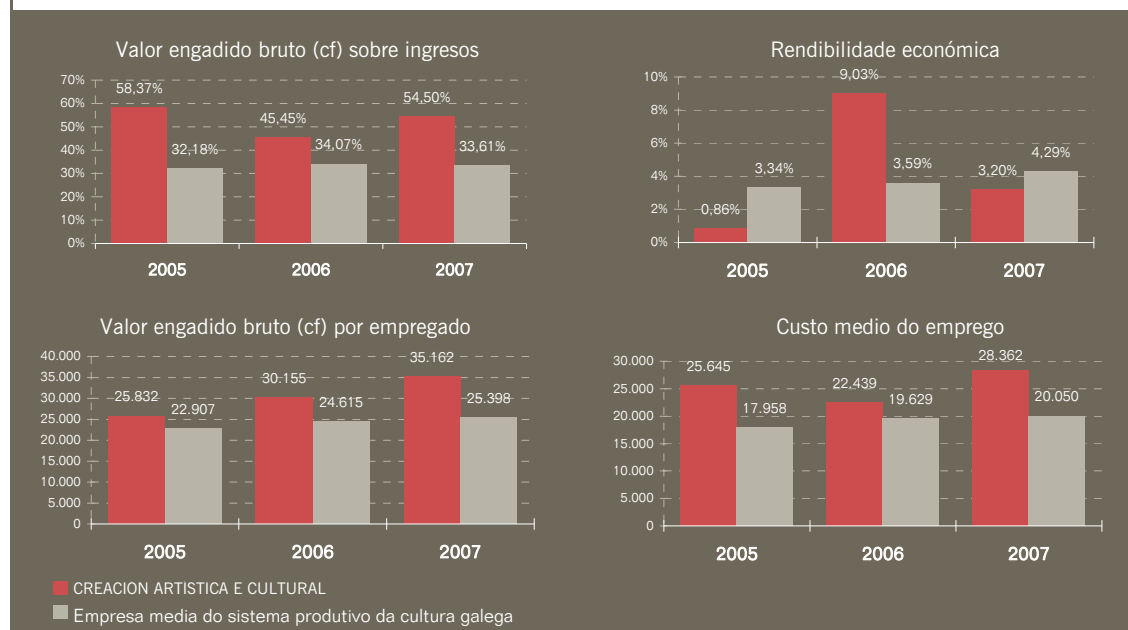

Rendibilidade					
Rendibilidade económica	0,86%	9,03%	3,20%	▼	4,29%
Rendibilidade financeira	22,88%	32,97%	16,33%	▲	7,71%

▲ ▼ Indica se a variable ten un valor mellor ou peor no sector que na media da cultura

A mediana é o valor central da mostra

- O valor engadido sobre ingresos diminúe en 2005-2006 de 58,37% a 45,45% e aumenta en 2006-2007, de 45,45% a 54,50%.
- A rendibilidade económica crece en 2005-2006 de 0,86% a 9,03% e decrece en 2006-2007 de 9,03% a 3,20%.
- O valor engadido bruto por empregado segue unha traxectoria ascendente en 2005-2007, alcanza 35.162 euros en 2007.
- O custo medio do emprego decrece en 2005-2006 un 12,50% e crece en 2006-2007 un 26,40%, de 22.439 a 28.362 euros.

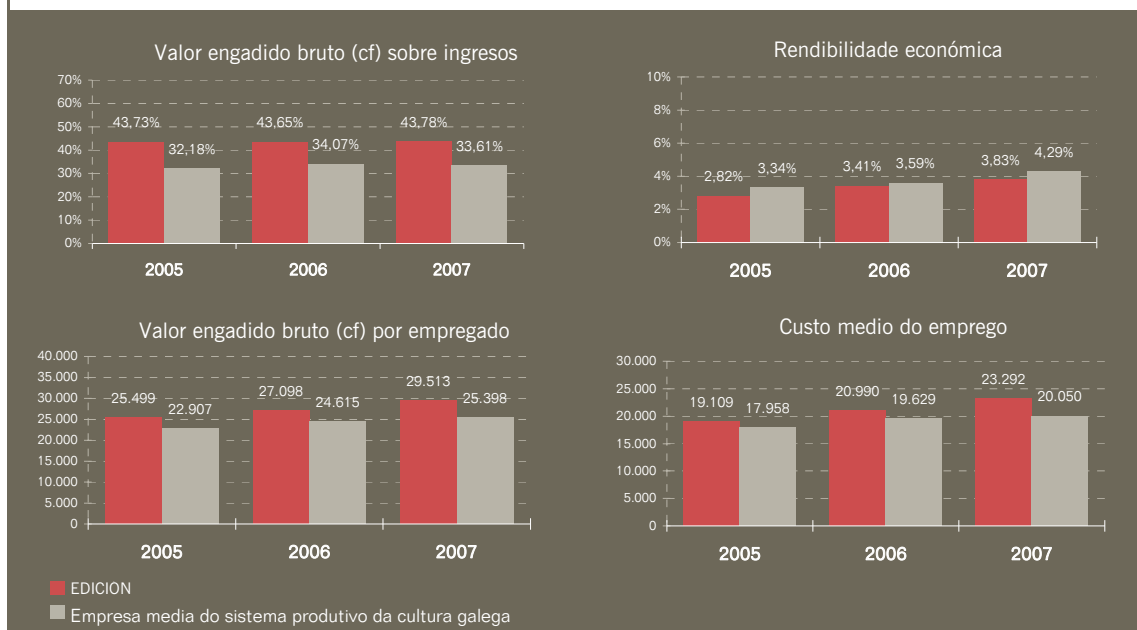
**Sector do sistema produtivo da cultura galega:
PRODUCCIÓN DE BENS E SERVIZOS CULTURAIS**

N.º de empresas da mostra no período 2005-2007: 187

	2005	2006	2007	
Ingresos de explotación	307,83	313,31	339,16	
Valor engadido bruto (cf)	139,46	146,25	159,91	
millóns de euros				
	Mediana do sector			* Media cultura
Actividade	2005	2006	2007	2007 (mediana)
Crecedo dos ingresos explotación	2,04%	3,86%	5,34%	▼ 7,06%
Valor engadido bruto (cf) / ingresos	43,73%	43,65%	43,78%	▲ 33,61%
Cash-flow / ingresos	6,01%	5,93%	7,54%	▲ 4,97%
Emprego (unidades de euro)				
Ingresos explotación / empregado	57.310	61.216	65.613	▼ 82.654
Custo medio do emprego	19.109	20.990	23.292	▼ 20.050
Valor engadido bruto (cf) / empregado	25.499	27.098	29.513	▲ 25.398
Rendibilidade				
Rendibilidade económica	2,82%	3,41%	3,83%	▼ 4,29%
Rendibilidade financeira	4,41%	5,53%	7,63%	▼ 7,71%

A mediana é o valor central da mostra ▲ ▼ Indica se a variable ten un valor mellor ou peor no sector que na media da cultura

- O valor engadido sobre ingresos diminúe en 2005-2006 de 43,73% a 43,65% e aumenta en 2006-2007, de 43,65% a 43,78%.
- A rendibilidade económica crece en 2005-2006 pasando de 2,82% a 3,41%, e en 2006-2007 de 3,41% a 3,83%.
- O valor engadido bruto por empregado segue unha traxectoria ascendente en 2005-2007, alcanza 29.513 euros en 2007.
- O custo medio do emprego crece en 2005-2006 un 9,84% e en 2006-2007 un 10,97%, de 20.990 a 23.292 euros.

**Sector do sistema produtivo da cultura galega:
PRODUCCIÓN DE BENS E SERVIZOS CULTURAIS
Actividade: EDICIÓN**

N.º de empresas da mostra no período 2005-2007: 66

	2005	2006	2007
Ingresos de explotación	214,35	218,01	227,56
Valor engadido bruto (cf)	94,14	100,44	106,34

millóns de euros

Actividade	Mediana do sector			* Media cultura	
	2005	2006	2007	2007 (mediana)	
Crecedo dos ingresos explotación	2,04%	5,19%	7,46%	▲	7,06%
Valor engadido bruto (cf) / ingresos	37,18%	37,04%	37,04%	▲	33,61%
Cash-flow / ingresos	4,52%	5,71%	5,16%	▲	4,97%

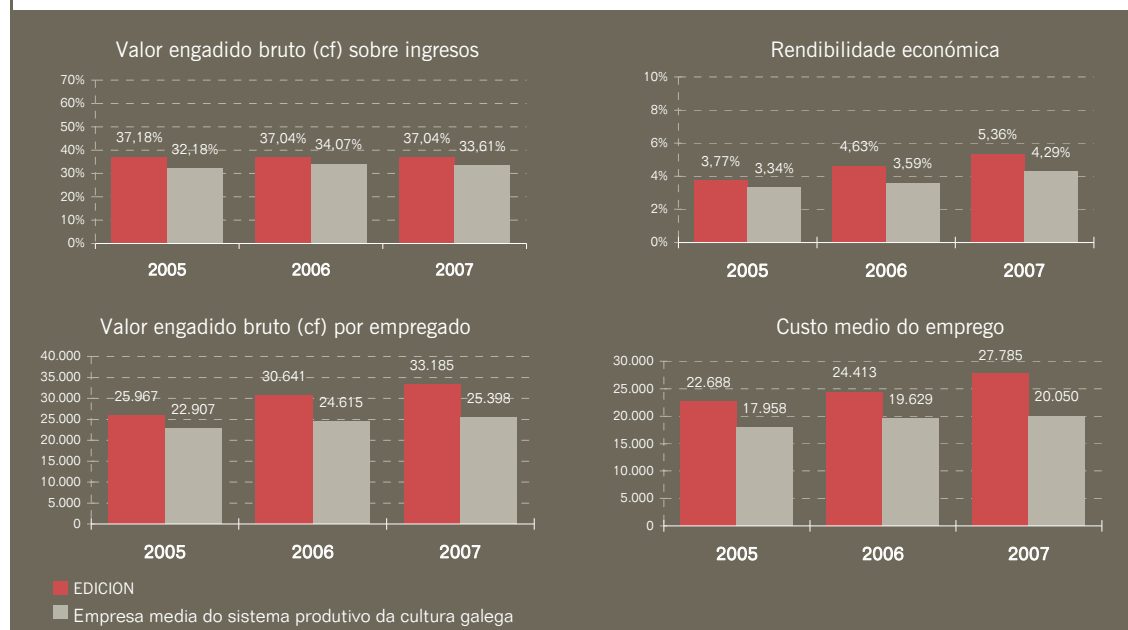
Emprego (unidades de euro)					
Ingresos explotación / empregado	78.288	86.750	98.806	▲	82.654
Custo medio do emprego	22.688	24.413	27.785	▼	20.050
Valor engadido bruto (cf) / empregado	25.967	30.641	33.185	▲	25.398

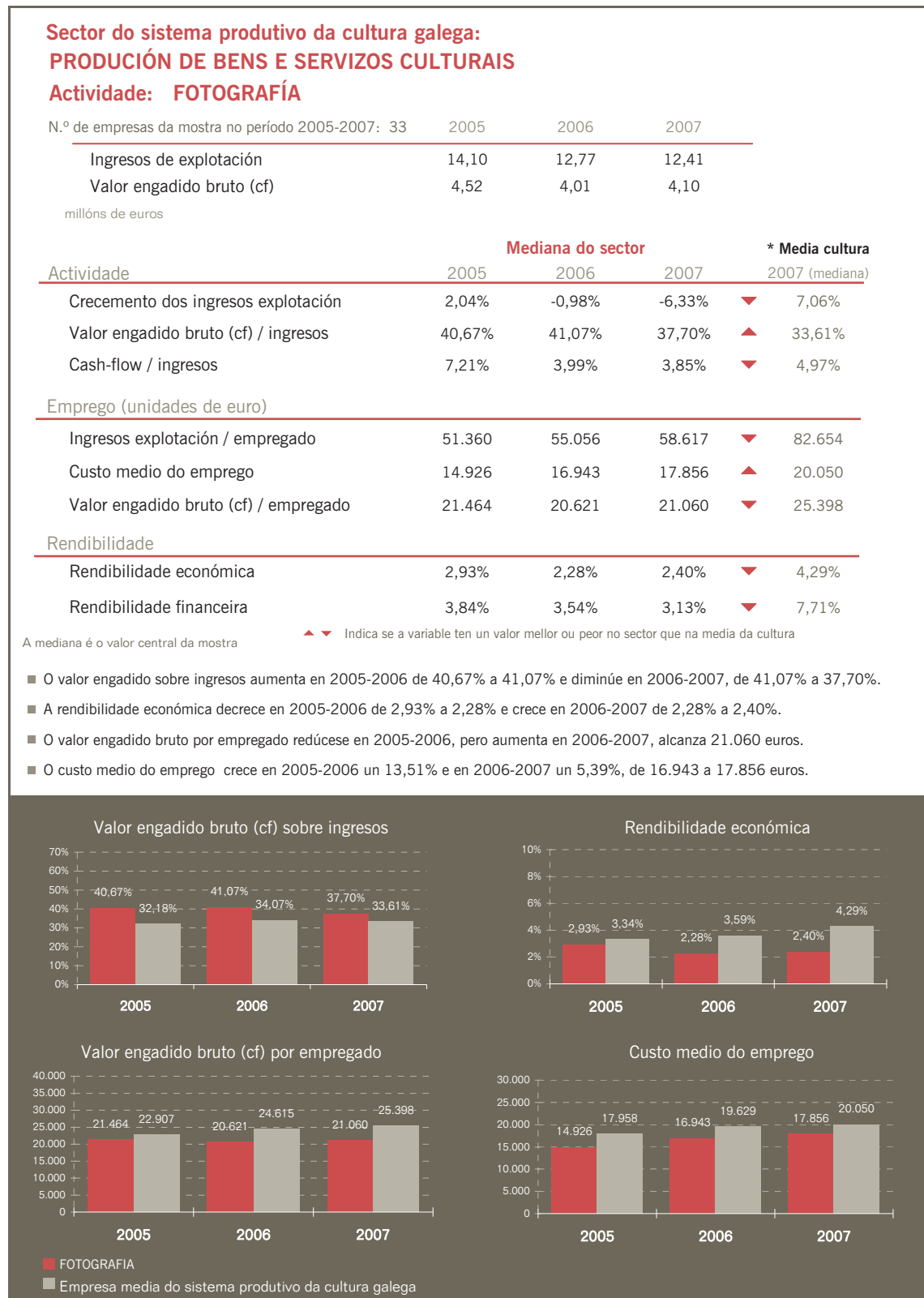

Rendibilidade					
Rendibilidade económica	3,77%	4,63%	5,36%	▲	4,29%
Rendibilidade financeira	8,26%	7,32%	10,22%	▲	7,71%

A mediana é o valor central da mostra ▲ ▼ Indica se a variable ten un valor mellor ou peor no sector que na media da cultura

- O valor engadido sobre ingresos diminúe en 2005-2006 pasando de 37,18% a 37,04% e en 2006-2007, de 37,04% a 37,04%.
- A rendibilidade económica crece en 2005-2006 pasando de 3,77% a 4,63%, e en 2006-2007 de 4,63% a 5,36%.
- O valor engadido bruto por empregado segue unha traxectoria ascendente en 2005-2007, alcanza 33.185 euros en 2007.
- O custo medio do emprego crece en 2005-2006 un 7,60% e en 2006-2007 un 13,81%, de 24.413 a 27.785 euros.

**Sector do sistema produtivo da cultura galega:
PRODUCCIÓN DE BENS E SERVIZOS CULTURAIS
Actividade: CINEMATOGRAFÍA E VÍDEO**

N.º de empresas da mostra no período 2005-2007: 53

	2005	2006	2007
Ingresos de explotación	56,96	59,80	73,38
Valor engadido bruto (cf)	30,85	30,22	35,77

millóns de euros

Actividade	Mediana do sector				* Media cultura 2007 (mediana)
	2005	2006	2007		
Crecedo dos ingresos explotación	2,04%	7,32%	3,31%	▼	7,06%
Valor engadido bruto (cf) / ingresos	58,27%	47,79%	56,22%	▲	33,61%
Cash-flow / ingresos	12,51%	8,89%	11,43%	▲	4,97%

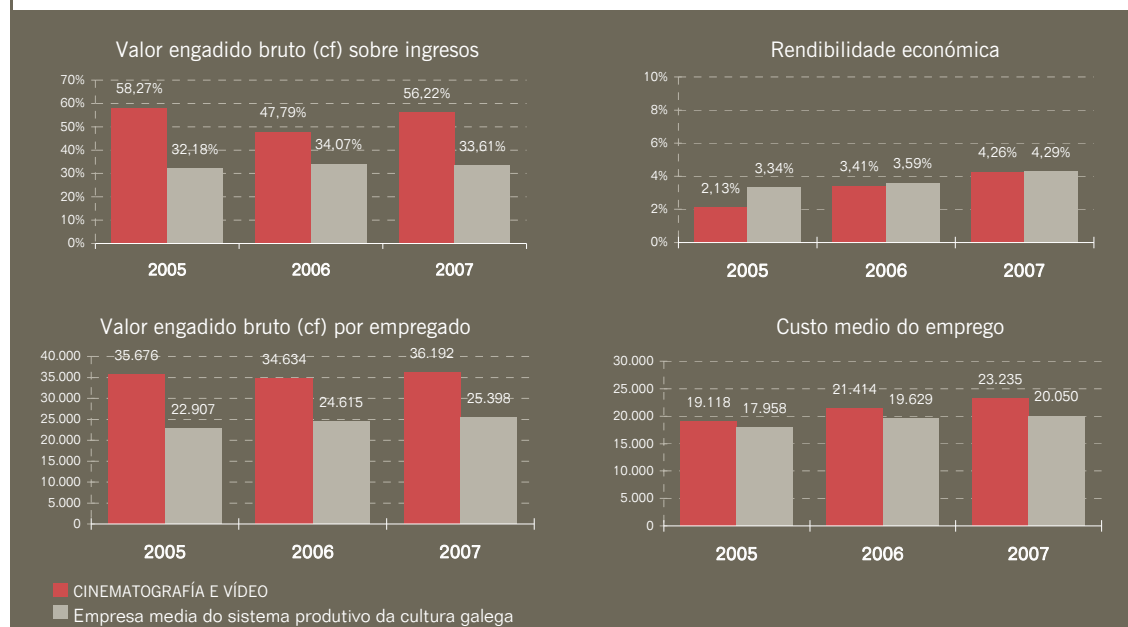
Emprego (unidades de euro)					
Ingresos explotación / empregado	53.929	47.402	50.022	▼	82.654
Custo medio do emprego	19.118	21.414	23.235	▼	20.050
Valor engadido bruto (cf) / empregado	35.676	34.634	36.192	▲	25.398

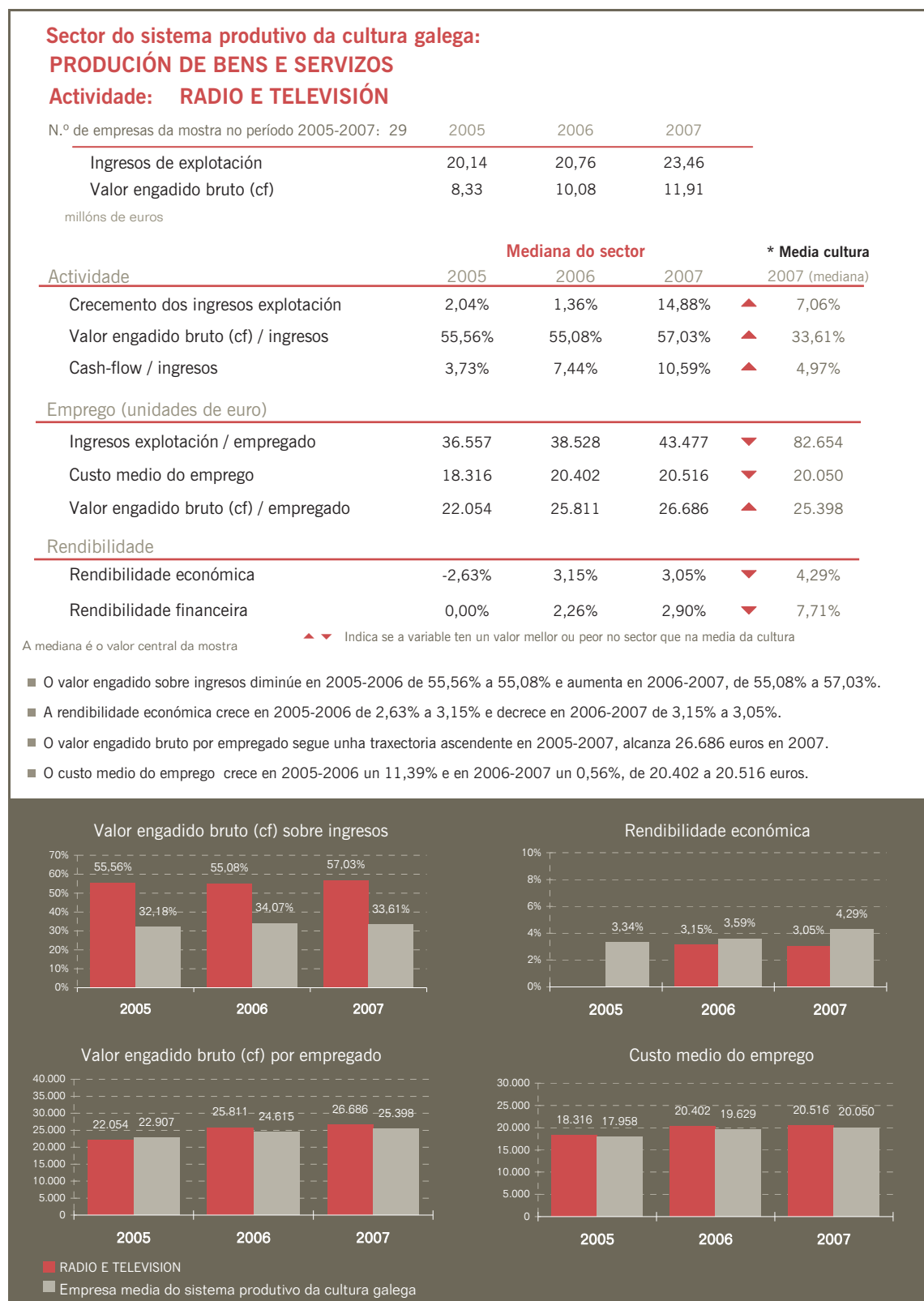

Rendibilidade					
Rendibilidade económica	2,13%	3,41%	4,26%	▼	4,29%
Rendibilidade financeira	4,27%	5,16%	7,07%	▼	7,71%

▲ ▼ Indica se a variable ten un valor mellor ou peor no sector que na media da cultura
A mediana é o valor central da mostra

- O valor engadido sobre ingresos diminúe en 2005-2006 de 58,27% a 47,79% e aumenta en 2006-2007, de 47,79% a 56,22%.
- A rendibilidade económica crece en 2005-2006 pasando de 2,13% a 3,41% e en 2006-2007 de 3,41% a 4,26%.
- O valor engadido bruto por empregado redúcese en 2005-2006, pero aumenta en 2006-2007, alcanza 36.192 euros.
- O custo medio do emprego crece en 2005-2006 un 12,01% e en 2006-2007 un 8,50%, de 21.414 a 23.235 euros.

**Sector do sistema produtivo da cultura galega:
FABRICACIÓN DE BENS CULTURAIIS**

N.º de empresas da mostra no período 2005-2007: 255

	2005	2006	2007
Ingresos de explotación	170,73	178,32	200,02
Valor engadido bruto (cf)	64,66	68,06	71,91

millóns de euros

Actividade	Mediana do sector			▲ ▼	* Media cultura
	2005	2006	2007		2007 (mediana)
Crecedo dos ingresos explotación	2,04%	6,26%	10,33%	▲	7,06%
Valor engadido bruto (cf) / ingresos	42,20%	42,72%	41,69%	▲	33,61%
Cash-flow / ingresos	6,69%	6,56%	6,93%	▲	4,97%

Emprego (unidades de euro)

	2005	2006	2007	▲ ▼	2007 (mediana)
Ingresos explotación / empregado	55.498	57.598	64.032	▼	82.654
Custo medio do emprego	18.785	20.119	20.206	▼	20.050
Valor engadido bruto (cf) / empregado	23.769	24.368	24.972	▼	25.398

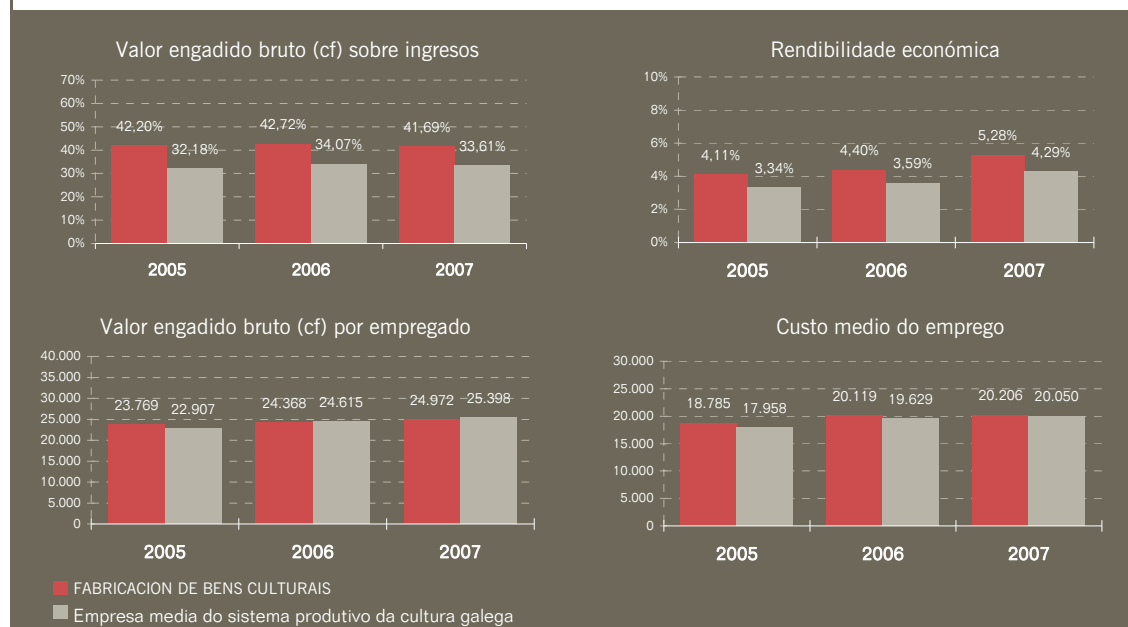
Rendibilidade

	2005	2006	2007	▲ ▼	2007 (mediana)
Rendibilidade económica	4,11%	4,40%	5,28%	▲	4,29%
Rendibilidade financeira	6,79%	5,87%	7,60%	▼	7,71%

A mediana é o valor central da mostra

▲ ▼ Indica se a variable ten un valor mellor ou peor no sector que na media da cultura

- O valor engadido sobre ingresos aumenta en 2005-2006 de 42,20% a 42,72% e diminúe en 2006-2007, de 42,72% a 41,69%.
- A rendibilidade económica crece en 2005-2006 pasando de 4,11% a 4,40% e en 2006-2007 de 4,40% a 5,28%.
- O valor engadido bruto por empregado segue unha traxectoria ascendente en 2005-2007, alcanza 24.972 euros en 2007.
- O custo medio do emprego crece en 2005-2006 un 7,10% e en 2006-2007 un 0,43%, de 20.119 a 20.206 euros.

Sector do sistema produtivo da cultura galega: DISTRIBUCIÓN E DIFUSIÓN DE BENS E SERVIZOS CULTURAIIS

N.º de empresas da mostra no período 2005-2007: 141

	2005	2006	2007
Ingresos de explotación	75,76	85,06	90,05
Valor engadido bruto (cf)	16,60	17,98	18,37

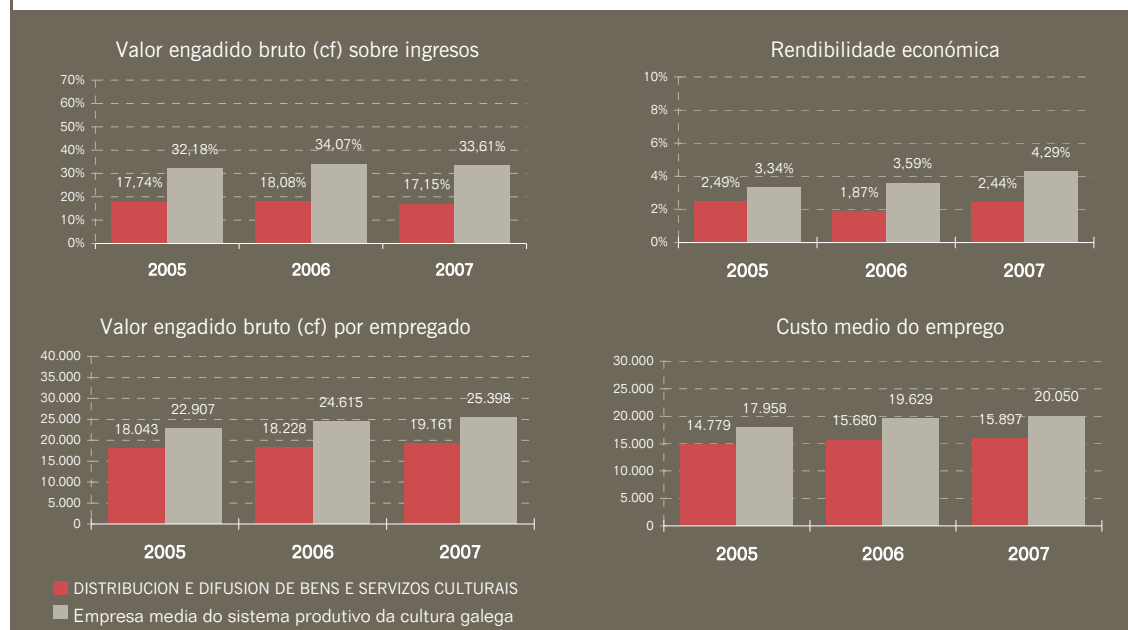
millóns de euros

Actividade	Mediana do sector			▼ ▲	* Media cultura 2007 (mediana)
	2005	2006	2007		
Crecedemento dos ingresos explotación	2,04%	1,63%	5,06%	▼	7,06%
Valor engadido bruto (cf) / ingresos	17,74%	18,08%	17,15%	▼	33,61%
Cash-flow / ingresos	2,54%	2,28%	2,61%	▼	4,97%
Emprego (unidades de euro)					
Ingresos explotación / empregado	92.219	100.664	105.075	▲	82.654
Custo medio do emprego	14.779	15.680	15.897	▲	20.050
Valor engadido bruto (cf) / empregado	18.043	18.228	19.161	▼	25.398
Rendibilidade					
Rendibilidade económica	2,49%	1,87%	2,44%	▼	4,29%
Rendibilidade financeira	6,63%	4,87%	4,97%	▼	7,71%

A mediana é o valor central da mostra

▲ ▼ Indica se a variable ten un valor mellor ou peor no sector que na media da cultura

- O valor engadido sobre ingresos aumenta en 2005-2006 de 17,74% a 18,08% e diminúe en 2006-2007, de 18,08% a 17,15%.
- A rendibilidade económica decrece en 2005-2006 de 2,49% a 1,87% e crece en 2006-2007 de 1,87% a 2,44%.
- O valor engadido bruto por empregado segue unha traxectoria ascendente en 2005-2007, alcanza 19.161 euros en 2007.
- O custo medio do emprego crece en 2005-2006 un 6,10% e en 2006-2007 un 1,38%, de 15.680 a 15.897 euros.

**Sector do sistema produtivo da cultura galega:
ACTIVIDADES AUXILIARES Á CULTURA**

N.º de empresas da mostra no período 2005-2007: 127

	2005	2006	2007
Ingresos de explotación	447,15	526,21	536,67
Valor engadido bruto (cf)	62,26	75,82	79,36

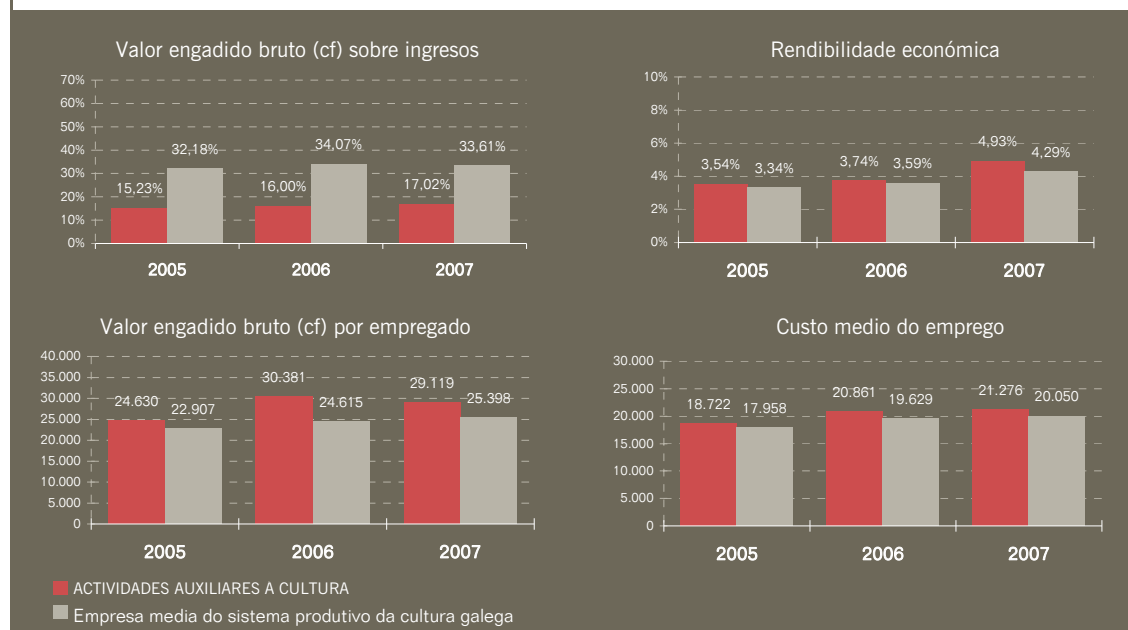
millóns de euros

Actividade	Mediana do sector				* Media cultura 2007 (mediana)
	2005	2006	2007		
Crecedemento dos ingresos explotación	2,04%	10,28%	2,97%	▼	7,06%
Valor engadido bruto (cf) / ingresos	15,23%	16,00%	17,02%	▼	33,61%
Cash-flow / ingresos	1,93%	1,99%	2,27%	▼	4,97%
Emprego (unidades de euro)					
Ingresos explotación / empregado	166.114	183.279	174.095	▲	82.654
Custo medio do emprego	18.722	20.861	21.276	▼	20.050
Valor engadido bruto (cf) / empregado	24.630	30.381	29.119	▲	25.398
Rendibilidade					
Rendibilidade económica	3,54%	3,74%	4,93%	▲	4,29%
Rendibilidade financeira	10,04%	11,50%	10,45%	▲	7,71%

A mediana é o valor central da mostra

▲ ▼ Indica se a variable ten un valor mellor ou peor no sector que na media da cultura

- O valor engadido sobre ingresos aumenta en 2005-2006 pasando de 15,23% a 16,00% e en 2006-2007, de 16,00% a 17,02%.
- A rendibilidade económica crece en 2005-2006 pasando de 3,54% a 3,74% e en 2006-2007 de 3,74% a 4,93%.
- O valor engadido bruto por empregado incrementábase en 2005-2006, pero diminúe en 2006-2007, alcanza 29.119 euros.
- O custo medio do emprego crece en 2005-2006 un 11,43% e en 2006-2007 un 1,99%, de 20.861 a 21.276 euros.

3.2. Comparativa con outros sistemas produtivos de Galicia

Nos seguintes gráficos amosaremos, para algunhas variables críticas, unha comparativa das empresas do sistema produtivo da cultura con outros sistemas produtivos relevantes de Galicia.

No caso das taxas de variación dos ingresos de explotación no ano 2007, as empresas culturais ocupan as mellores posicións. Soamente construción, industria auxiliar e actividades relacionadas coa saúde e asistencia social obteñen resultados superiores.

Se analizamos o crecemento do valor engadido bruto no período 2006-2007, o sector da cultura baixa á décima posición. Respecto ao sistema produtivo líder nesta variable (transportes e servizos asociados) o diferencial é de 2,51 puntos porcentuais por debaixo para as empresas da cultura.

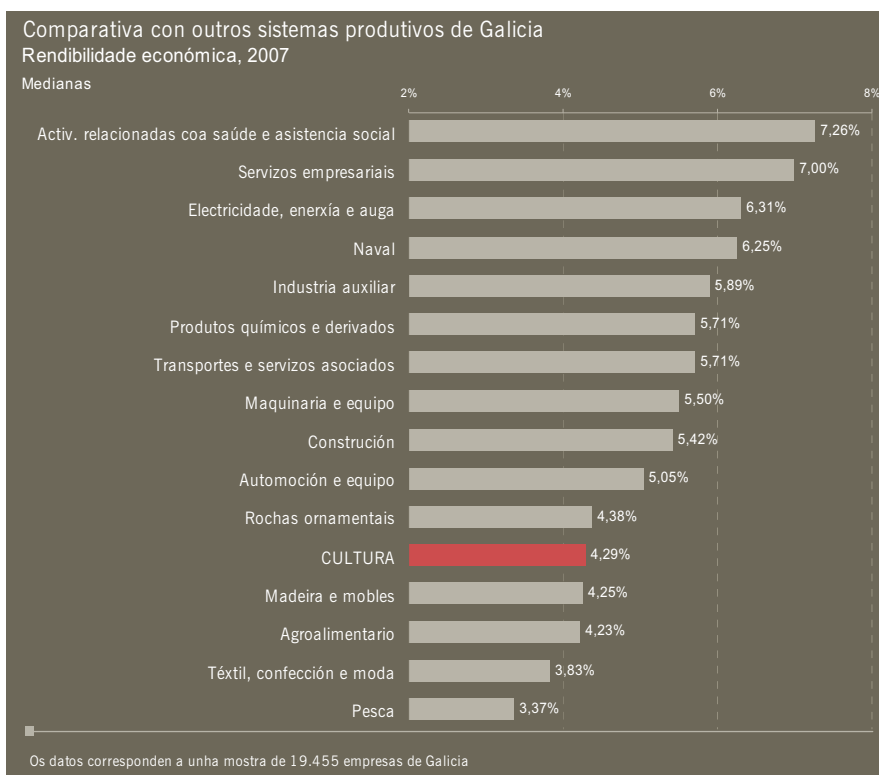
No caso da rendibilidade económica do ano 2007 a cultura ocupa mellores posicións que as pertencentes a sistemas produtivos da madeira e mobles, agroalimentario, téxtil, confección e moda, e pesca. Se analizamos a rendibilidade financeira as empresas culturais seguen por diante dos sistemas produtivos anteriores e ademais obteñen mellores resultados que o sector de rochas ornamentais.

En relación ao rateo do valor engadido bruto entre ingresos de explotación, as empresas da cultura sitúanse no sétimo lugar, por riba de sistemas produtivos como a construción, téxtil, confección e moda, pesca, automoción ou electricidade, enerxía e auga.

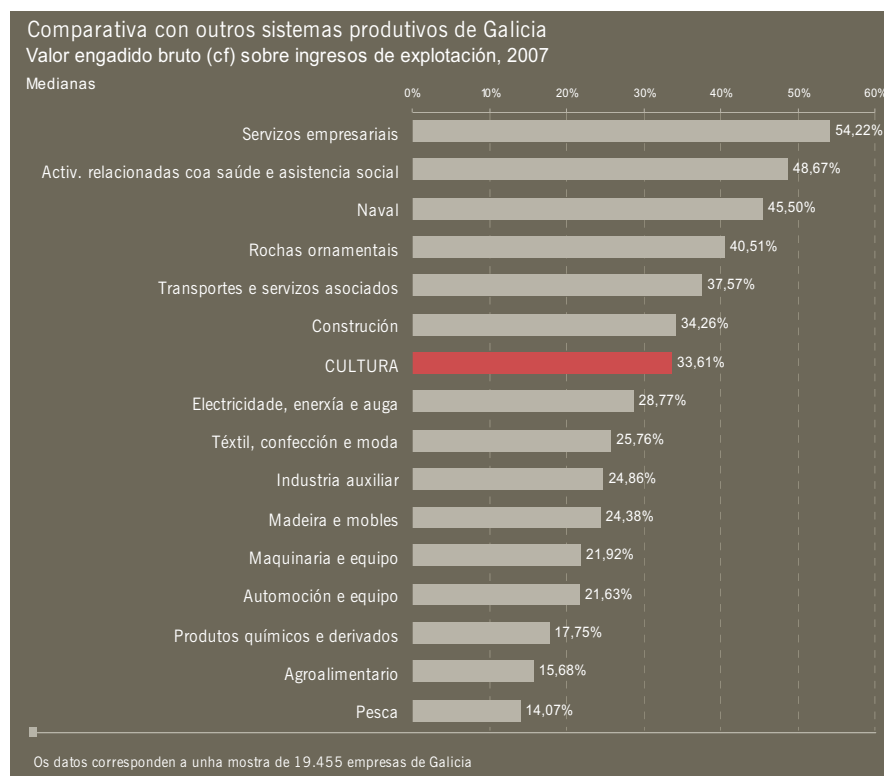
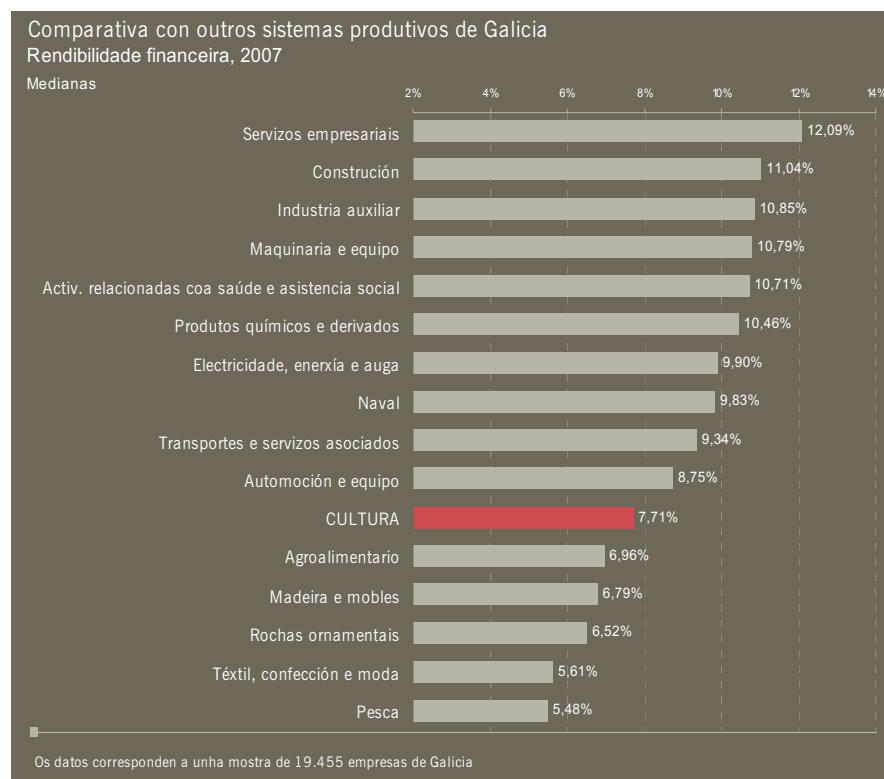
Os datos comentados anteriormente poden visualizarse nos seguintes gráficos, onde se amosan para as distintas variables os resultados obtidos polas empresas culturais e as empresas doutros sistemas produtivos relevantes de Galicia.

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

Comparamos agora algunhas variables relacionadas coa xeración de emprego e a produtividade do traballo.

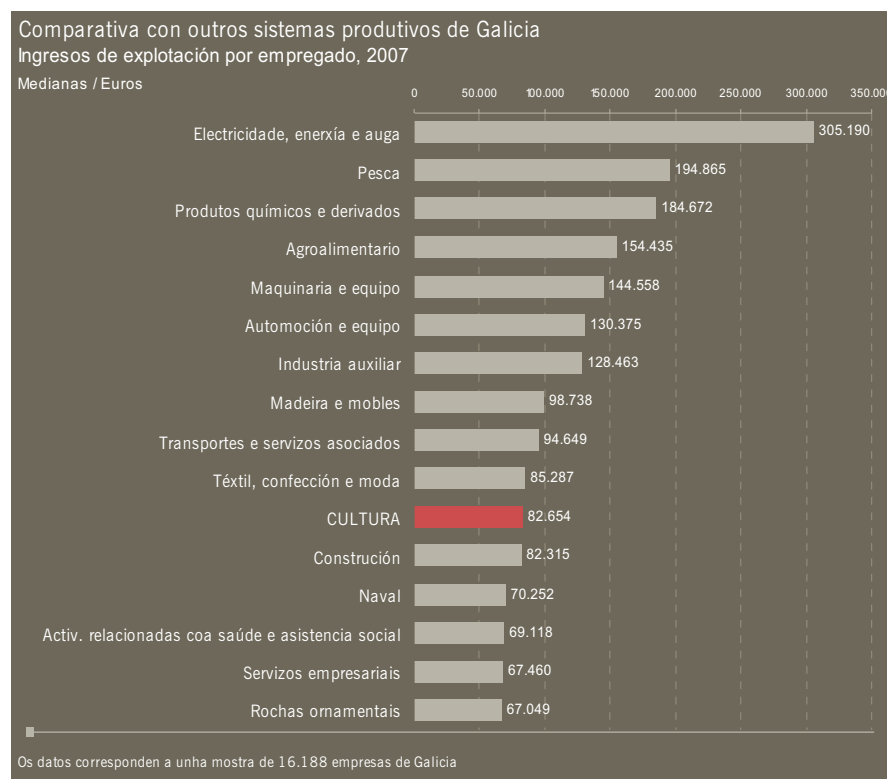
No caso do crecemento do emprego as empresas culturais obteñen mellores taxas que produtos químicos e derivados, construción, madeira e mobles, rochas ornamentais, pesca, electricidade, enerxía e auga, e naval.

Se analizamos comparativamente os ingresos de explotación por empregado nos distintos sistemas produtivos, as empresas da cultura están mellor posicionadas que as de construción, naval, actividades relacionadas coa saúde e asistencia social, servizos empresariais e rochas ornamentais.

No valor engadido bruto por empregado as empresas culturais soamente superan ás empresas de madeira e mobles, agroalimentario e téxtil, confección e moda.

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

Capítulo IV
ESTUDO TERRITORIAL

4.1. Análise por provincias

Neste apartado estudarase a mostra de empresas do sistema produtivo da cultura dende unha óptica territorial. Os parámetros utilizados serán o repartimento do número de empresas, os ingresos de explotación e o valor engadido bruto xerado no ano 2007 para cada unha das catro provincias galegas primeiramente e despois, tamén, analizarase como se distribúen os sectores nas provincias, co fin de detectar a especialización sectorial por territorio.

A provincia da Coruña posúe case o 50% das empresas dedicadas a actividades culturais: o volume de negocio que manexan estas empresas supón o 58,53% dos ingresos de toda a mostra e o valor engadido corresponde co 61,17% da mostra.

En Lugo están situadas o 8,70% das empresas, que xeraron no ano 2007 o 5,96% do valor engadido bruto da mostra cuns ingresos de explotación do 4,49% da mostra.

No caso de Ourense a porcentaxe de empresas culturais é dun 6,77%, que xeran o 3,97% dos ingresos e o 5,07% do valor engadido bruto.

En Pontevedra están situadas o 37,57% das empresas, cuns ingresos de explotación que supuxeron no ano 2007 o 33,01% da mostra e o 27,80% no caso de valor engadido bruto.

Cómpre destacar que as provincias da Coruña e Pontevedra xuntas teñen case o 85% da mostra total e xeraron en 2007 un valor engadido bruto de case 300 millóns de euros, o que supuxo aproximadamente o 90% sobre o total.

No seguinte gráfico amósase para cada unha das provincias galegas o repartimento das empresas, ingresos e valor engadido bruto para os distintos sectores que compoñen o sistema produtivo da cultura.

Sectores do sistema produtivo da cultura						
A Coruña						
Sen Televisión de Galicia Millóns de euros	N.º de empresas	%	2007			
			Ingresos de explotación	%	Valor engadido bruto (cf)	%
■ Creación artística e cultural	5	1,13%	1,07	0,12%	0,77	0,25%
■ Producción de bens e servizos culturais	104	23,42%	230,31	25,11%	105,79	34,19%
■ Edición	32	7,21%	141,46	15,42%	63,18	20,42%
■ Fotografía	16	3,60%	7,28	0,79%	1,92	0,62%
■ Cinematografía e vídeo	35	7,88%	61,92	6,75%	30,66	9,91%
■ Radio e televisión	17	3,83%	17,48	1,91%	8,35	2,70%
■ Outras actividades artísticas e de espectáculos	4	0,90%	2,18	0,24%	1,67	0,54%
■ Fabricación de bens culturais	116	26,13%	90,89	9,91%	32,58	10,53%
■ Distribución e difusión de bens e servizos culturais	62	13,96%	45,49	4,96%	10,08	3,26%
■ Actividades auxiliares á cultura	53	11,94%	319,32	34,81%	54,37	17,57%

Na provincia da Coruña o sector que xera un maior valor engadido bruto corresponde coa produción de bens e servizos culturais (34,19% do total da provincia) e que ocupa o 23,42% das empresas. Dentro deste sector a actividade máis relevante é a de edición, que ocupa o 7,21% das empresas e produce un valor engadido de 63,18 millóns de euros (20,42% de toda a provincia). Outras actividades como fabricación de bens culturais e distribución de bens e servizos culturais teñen relevancia en canto ao número de empresas (26,13% e 13,96%, respectivamente), aínda que a súa incidencia no valor engadido bruto é menos significativa (10,53% e 3,26%, respectivamente).

Sectores do sistema produtivo da cultura						
Lugo						
Sen Televisión de Galicia Millóns de euros	N.º de empresas	%	2007			
			Ingresos de explotación	%	Valor engadido bruto (cf)	%
■ Creación artística e cultural	1	1,25%	0,25	0,35%	0,13	0,44%
■ Producción de bens e servizos culturais	17	21,25%	19,99	27,51%	10,58	34,76%
■ Edición	6	7,50%	16,47	22,67%	8,45	27,75%
■ Fotografía	4	5,00%	1,42	1,95%	0,89	2,92%
■ Cinematografía e vídeo	2	2,50%	0,60	0,83%	0,36	1,19%
■ Radio e televisión	4	5,00%	1,47	2,02%	0,86	2,82%
■ Outras actividades artísticas e de espectáculos	1	1,25%	0,03	0,04%	0,03	0,08%
■ Fabricación de bens culturais	22	27,50%	13,41	18,45%	5,73	18,82%
■ Distribución e difusión de bens e servizos culturais	13	16,25%	5,56	7,65%	1,11	3,64%
■ Actividades auxiliares á cultura	10	12,50%	13,47	18,53%	2,30	7,57%

Ao analizar os sectores relacionados coa cultura en Lugo dedúcese que a produción de bens e servizos culturais acada a maior porcentaxe na xeración de valor engadido co 34,76% da provincia, e concretamente no caso da edición este parámetro acada o 27,75% do valor engadido total da provincia. Detéctase que un 27,50% das empresas dedícanse a actividades

relacionadas coa fabricación de bens culturais e que xeran o 18,45% dos ingresos e o 18,82% do valor engadido bruto da provincia.

Sectorios do sistema produtivo da cultura						
Ourense						
Sen Televisión de Galicia Millóns de euros	N.º de empresas	%	2007			
			Ingresos de explotación	%	Valor engadido bruto (cf)	%
■ Producción de bens e servizos culturais	9	15,52%	17,63	27,43%	10,51	38,39%
■ Edición	4	6,90%	15,08	23,46%	8,76	32,00%
■ Fotografía	1	1,72%	0,08	0,13%	0,03	0,10%
■ Cinematografía e vídeo	1	1,72%	0,50	0,77%	0,35	1,27%
■ Radio e televisión	3	5,17%	1,97	3,06%	1,37	5,02%
■ Fabricación de bens culturais	18	31,03%	7,45	11,58%	3,08	11,25%
■ Distribución e difusión de bens e servizos culturais	10	17,24%	4,40	6,84%	0,71	2,58%
■ Actividades auxiliares á cultura	12	20,69%	17,17	26,72%	2,57	9,39%

Na provincia de Ourense o sector con maior peso en canto ao número de empresas instaladas é a fabricación de bens culturais aínda que, igualmente que na Coruña e Lugo, é a produción de bens e servizos culturais, e máis concretamente a edición, o que deixa un maior valor engadido bruto na provincia, que acada un 32% do total.

Sectorios do sistema produtivo da cultura						
Pontevedra						
Sen Televisión de Galicia Millóns de euros	N.º de empresas	%	2007			
			Ingresos de explotación	%	Valor engadido bruto (cf)	%
■ Creación artística e cultural	8	2,43%	6,65	1,45%	2,41	1,92%
■ Producción de bens e servizos culturais	57	17,33%	71,23	15,53%	33,03	26,30%
■ Edición	24	7,29%	54,55	11,89%	25,96	20,67%
■ Fotografía	12	3,65%	3,64	0,79%	1,26	1,01%
■ Cinematografía e vídeo	15	4,56%	10,36	2,26%	4,40	3,51%
■ Radio e televisión	5	1,52%	2,54	0,55%	1,32	1,05%
■ Outras actividades artísticas e de espectáculos	1	0,30%	0,14	0,03%	0,08	0,07%
■ Fabricación de bens culturais	99	30,09%	88,27	19,25%	30,52	24,30%
■ Distribución e difusión de bens e servizos culturais	56	17,02%	34,61	7,54%	6,48	5,16%
■ Actividades auxiliares á cultura	52	15,81%	186,70	40,70%	20,11	16,01%

Na provincia de Pontevedra constátase tamén a importancia do sector de produción de bens e servizos culturais e concretamente a actividade de edición, que supón, para o ano 2007, o 20,67% do valor engadido bruto da provincia, aínda que soamente co 7,29% das empresas e o 11,89% dos ingresos de explotación. A fabricación de bens culturais tamén acada a maior porcentaxe de empresas na provincia (30,09%).

4.2. Análise por comarcas

Neste apartado utilizaremos a comarca como unidade de análise, dado que adquire unha maior relevancia para o estudo dos procesos de aglomeración e especialización empresarial.

Cada comarca adoita ter un nivel de especialización empresarial específico. A razón é que progresivamente hase de ir cimentando unha base de coñecementos que se complementa e potencia a través das relacións entre as empresas. Algunhas investigacións suxiren que as ditas relacións de cooperación interempresarial son fundamentais na mellora da produtividade e da innovación. Loxicamente, a cooperación en xeral, e a subcontratación en particular, posibilitan que as empresas se concentren nas capacidades distintivas, é dicir, no corazón do negocio, o que redonda habitualmente na mellora da produtividade.

No seguinte cadro amosamos unha panorámica da distribución das empresas, ingresos e valor engadido bruto xerado polas empresas culturais en Galicia segundo as distintas comarcas¹⁴. O ordenamento das comarcas corresponde co valor engadido bruto a custo dos factores para o ano 2007.

Distribución por comarcas das empresas, ingresos e valor engadido bruto das empresas da cultura, 2007

Sen Televisión de Galicia
Millóns de euros

	Empresas	%	Ingresos 2007	%	V.E.B. (cf) 2007	%
A CORUÑA	173	23,90%	332,23	28,30%	105,86	31,80%
SANTIAGO	93	12,85%	312,13	26,59%	85,79	25,77%
VIGO	169	23,34%	322,15	27,44%	73,77	22,16%
LUGO	41	5,66%	45,42	3,87%	18,28	5,49%
OURENSE	39	5,39%	43,81	3,73%	15,66	4,70%
PONTEVEDRA	40	5,52%	26,53	2,26%	9,19	2,76%
O SALNÉS	24	3,31%	16,58	1,41%	4,65	1,40%
EUME	7	0,97%	5,61	0,48%	3,86	1,16%
FERROL	22	3,04%	15,34	1,31%	3,17	0,95%
BARBANZA	13	1,80%	8,46	0,72%	1,47	0,44%
O MORRAZO	13	1,80%	6,81	0,58%	1,24	0,37%
CALDAS	4	0,55%	4,02	0,34%	1,19	0,36%
DEZA	6	0,83%	2,68	0,23%	0,96	0,29%
O BAIXO MIÑO	6	0,83%	7,10	0,61%	0,86	0,26%
O SAR	3	0,41%	1,88	0,16%	0,73	0,22%
FISTERRA	2	0,28%	5,14	0,44%	0,69	0,21%
O CARBALLIÑO	2	0,28%	1,45	0,12%	0,62	0,19%
ORDES	5	0,69%	0,95	0,08%	0,49	0,15%

¹⁴ As comarcas están configuradas por municipios de acordo co establecido pola Xunta de Galicia.

Distribución por comarcas das empresas, ingresos e valor engadido bruto das empresas da cultura, 2007

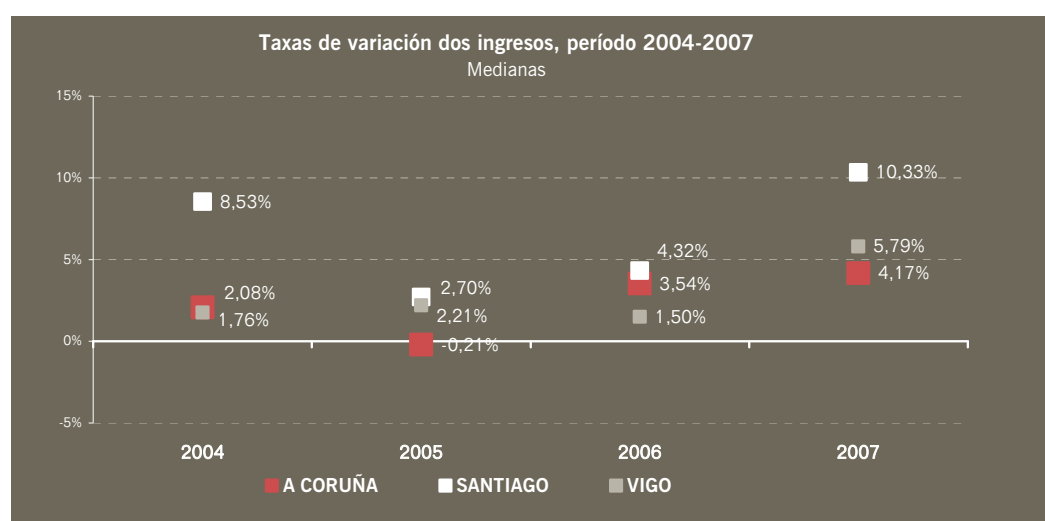
Sen Televisión de Galicia
Millóns de euros

	Empresas	%	Ingresos 2007	%	V.E.B. (cf) 2007	%
NOIA	5	0,69%	1,37	0,12%	0,48	0,14%
A MARIÑA ORIENTAL	5	0,69%	1,43	0,12%	0,44	0,13%
TERRA CHÁ	4	0,55%	1,20	0,10%	0,43	0,13%
O CONDADO	6	0,83%	0,90	0,08%	0,40	0,12%
VALDEORRAS	4	0,55%	0,88	0,08%	0,39	0,12%
A MARIÑA CENTRAL	5	0,69%	1,15	0,10%	0,32	0,10%
BERGANTIÑOS	5	0,69%	0,99	0,08%	0,30	0,09%
A MARIÑA OCCIDENTAL	4	0,55%	0,95	0,08%	0,28	0,09%
TABEIRÓS-TERRA DE MONTES	4	0,55%	0,70	0,06%	0,28	0,08%
TERRA DE SONEIRA	2	0,28%	0,68	0,06%	0,25	0,08%
BETANZOS	5	0,69%	0,92	0,08%	0,24	0,07%
RESTO DE COMARCAS	13	1,80%	4,40	0,37%	0,57	0,17%

(A Barcala, A Limia, Xallas, Sarria, Terra de Celanova, Ortegá, Verín, Chantada, Terra de Lemos, Terra de Melide, O Ribeiro)

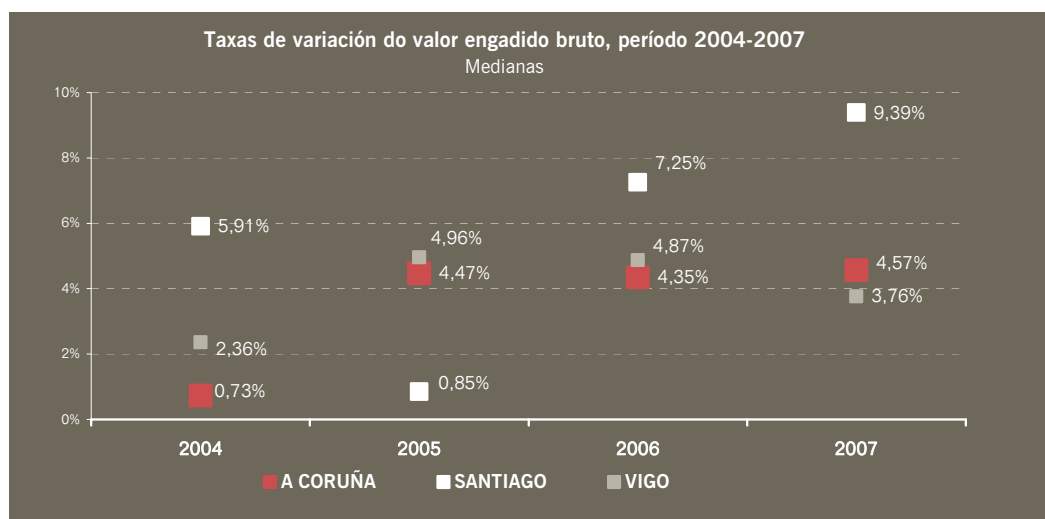
As comarcas da Coruña, Santiago e Vigo agrupan aproximadamente o 80% de todo o valor engadido xerado en Galicia (31,80%, 25,77% e 22,16% respectivamente). As comarcas de Lugo (5,49%), Ourense (4,70%) e Pontevedra (2,76%) tamén xeraron porcentaxes algo significativas, aínda que bastante lonxe das anteriores.

Nos dous seguintes gráficos vemos a evolución para as comarcas da Coruña, Santiago e Vigo dos ingresos de explotación e do valor engadido bruto para os anos 2004 a 2007.

Santiago é a comarca que presenta os mellores valores de crecemento para todo o período, chega a acadar unha taxa de variación dos ingresos de explotación do 10,33% no último ano estudado.

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

Se analizamos a xeración de riqueza medida a través do valor engadido bruto ao custo dos factores, a comarca de Santiago mantén sempre crecementos superiores aos das comarcas da Coruña e Vigo, agás para o ano 2005. No período analizado as comarcas da Coruña e Vigo manteñen taxas de crecemento bastante parellas.

Capítulo V
INDICADORES DE MELLORES
PRÁCTICAS EMPRESARIAIS

5.1. Significado de indicador de mellores prácticas empresariais

O estudo de indicadores de mellores prácticas empresariais é un dos aspectos en que máis incidimos en ARDÁN dende os seus inicios. Trátase de investigar a aquelas empresas que presentan unha traxectoria singular medida a través dun factor de interese para a súa competitividade, tal como o alto crecemento dos ingresos, a alta rendibilidade, a elevada produtividade ou a boa xestión. No primeiro caso partimos do crecemento sostido dos ingresos de explotación, no segundo da rendibilidade económica, no terceiro da produtividade do emprego e no cuarto da excelente xestión empresarial. En todos os casos se establecen uns parámetros elevados e que, á vez, deben manterse polo menos durante un período de tres anos consecutivos, é dicir, incorporamos a idea de sostibilidade.

Estes indicadores ofrecen unha perspectiva de interese sobre a capacidade de competir das empresas e, especificamente, sobre as empresas que crecen de forma extraordinaria (gacelas), as que obteñen elevadas rendibilidades (alto rendemento) ou as firmas que alcanzan un alto nivel de produtividade do factor humano (alta produtividade).

No caso do indicador «Ben xestionadas», refírese a empresas que son capaces de manter durante tres anos consecutivos uns excelentes parámetros de xestión, especialmente en crecemento, rendibilidade, produtividade e liquidez. Os mencionados valores deben estar por riba da mediana do sector en que se localizan durante un período de tres anos consecutivos.

Significado e características dos indicadores de mellores prácticas empresariais		
Indicador	Significado	Características
Ben xestionada	Empresas que presentan uns bos parámetros no seu cadro de mando, fundamentalmente en crecemento, rendibilidade, produtividade e liquidez. Os valores deben estar por enriba da mediana do seu sector durante 3 anos consecutivos.	Equilibradas, sólidas, non son necesariamente excelentes nun aspecto, pero son notables en practicamente todo. Excelentes capacidades directivas.
Gacela	Crecemento sostido dos ingresos de explotación por enriba do 25% durante 3 anos consecutivos	Innovadoras, dinámicas, exploradoras, creadoras de emprego, volatilidade nos resultados.
Alto rendemento	Rendibilidade económica media do 25% durante 3 anos consecutivos, sen que en ningún ano o devandito valor se reduza por debaixo do 15%.	Eficientes, ben posicionadas no sector, recoñecidas por un bo produto-servizo, as relacións ou a imaxe. En xeral, percíbense boas capacidades de dirección.
Alta produtividade	O valor engadido por empregado está situado entre o 25% dos mellores valores do sector en que se encontre, ademais debe crecer por enriba do 10% durante 3 anos consecutivos.	Con notables capacidades organizativas. Desenvolven estratexias que favorecen o posicionamento da empresa nun nivel elevado respecto a outras firmas coas que compite.

Son poucas as firmas que alcanzan un determinado indicador. Na seguinte ilustración aparece reflectida a porcentaxe que supón o número de empresas do sistema produtivo da cultura que posúe cada indicador.

Conxunto de empresas da cultura que dispoñen de indicador		
	Ben Xestionada	0,69%
	Gacela	1,79%
	Alto Rendemento	1,24%
	Alta Produtividade	2,90%

Por suposto, sería desexable que unha empresa incorporase varios indicadores, o cal demostraría maior capacidade para competir, pero o certo é que aquelas empresas que acaden algún deles demostran certa dose de capacidade para competir. Hai que entender que competir hoxe en día é un reto de múltiples arestas que esixe unha forte capacidade directiva.

Realmente, definir se unha empresa é competitiva ou non é un labor complexo. Os indicadores axudan a interpretar algunhas características que illadamente non son suficientes para identificar se unha empresa é ou non competitiva. Dende logo, cantos máis indicadores teña unha empresa máis terá avanzado na difícil loita da competencia.

Un aspecto común a todos eles é que se prima o esforzo constante, é dicir, unha boa xestión ten sentido cando se prolonga no tempo. De aí que a maioría dos indicadores que se definiron esixen que as empresas realizen un esforzo singular nun aspecto relevante polo menos durante tres anos consecutivos.

En definitiva, os indicadores achegan unha pista para coñecer as empresas máis dinámicas, pero o máis singular é que achegan unha «referencia» que podería ser de utilidade para a mellora das demais. Nos seguintes apartados analizaremos con máis detalle cada un destes indicadores.

5.2. As empresas ben xestionadas

5.2.1. Significado de empresa ben xestionada

Existen seis aspectos que miden os resultados nas empresas e son unha manifestación da competitividade da firma. O primeiro ten que ver co mercado, o segundo coa innovación, o terceiro coa produtividade, o cuarto coa xeración de liquidez, o quinto coa xeración de valor e o sexto coa rendibilidade.

Ningún por si só é suficiente para medir o rendemento da empresa. Uns complementan os outros, e mesmo se un deles coexa é moi probable que a empresa teña dificultades para competir.

Mercado

O aspecto relacionado co mercado é un dos máis relevantes. As empresas deben identificar os segmentos de clientes e mercado en que elixiron competir. Estes segmentos representan as fontes que proporcionarán o compoñente de ingresos dos obxectivos financeiros da empresa.

A identificación das propostas de valor engadido que se entregarán aos segmentos seleccionados convértese en clave para o desenvolvemento dos obxectivos da empresa baseados en mercado e clientes.

Innovación

O nivel de innovación¹⁵ é outro parámetro de referencia do rendemento empresarial. Cabe preguntarse pola reputación innovadora da firma en canto aos seus produtos e servizos, se desenvolve innovacións de éxito cun custo razoable ou se propón unha renovación da base de creación de valor de maneira que é axeitadamente aceptada polos clientes.

Os ciclos dos produtos seguen acurtándose. As empresas que compiten en sectores de rápida innovación tecnolóxica teñen que anticiparse ás necesidades futuras dos clientes, inventando produtos e ofrecendo servizos radicalmente novos. Mesmo para as empresas pertencentes a sectores con ciclos relativamente longos de vida do produto, a mellora continua dos procesos é da máxima importancia para un éxito a longo prazo.

Produtividade

A produtividade é ao cabo a base da competitividade da firma. É un indicador do resultado do impacto global de incrementar as capacidades e ánimo dos empregados, así como a innovación e mellora dos procesos internos e da satisfacción dos clientes.

Liquidez

A liquidez é outra variable de extraordinaria importancia. Ata tal punto é así que moitas firmas poden sobrevivir con baixas rendibilidades, e mesmo con perdas, pero moi dificilmente con falta de liquidez.

Xeración de valor

A creación de valor é outra das dimensións. A principal obriga dunha empresa é xerar riqueza dende a satisfacción das necesidades dos seus clientes, do desenvolvemento profesional dos seus empregados e dende a xeración de valor para os seus accionistas.

Rendibilidade

A rendibilidade económica é a sexta das medidas do rendemento empresarial. Probablemente é a medida máis utilizada e a que máis se aproxima ao concepto de eficiencia. Trátase dun indicador básico para xulgar a eficiencia na xestión empresarial, pois é precisamente o comportamento dos activos, con independencia do seu financiamento, o que determina con carácter xeral que unha empresa sexa ou non rendible en termos económicos. Ademais, non ter en conta a forma en que foron financiados os activos permitirá determinar se unha empresa non rendible o é por problemas no desenvolvemento da súa actividade económica ou por unha deficiente política de financiamento.

Polo tanto, as empresas ben xestionadas responden a varios destes criterios simultaneamente, concretamente aos de crecemento, rendibilidade, produtividade e liquidez¹⁶ con valores por riba da mediana do sector en que se encontran e durante un período de tres anos consecutivos.

¹⁵ Robert S. Kaplan, David P. Norton (2002), *Cuadro de Mando Integral*, Editorial Gestión 2000, Barcelona.

¹⁶ Non incorporamos o parámetro da innovación pola dificultade que formula a súa medición.

5.2.2. As empresas ben xestionadas da cultura en Galicia

As empresas ben xestionadas da cultura representan o 0,69% do conxunto da mostra analizada neste informe, fronte ao 2,3% que representan no conxunto de Galicia¹⁷.

Características

Entre as características máis relevantes destas empresas destacan as seguintes: equilibradas, sólidas, non son necesariamente excelentes nun aspecto, pero son notables en practicamente todo. Dispoñen de excelentes capacidades directivas posto que non é nada doado conseguir un cadro de mando que supere ano tras ano os valores centrais do sector.

Boa xestión implica capacidade de competir, os resultados que estas obteñen así o testemuñan.

Na seguinte táboa recolleemos os valores por riba dos cales han de situarse as empresas para poder considerarse ben xestionadas.

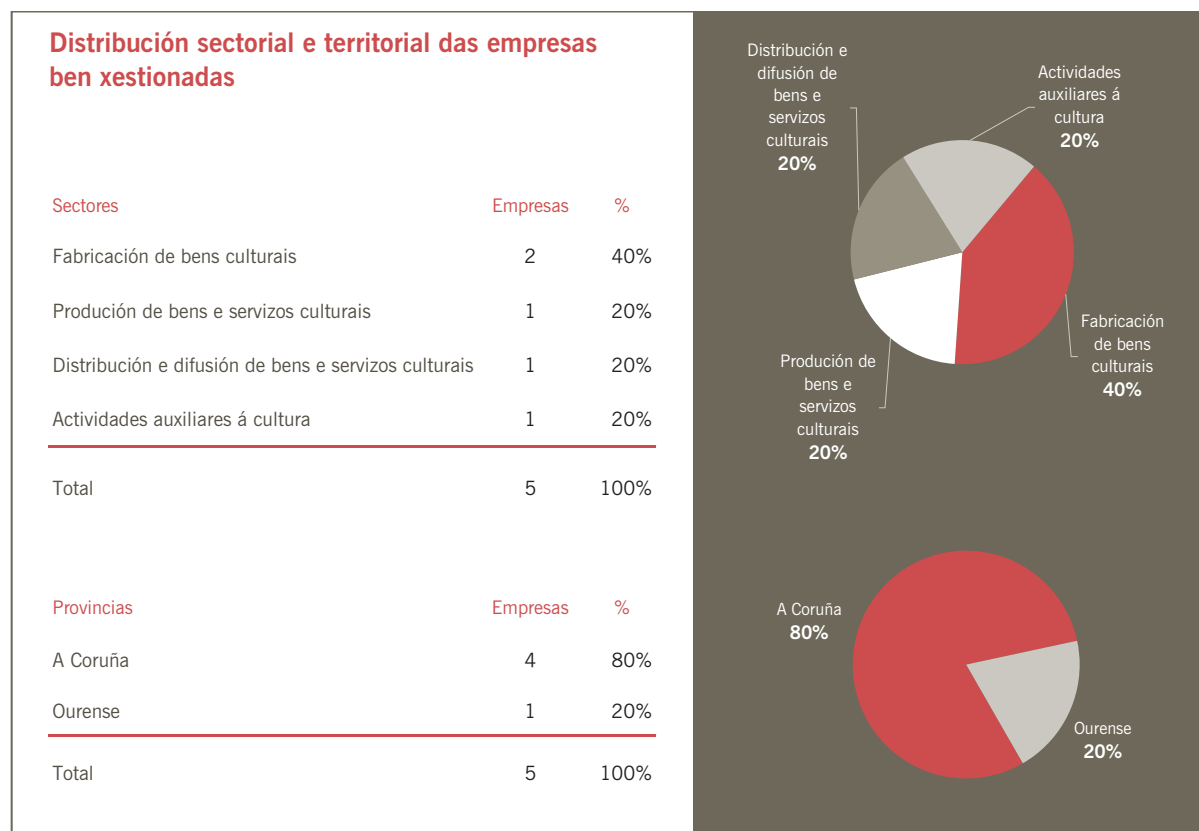
Mediana por sector para as variables identificativas das empresas ben xestionadas											
	Crecem. ingresos		Liquidez			Rendibilidade económica			Valor engadido por empregado (€)		
	06/05	07/06	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Fabricantes	7,62%	7,70%	1,15	1,17	1,19	4,71%	4,74%	5,26%	24.322	25.967	27.425
Almacenistas	6,59%	5,68%	1,20	1,21	1,23	4,44%	4,48%	4,93%	26.157	27.929	30.009
Retallistas	4,12%	3,73%	1,13	1,14	1,16	3,90%	3,87%	4,11%	20.700	22.090	22.877
Servizos	6,21%	6,64%	1,19	1,21	1,25	5,56%	5,23%	5,76%	24.954	25.839	27.420
Transportes, comunicacións e servizos públicos	8,97%	6,32%	1,09	1,10	1,11	4,30%	5,21%	5,98%	29.762	32.934	34.703

5.2.3. As empresas ben xestionadas por sector e territorio

A través da análise da distribución por sectores das empresas ben xestionadas, obsérvase que un 40% se dedican á fabricación de bens culturais (concretamente desenvolven actividades de impresión). Un 20% desenvolven actividades de produción de bens e servizos culturais (cinematografía e vídeo), en distribución e difusión localízase outro 20% e, finalmente, en actividades auxiliares á cultura encóntrase o 20% restante.

En relación á distribución territorial, o 80% das empresas ben xestionadas da cultura concéntranse na provincia da Coruña, concretamente nos seguintes concellos: Pontedeume, Santiago, Boiro e Culleredo. Na provincia de Ourense detéctase o 20% restante.

¹⁷ A mostra de empresas de Galicia para realizar a comparación ascende a 19.455 empresas con datos no período 2005-2007. O número de empresas ben xestionadas detectadas na devandita mostra foi de 453.

5.3. As empresas gacela

5.3.1. Significado de empresa gacela

Gacela é un indicador que fai referencia ás empresas que presentan unha taxa de crecemento elevada e constante na súa cifra de ingresos. Dende o punto de vista da dinámica dos negocios son empresas interesantes, xa que son capaces de incrementar o seu volume de ingresos de forma continuada e excepcionalmente rápida, mesmo en contextos de recesión, se ben en períodos de expansión do ciclo económico aumenta o seu número.

A definición desta tipoloxía de empresas é a seguinte: «empresa gacela é aquela que aumenta o seu volume de negocio de forma continuada, durante un período de polo menos tres anos consecutivos, por riba do 25% de incremento anual, durante cada un deles».

De acordo coas investigacións realizadas, son empresas innovadoras e extraordinariamente dinámicas. Xeran unha alta porcentaxe dos novos empregos aínda que tan só adoitan representar arredor do 3 ou 4% do total das empresas dunha área.

Ser gacela implica capacidades para o crecemento rápido, se ben este crecemento non é sempre necesariamente garantía de éxito. Son empresas que normalmente teñen unha actitude máis agresiva ante a incerteza, xa que constantemente están a indagar novas oportunidades de negocio. Ademais, o crecemento rápido leva asociadas consigo fortes necesidades financeiras que moitas veces non son satisfeitas. De aí que este tipo de empresas asuma moitas veces un maior risco económico e financeiro.

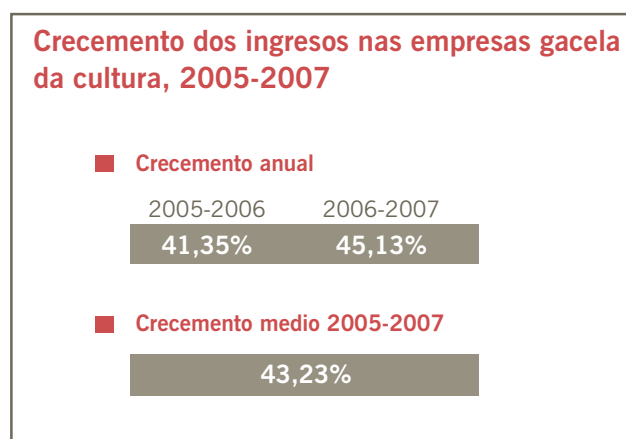
As gacelas adoitan crecer mesmo nas crises, se ben teñen unha maior volatilidade nos resultados. Outra característica é que con frecuencia son máis eficientes que o resto das empresas, debido basicamente á súa habitual maior rotación de activos (polo efecto de incremento dos ingresos conseguen unha relación maior ingresos/activos) que as empresas de similar campo de actividade.

5.3.2. As empresas gacela na cultura

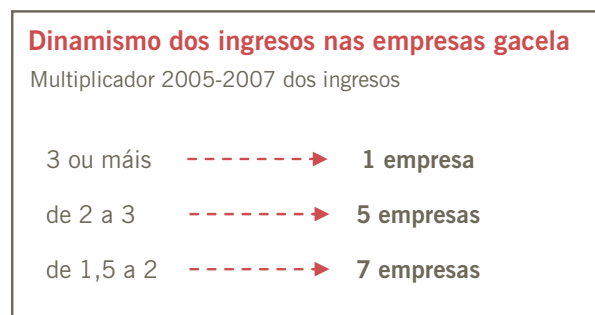
No sistema produtivo da cultura en Galicia e durante o período 2005-2007 detectáronse 13 empresas que se poden catalogar como gacelas, o 1,79% da mostra (valor inferior ao rexistrado no total da mostra de Galicia, que ascendeu ao 4%). Este conxunto de empresas aumentou os seus ingresos no mencionado período a un ritmo medio do 43,23%, ritmo extraordinariamente elevado e superior ao rexistrado polo total das gacelas galegas, que foi do 41,08%.

Crecedemento dos ingresos

Como se observa no cadro seguinte, o crecedemento anual dos ingresos experimentado polas empresas gacela de 2005 a 2006, en cifras relativas, foi do 41,35% e de 2006 a 2007 acelerárase ata acadar o 45,13%. O ritmo medio de crecedemento da variable ingresos no período que abrangue dende 2005 ata 2007 foi do 43,23%.

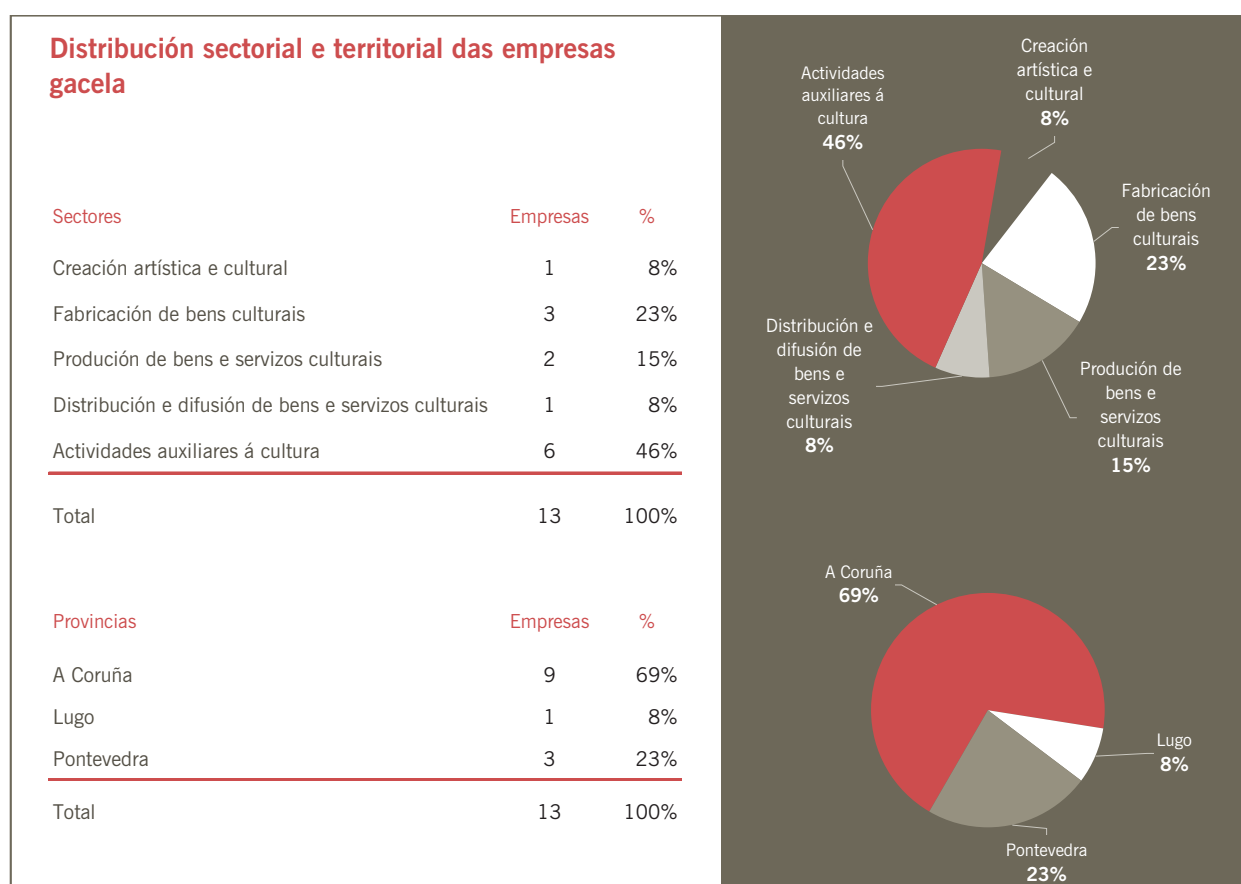

Por outra parte, ofrecemos unha panorámica daquelas empresas gacela máis dinámicas. Así, son 7 as que multiplicaron o seu volume de vendas entre 1,5 e 2 veces dende 2005, mentres que 5 empresas conseguen multiplicar o seu volume de negocio entre 2 e 3 veces. Finalmente, 1 empresa logra multiplicar o seu volume de negocio nos tres anos citados por máis de 3.

5.3.3. As empresas gacela por sector e territorio

En relación á distribución de empresas gacela da cultura por sectores, obsérvase que o 46% desta tipoloxía de empresas está presente nas actividades auxiliares á cultura. Un 23% en fabricación de bens culturais, concretamente en actividades de impresión e de artes gráficas. Un 15% en produción de bens e servizos culturais, particularmente en cinematografía e vídeo. Un 8% localízase en creación artística e cultural. E finalmente outro 8% dedícase a actividades de distribución e difusión de bens e servizos culturais.

A través da análise da distribución territorial das gacela, concluímos que o 69% das devanditas empresas se localiza na provincia da Coruña, o 23% na provincia de Pontevedra (todas elas situadas na cidade de Vigo) e o 8% restante na provincia de Lugo.

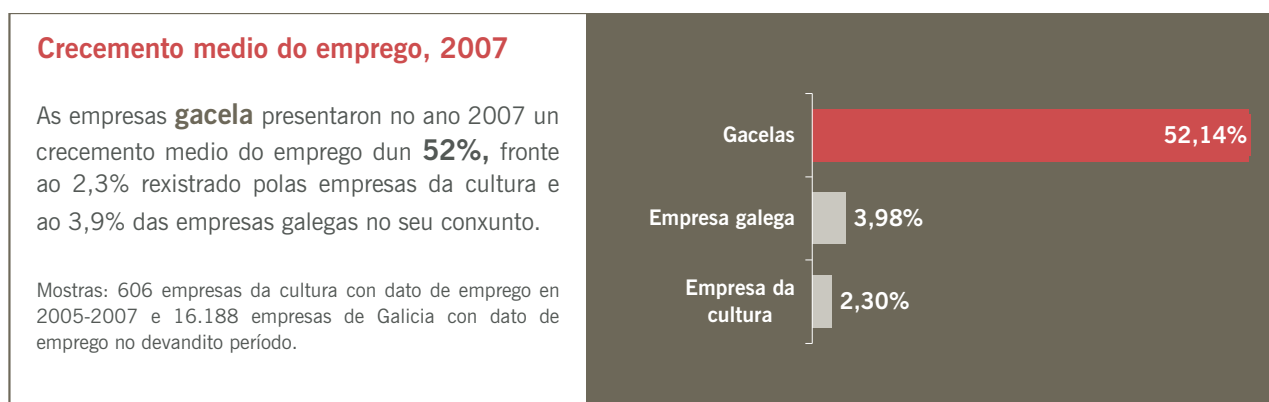
5.3.4. A importancia das empresas gacela

Gacela é un trazo que mide o crecemento no volume de negocio, algo no que toda empresa ten un xusto e necesario interese. É polo tanto un indicador de dinamismo pero, como todos os trazos, non encerra a meta absoluta, senón que deles se infiren características e ensinanzas para o resto das empresas.

Segundo as investigacións realizadas por ARDÁN, as empresas gacela son extraordinariamente exploradoras, presentan unha crecente preocupación pola apertura de actividade comercial cara a mercados exteriores. Ademais, apostan claramente pola innovación como vía para diferenciarse no mercado e son empresas moi enfocadas ao cliente.

O crecemento sostido é o resultado claro dunha boa xestión dos recursos por parte da dirección das empresas, así como dunha axeitada organización dos seus procesos internos, das súas estratexias e dunha mellor xestión do capital humano.

Ademais son empresas que xeran unha alta porcentaxe dos novos empregos, como pode comprobarse na seguinte ilustración.

5.4. As empresas de alto rendemento

5.4.1. Significado de empresa de alto rendemento

Un dos aspectos máis relevantes da xestión das empresas está en detectar o nivel de eficiencia co que operan. O beneficio non pode considerarse, por si mesmo, como unha medida correcta da eficiencia, hai que enfrontalo ao sacrificio que implica obter a devandita ganancia. De aí a necesidade de coñecer o beneficio relativo. Da relación entre beneficio e sacrificio (investimento) pódese deducir a eficiencia e, máis concretamente, a rendibilidade económica.

Por iso, intentouse coñecer cales son aquelas empresas que acadan altas rendibilidades no seu negocio, engadindo dúas restricións. A primeira consiste en establecer un límite mínimo a partir do cal se pode considerar que a empresa acadou o «alto rendemento». A segunda restrición parte da consideración de que, para alcanzar o galardón de «alto rendemento», as empresas deberían obter a devandita rendibilidade polo menos durante un determinado período de anos.

Sobre a base da anterior reflexión, defínese a empresa de «alto rendemento» como aquela empresa que consegue unha rendibilidade económica¹⁸ media de polo menos o 25%, nun período mínimo de tres anos, sempre e cando en ningún ano obteña unha rendibilidade económica por debaixo do 15%.

A definición anterior é bastante restritiva, xa que se están a seleccionar aquelas empresas que conseguiron un alto nivel de rendibilidade económica media -máis do 25%- durante un período consecutivo de polo menos tres anos. A aceptación de que algún ano poida obter un 15% de rendibilidade non o exige de acadar a media do 25% antes comentada. A razón desta precisión está en recoñecer que en determinados momentos poden darse variacións cíclicas. Por iso, admitimos á hora de cualificar unha empresa como «de alto rendemento» unha leve caída no nivel de eficiencia, sempre e cando nalgún dos tres anos do período analizado se compense suficientemente.

¹⁸ A rendibilidade económica é equivalente á relación entre resultado económico e os activos medios empregados na consecución deste. A rendibilidade económica considérase unha medida da capacidade dos activos dunha empresa para xerar valor con independencia de como foron financiados, é dicir, mide o rendemento da empresa «como negocio».

Unha virtude das empresas de alto rendemento está na súa capacidade para recuperar, a través dos beneficios económicos xerados¹⁹, a totalidade dos activos investidos nun período extraordinariamente curto. Esta característica é singular, no sentido de que teñen períodos de maduración excepcionalmente reducidos na recuperación dos investimentos totais necesarios para o seu funcionamento. É dicir, que unha empresa cun 25% de rendibilidade económica acada tantos beneficios como a totalidade dos activos que necesita para o seu funcionamento nun período aproximado de catro anos.

5.4.2. As empresas de alto rendemento na cultura

Na mostra total de empresas utilizadas para este estudo, nove poden considerarse de alto rendemento, é dicir, aproximadamente o 1,24% do conxunto merecen o devandito indicador. No conxunto de Galicia este tipo de empresas representaron o 1,7% do total.

A rendibilidade económica media (agregada) acadada por este conxunto de empresas foi para os anos 2005, 2006 e 2007 do 36,62%, 36,34% e 49,29%, respectivamente.

Características

Segundo as investigacións realizadas por ARDÁN²⁰, ser empresa de alto rendemento implica ter creado vantaxes competitivas consistentes. Estas empresas gozan de posicións relevantes dentro do seu campo de actividade.

Tamén adoita implicar importantes calidades do núcleo humano que opera nese proxecto empresarial e calidades directivas que posibilitan o deseño de estratexias xeradoras de valor, destacando polo desenvolvemento do liderado e a súa mentalidade gañadora. É dicir, o alto rendemento está ligado ás competencias internas da firma.

Outra peculiar característica das empresas de alto rendemento é a súa capacidade para crear capital relacional e, máis especificamente, capital clientes de forma diferencial, xa que elaboran unha fórmula propia de facer negocios. Polo tanto, ese valor diferencial con respecto ao que poden propoñer outros axentes que operen no mesmo ámbito de negocio é outra das claves da alta rendibilidade.

5.4.3. As empresas de alto rendemento por sector e territorio

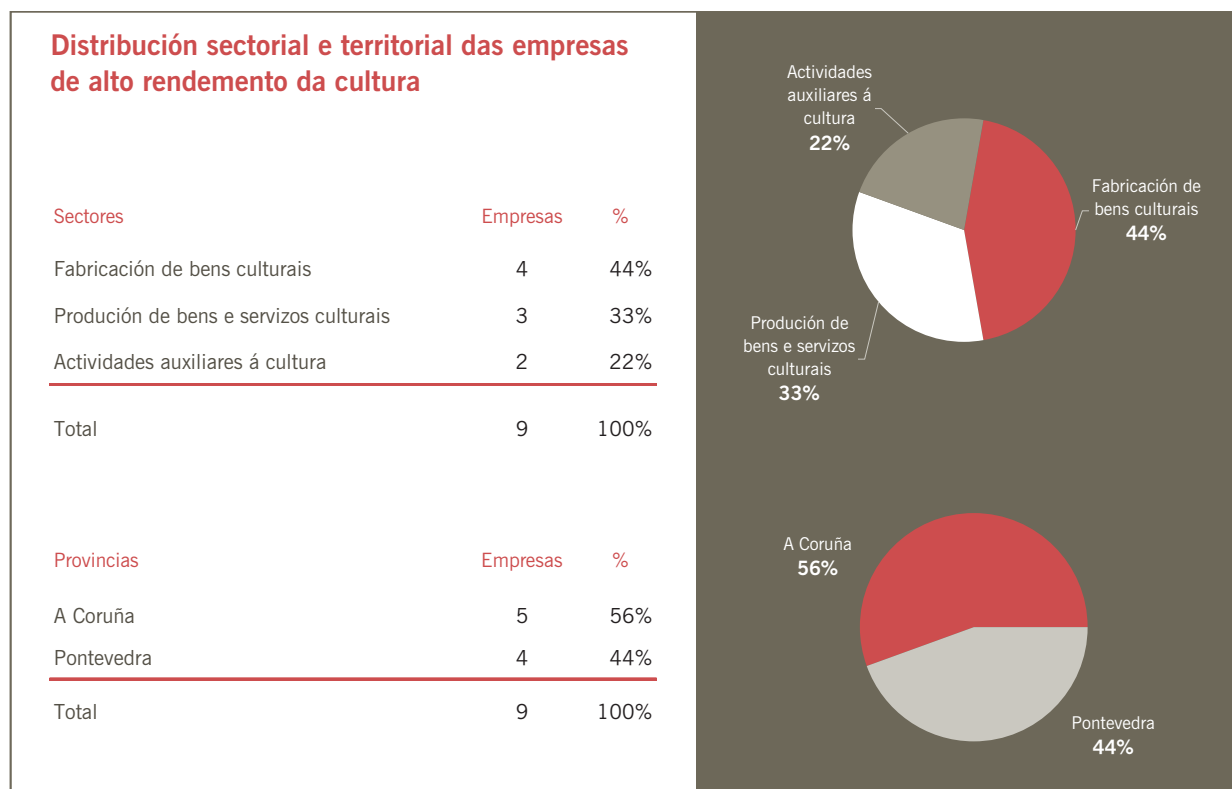
No seguinte gráfico preséntase a distribución de empresas de alto rendemento en función dos distintos sectores en que desenvolven a súa actividade, así como a súa distribución territorial.

Obsérvase que o 44% desta tipoloxía de empresas se encontra en fabricación de bens culturais, particularmente en artes gráficas e actividades de impresión.

O 33% das empresas dedícanse á produción de bens e servizos culturais, concretamente produción cinematográfica e edición de libros. Finalmente, o 22% restante encontrámolo en actividades auxiliares á cultura.

¹⁹ Non se inclúen os resultados financeiros.

²⁰ ARDÁN (2007), *Estrategias para alcanzar y mantener la alta rentabilidad. La experiencia de las empresas de alto rendimiento*, Consorcio da Zona Franca de Vigo.

A través da análise da distribución territorial das empresas de alto rendemento constátase que se concentran nas provincias da Coruña e Pontevedra, cun 56% e un 44%, respectivamente.

5.4.4. A importancia das empresas de alto rendemento

Todos somos conscientes de que os beneficios que obteñen as empresas son o factor que posibilita que a empresa se desenvolva. É dicir, a empresa dende un punto de vista competitivo é un negocio, e a base dun negocio está en gañar diñeiro de acordo cunhas regras socialmente admitidas.

Dende logo, dende unha óptica competitiva é así, pola contra ningunha firma podería manterse. Non obstante, a empresa non só se move nun plano competitivo, é dicir, a empresa debe ter un comportamento socialmente responsable tomando en consideración non soamente os intereses dos accionistas senón o impacto que as súas decisións e estratexias teñen sobre outros axentes sociais implicados na súa actividade. Por iso, debe responder axeitadamente ao que a sociedade espera dela, o que se sintetiza basicamente na súa colaboración ao incremento do benestar social. Tamén ten que responder aos intereses dos grupos que a sosteñen, fundamentalmente accionistas, directivos, traballadores, provedores e clientes. E constituír produtos e servizos que outorguen valor aos consumidores ou usuarios.

En definitiva, a empresa debe ser unha organización creadora de riqueza desde diferentes planos e o alto rendemento é unha mostra diso.

En 2007, o 1,24% das empresas de alto rendemento da cultura xeraron o 7% dos ingresos totais da cultura e o 9% do valor engadido. Ademais o crecemento do emprego nestas empresas superou en 6 puntos porcentuais (8,24%) o crecemento medio do emprego nas empresas da cultura (2,30%).

En conclusión, este indicador de «alto rendemento» está ao alcance de empresas que demostraron claras capacidades na difícil tarefa de ser cada día mellores. As empresas de alto rendemento non son así só por natureza, senón que é unha meta que se pode alcanzar.

5.5. As empresas de alta produtividade

5.5.1. Significado de empresa de alta produtividade

A produtividade é clave para o desenvolvemento económico dun país e desempeña un papel moi importante como fonte do crecemento a longo prazo. Dende principios do século pasado a produtividade total dos países desenvolvidos multiplicouse por máis de corenta e este aumento da produtividade trouxo como consecuencia importantes incrementos do nivel e calidade de vida.

A produtividade nas empresas é, por iso, un aspecto que nos parece relevante e, por suposto, merecedor dun estudo serio e profundo. A nosa análise neste apartado vaise centrar na produtividade dos recursos humanos, medida a través do valor engadido bruto xerado por empregado, parámetro este que, ao noso xuízo, é unha medida bastante razoable da produtividade do factor humano. A concentración no corazón do negocio e a externalización de actividades non esenciais inflúen no incremento da produtividade do factor humano.

Dentro da análise de indicadores incorporamos o indicador de empresa de alta produtividade, posto que estamos convencidos de que as empresas que se concentren na produtividade obterán, case seguro, unha sólida vantaxe competitiva. Non debemos esquecer que gran parte da produtividade provén de dúas fontes clave: o nivel de innovación e as capacidades organizativas.

Unha das condicións para ser empresa de alta produtividade dos recursos humanos é ter un valor engadido por empregado por riba do percentil 75 do sector en que opera durante os tres anos consecutivos do período de análise. É dicir, en ningún ano, a empresa de alta produtividade debe xerar un valor engadido por empregado²¹ por debaixo das cifras que aparecen na táboa seguinte, sempre relacionadas co seu sector en Galicia.

²¹ O número de empregados é o que declara a empresa. En liñas xerais, o número de empregados equivale a empregados a tempo completo-ano. Outro aspecto que destacar na influencia da produtividade do traballo ten que ver coa externalización de actividades por parte da empresa.

	Valor engadido por empregado (euros)		
	2005	2006	2007
Fabricantes	32.751	35.312	37.635
Almacenistas	37.319	40.305	43.005
Retallistas	27.647	29.954	31.684
Servizos	35.390	37.584	39.171
Transportes, comunicacións e servizos públicos	41.720	44.765	46.670

Outra condición para que á empresa se lle outorgue o apelido de alta produtividade nos recursos humanos é que o citado valor engadido por empregado creza polo menos un 10% durante cada un dos tres anos de estudo. Con ambas as dúas condicións defínese empresa de alta produtividade como aquela que durante tres anos consecutivos obtén un valor engadido bruto por empregado dentro do 25% dos mellores valores do sector e este valor crece por riba do 10%, durante cada un dos tres anos consecutivos do período de estudo.

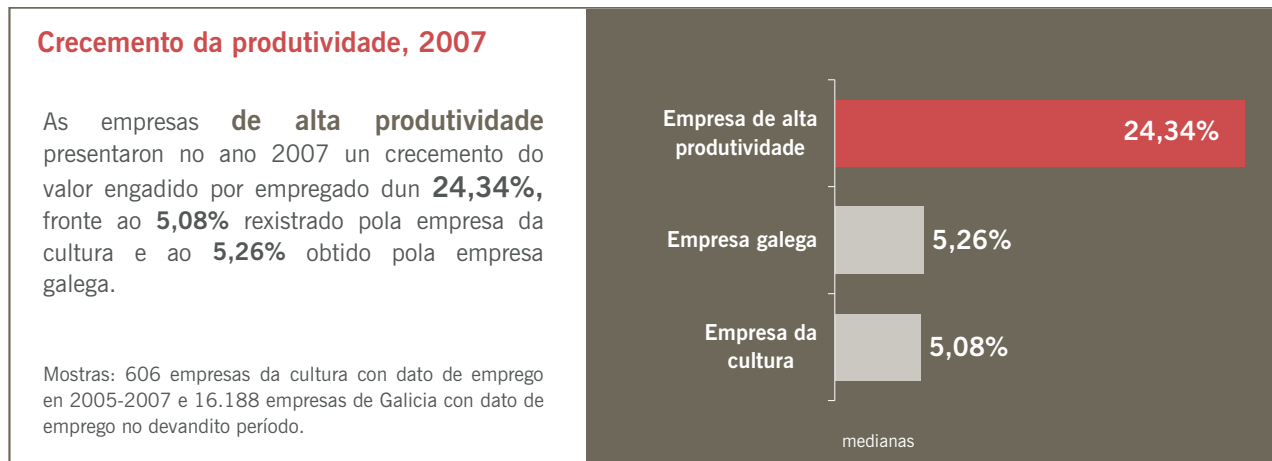
En definitiva, son fortes restricións que posibilitan coñecer que empresas conseguen unha elevada produtividade dos recursos humanos e, polo tanto, empresas sobre as que probablemente se están a desenvolver vantaxes competitivas relevantes.

5.5.2. As empresas de alta produtividade na cultura

Entre as empresas da cultura analizadas neste informe²², tan só un 2,90% do total acadan o indicador de alta produtividade, é dicir, 21 empresas. Non obstante, este valor é superior en 1,2 puntos porcentuais respecto ao 1,7% que representaron as empresas de alta produtividade no conxunto de Galicia.

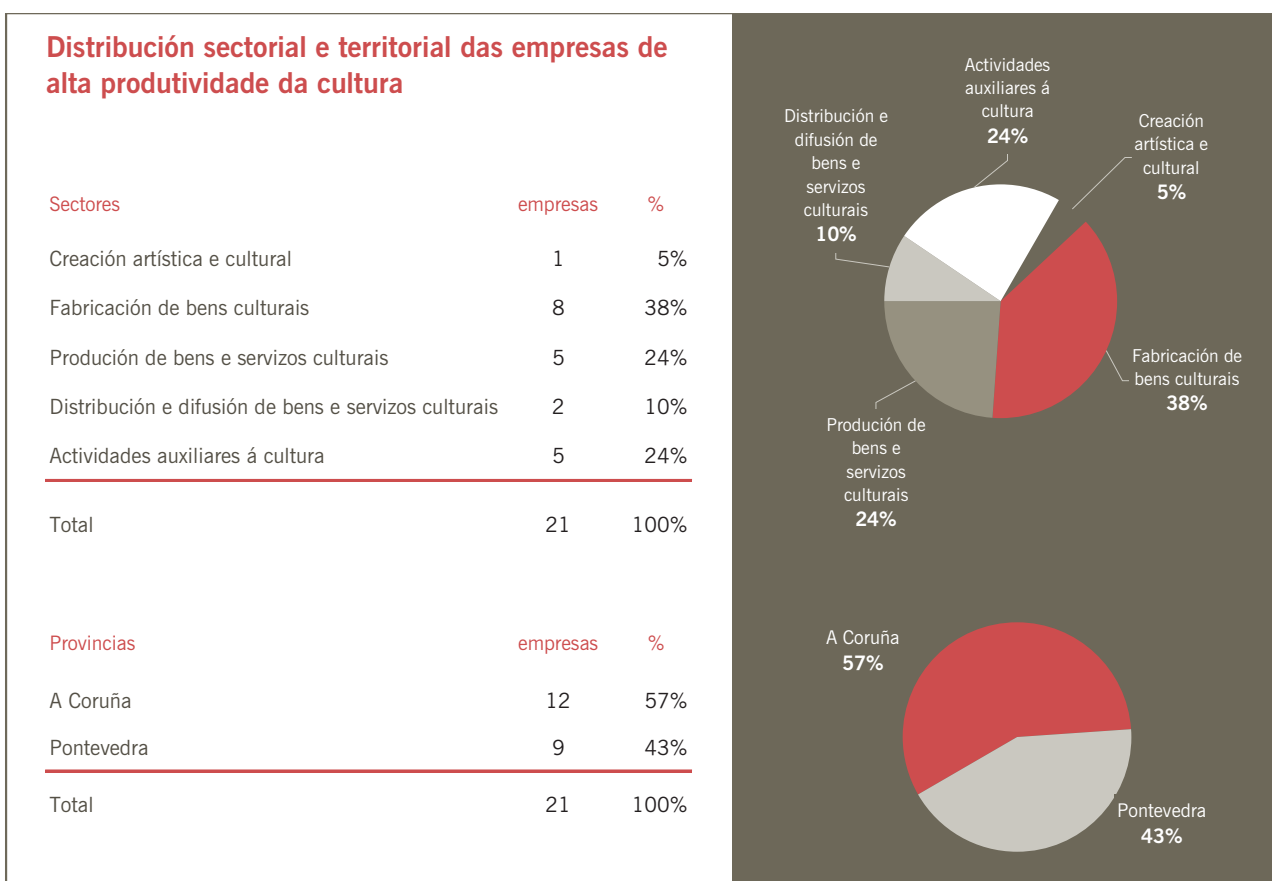
Na ilustración seguinte pódense observar as diferenzas rexistradas no crecemento da produtividade nas empresas da cultura, as empresas galegas no seu conxunto e as empresas de alta produtividade. Nos dous primeiros casos a produtividade medra arredor do 5% en 2007, pero tanto nas empresas da cultura como nas empresas galegas desacelérase o devandito crecemento respecto a 2006. No caso das empresas de alta produtividade, cun crecemento do 24,34% en 2007, detéctase unha aceleración deste, respecto a 2006, de máis de 3 puntos porcentuais.

²² Para este indicador tívose en conta unha mostra de empresas que presentan o dato do emprego para cada un dos anos do período de estudo, e ademais intentouse que os datos mencionados ofreceisen certo grao de fiabilidade (é dicir, na relación gastos de persoal/empregados rexítanse aqueles valores que resultaran incoherentes).

5.5.3. As empresas de alta produtividade por sectores e territorio

Neste apartado analizaremos a distribución sectorial das empresas de alta produtividade da cultura.

O maior número de empresas de alta produtividade dedícase á fabricación de bens culturais (38%), basicamente centradas en actividades de impresión. Un 24% encontrámolo en produción de bens e servizos culturais, concretamente en actividades de edición e produción cinematográfica.

Outro 24% das empresas de alta produtividade desenvolve actividades auxiliares á cultura. Un 10% dedícase á distribución e difusión de bens e servizos culturais. Finalmente, o 5% restante encontrámolo en creación artística e literaria.

Respecto á distribución territorial deste tipo de empresas, obsérvase unha concentración nas provincias da Coruña, cun 57%, e Pontevedra, co 43% restante.

5.5.4. A importancia da alta produtividade na competitividade

O concepto máis xenuíno de competitividade asimílase á constitución de vantaxes competitivas sólidas e duradeiras no tempo. Existen dous camiños clave para crear esas vantaxes, un a través da mellora da produtividade e outro mediante o incremento da innovación. Produtividade²³ implica actuar sobre as cousas que coñecemos tratando de melloralas constantemente; innovación supón modificar o existente mediante a renovación e o cambio.

A alta produtividade leva asociadas notables capacidades organizativas, así como de desenvolvemento de estratexias que favorezan o posicionamento da empresa nun nivel elevado respecto ás outras firmas coas que se compite.

As empresas con alta produtividade dos recursos humanos terán moitas opcións para gañar a batalla competitiva de cara ao futuro. As capacidades distintivas do factor humano, especialmente as do seu equipo directivo, unidas á produtividade de todo o núcleo humano posibilitarán, moi probablemente, acadar e manter elevados niveis de competitividade. As bases para potenciar as devanditas capacidades terán moito que ver co esforzo na aprendizaxe individual e organizacional, orientada a desenvolver competencias creadoras de valor.

En definitiva, o activo máis valioso dunha empresa do século vinte eran os seus equipos de produción, mentres que o activo máis valioso dunha entidade do século vinte e un, xa sexa de negocios ou non, será o coñecemento dos seus traballadores e a súa produtividade. Por iso, neste ámbito o novo reto é o da produtividade do traballador do coñecemento.

²³ Drucker, P.F. (1999), *Gestión de los retos del siglo 21*, Oxford, Butterworth-Heinemann.

Capítulo VI
OS RETOS DAS EMPRESAS DA CULTURA.
CONCLUSIÓN

Cando se decide achegarse a un sector produtivo e analizar o seu comportamento dentro dunha economía faise un certo exercicio de reduccionismo e simplificación. No caso que nos ocupa, cremos que era necesario adoptar unha postura inclusiva no tocante ás actividades económicas seleccionadas. Malia que seguimos as clasificacións recomendadas polos principais organismos normativos, eramos conscientes de que afrontabamos unha tarefa complicada ao achegarnos a empresas de carácter moi diverso dunha maneira coherente e circunscribirmos a un ámbito que realmente se atopa nunha etapa de certa indefinición.

Un dos resultados destacables deste estudo é a delimitación do sector. É a primeira vez que se fai en Galicia unha definición clara, recollendo a actividade de todas as empresas que se dedican, dun xeito ou doutro, á produción e distribución de bens culturais. Isto debería ter unha incidencia positiva, polo menos para crear certa conciencia entre os actores implicados de atoparse nun sector produtivo definido e medible.

Por outra banda, propuxémonos dar conta, sequera a través dunhas pinceladas, do impacto que xera a actividade creativa, que se atopa intimamente ligada á produción cultural, no conxunto da economía. Un sector cultural san e economicamente rendible xera riqueza máis aló da cadea de valor tradicional, incidindo na cohesión e no benestar social.

Tamén atopamos de sumo interese a contextualización da industria cultural no ámbito xeral do que entendemos por cultura a través de magnitudes económicas. É fundamental tomar conciencia de que a actividade económica que emana deste ámbito é moi superior ao gasto público en cultura, o que debería aclarar certas dúbidas prexuízosas do carácter subvencionado da creación cultural. Tamén é moi importante ser conscientes da forza laboral do sector e da capacidade que ten para xerar postos de traballo de calidade.

Os datos de peso relativo do sector no Produto Interior Bruto, os que dan conta da proporción do sistema no conxunto da economía produtiva, así como a porcentaxe do emprego xerado, indican que estamos ante unhas actividades que achegan preto dun 2% do total da economía rexional nestes parámetros.

Dentro do período en que analizamos a evolución das variables económicas para a mostra de 725 empresas do sistema produtivo da cultura en Galicia, podemos considerar os seguintes aspectos máis relevantes:

Detectamos un bo comportamento na xeración de ingresos e de valor engadido bruto por parte das empresas con taxas superiores ás da media da empresa galega. Os resultados destes parámetros reflicten un paralelismo propiciado polo movemento cíclico da economía no período 2001-2007, saíndo reforzadas as empresas da cultura en canto á xeración de valor engadido bruto nos últimos anos de estudo.

Tamén se constata unha evolución favorable da rendibilidade económica do período de referencia e, aínda que son sensiblemente inferiores ás da empresa media galega, achegan posicións coa mellora progresiva da rotación das existencias. No caso da rendibilidade financeira, prodúcese tamén un achegamento á media da empresa galega ao longo do período analizado.

O sistema produtivo está fortemente atomizado, formado basicamente por microempresas que xeran arredor do 2,5% do emprego en Galicia. A mostra de empresas amosa un crecemento do emprego en todos os anos analizados. Prodúcese tamén neste período unha mellora na produtividade do traballo con parámetros parellos aos da empresa galega.

Dentro do sistema produtivo o sector máis relevante en canto a ingresos e valor engadido é o de produción de bens e servizos culturais, e máis concretamente o de edición, que acada o maior peso tamén en canto a emprego. Cómpre destacar o despunte na creación artística e cultural, con boas cotas no crecemento dos ingresos e do valor engadido nos últimos anos.

Respecto do resto de sistemas produtivos galegos, a cultura ocupa un cuarto lugar en relación á variación de ingresos, tan só superada pola industria auxiliar, as actividades relacionadas coa saúde e a construción. Non obstante, en canto á rendibilidade e á produtividade ocupa posicións máis baixas.

Percíbese unha alta concentración destas actividades ao redor das comarcas da Coruña, Santiago e Vigo e un maior dinamismo na comarca de Santiago, con mellores parámetros de evolución en xeral. Non se percibe especialización acusada unida á localización das empresas nestas tres comarcas.

A evolución cíclica do sistema produtivo é moi parella á da empresa media galega, polo que podemos dicir que, malia ser un sector máis vulnerable aos movementos cíclicos da economía, as empresas amosan unha boa capacidade de reacción e adaptación.

Da análise das empresas que presentaron unha traxectoria singular nalgún factor clave para a súa competitividade, destacamos o importante número de empresas de alta produtividade detectadas en cultura, por riba da porcentaxe media en Galicia. En relación ás empresas de alto crecemento por ingresos (gacelas), as de alta rendibilidade e as ben xestionadas, a proporción rexistrada é inferior á media galega.

A análise de todos estes parámetros indica unha situación positiva nalgúns aspectos destacables como o devandito crecemento na xeración de ingresos e de valor engadido en cotas maiores que a media da empresa galega. Estes parámetros non coinciden cun crecemento paralelo no tocante á rendibilidade económica, que ten percorrido para mellorar, sobre todo tendo en conta os rateos positivos que nos ofrece comparativamente o crecemento da produtividade, tal e como destaca a atribución de indicadores deste tipo entre as empresas da cultura.

Dentro do sector cultural atopamos un peso relativo importante da edición e, en menor medida, das actividades de cinematografía e vídeo. A diferenza máis importante entre estes dous subsectores da produción de bens e servizos culturais está en que a edición obtén, con diferenza, unhas evolucións moito máis positivas na maioría dos parámetros. O momento de transformación que vive esta industria obriga a prestarlle especial atención, xa que resulta previsible que aquelas empresas cunha visión máis tradicional do negocio teñan certas dificultades no futuro, non tanto pola súa evolución, como polas incertezas que a dixitalización e contidos e a súa copia proxectan. Nese senso, tamén deberá prestárselle atención á creación artística e cultural, cun peso moi pequeno no conxunto do sistema produtivo, pero cunhas evolucións que permiten crer que aínda existe un nicho de mercado importante.

Podemos facer unha valoración ambivalente sobre o tamaño das empresas culturais. Por unha banda, as empresas pequenas e as microempresas teñen unha serie de vantaxes recoñecidas relativas á flexibilidade, a rapidez na toma de decisións e a capacidade de adaptación ao mercado. Parece, xa que logo, que exista certa relación entre a volatilidade de moitos dos produtos ofertados e o tamaño das empresas da cultura. Pola contra, é ben sabida a dificultade que estas iniciativas teñen para obter financiamento, incidindo negativamente na súa capacidade de expansión en todos os ámbitos. Algo semellante podemos dicir da distribución xeográfica do sistema produtivo. Sabemos que na economía creativa a localización de actividade en ámbitos urbanos permite xerar riqueza no ámbito local, malia que a comercialización dos seus produtos non o sexa. En relación con isto o sector tende a que se cree un mercado dinámico a través de relacións empresariais a nivel local. Por último, aínda que resulta unha achega intanxible, os beneficios sociais da cultura tenden a fomentar a cohesión de grupos e rexións tradicionalmente desfavorecidos, beneficiándose da creatividade o desenvolvemento a través da localización de talento, os rendementos locais de industrias con mercados máis amplos, a xeración de atractivos turísticos e a integración social. Todo isto vén a ter como corolario que existe un potencial importante para que Santiago, A Coruña e Vigo se convertan en cidades creativas.

Á marxe da evolución das empresas estudadas, sabemos tamén que a incidencia directa da creatividade cultural está moi ligada ás TIC. Existe un proceso interactivo entre a produción de ferramentas para a comunicación e a xeración de contidos,

incidindo no desenvolvemento paralelo dos dous sectores. Unha das prioridades do ámbito cultural é o de atopar novos modelos de negocio que permitan optimizar as oportunidades que aparecen na redefinición dun mercado con custos de produción e distribución máis axustados. Nese sentido, as políticas culturais deben seguir apostando por modelos de mercado e creación de riqueza, e incidindo na profesionalización, no fomento da actividade privada e a demanda, na mellora da capacidade competitiva, a diferenciación, a innovación e a busca de mercados internacionais. Os actores privados e os públicos poden establecer estratexias máis amplas que as que se veñen definindo nos últimos anos no relativo á difusión e creación de coñecemento, a través de fórmulas de inclusión de agrupacións de carácter parcial que atenden normalmente a algún subsector específico do sistema produtivo que vimos de describir.

A evolución dos principais indicadores económicos da cultura produtiva en Galicia semella positiva. No futuro será de grande interese observar ata que punto este sistema produtivo desenvolve as capacidades que detectamos. O marco da crise económica global, que determinará ata que punto é posible unha aposta polo coñecemento como xerador de riqueza, será o banco de probas para un conxunto de actividades que constitúen unha das realidades empresariais máis prometedoras de Galicia.

ANEXOS

BIBLIOGRAFÍA

ARDÁN (2007), *Estrategias para alcanzar y mantener la alta rentabilidad. La experiencia de las empresas de alto rendimiento*, Vigo, Consorcio da Zona Franca.

ARDÁN-Galicia (2009), *10.000 empresas de Galicia y 1.500 empresas del Norte de Portugal, Directorio e informe económico financiero y de la competitividad*, Vigo, Consorcio da Zona Franca.

COMISIÓN EUROPEA (2006), *The economy of culture in Europe*, Bruselas.

COMISIÓN EUROPEA (2007a), *Cultural Statistics (2007)*, Bruselas.

COMISIÓN EUROPEA (2007b), *Eurobarometer survey on cultural values within Europe, 2007*, Bruselas.

COWEN, T. (2002), *Creative Destruction*, Princeton, PUP.

DRUCKER, P. F. (1999), *Gestión de los retos del siglo 21*, Oxford, Butterworth-Heinemann.

GARCÍA GRACIA, ISABEL et al. (2008), *La dimensión económica de la industria del ocio en España*, Madrid, MacGraw Hill.

HESMONDHALGH, D. (2007), *The Cultural Industries*, Londres, Sage.

HOWKINS, J. (2007), *The creative economy*, Londres, Penguin.

KAPLAN, R. e NORTON, D. (2002), *Cuadro de Mando Integral*, Barcelona, Editorial Gestión 2000.

MINISTERIO DE CULTURA (2006), *El valor económico de la cultura en España*, Madrid.

MINISTERIO DE CULTURA (2007), *El valor económico de la cultura en España. Resultados 2000-2005*, Madrid.

MINISTERIO DE CULTURA (2009), *Anuario de Estadísticas Culturales 2008*, Madrid.

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA (2008a), *Anuario de Estadísticas Culturais 2006*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega.

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA (2008b), *Anuario de Estadísticas Culturais 2007*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega.

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA (2008c), *Ocio e hábitos culturais dos galegos*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega.

OBSERVATORIO DA CULTURA GALEGA (2009), *O turismo cultural en Galicia*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega.

SASSOON, D. (2006), *Cultura. El patrimonio común de los europeos*, Barcelona, Crítica.

SCHUMPETER, J. A. (1944), *Teoría del desenvolvimiento económico*, México, Fondo de Cultura.

UNCTAD (2008), *Informe sobre la economía creativa 2008*, Nova York, Naciones Unidas.

GLOSARIO

Activo total

Correspóndese co activo total que figura no balance abreviado do modelo de presentación de contas do rexistro mercantil. Calcúlase como suma de todas as partidas do activo restándolle as amortizacións.

Amortizacións

Nesta partida recóllense as cantidades acumuladas que a empresa destina anualmente para a futura reposición do seu inmovilizado. Reflicte a depreciación que tiveron os activos produtivos da empresa.

Cash-flow

Indica a cantidade total de recursos que xera a empresa. Calcúlase sumando o resultado do exercicio e a dotación para amortización do inmovilizado.

Cash-flow / ingresos

É o cociente do cash-flow e os ingresos de explotación.

Coefficiente de endebedamento

Indica a utilización de financiamento alleo por parte da empresa. Calcúlase dividindo o saldo medio dos recursos alleos totais da empresa entre os recursos propios totais medios.

Consumos de explotación

Indica os recursos que a empresa consumiu no exercicio. Inclúe os aprovisionamentos e as variacións de existencias.

Custo medio do emprego

Calcúlase como o cociente entre os gastos de persoal (que inclúe soldos e salarios e cargas sociais) e o número de empregados da empresa.

Custo neto da débeda

Indica o custo que ten para a empresa o financiamento que non é propio. Calcúlase dividindo a diferenza dos gastos e ingresos financeiros entre o saldo medio dos recursos alleos totais.

Crecedemento do investimento

Indica a variación interanual do inmovilizado total (descontadas amortizacións) da empresa. Calcúlase restando ao valor do ano (n) o valor do ano (n-1) e dividindo o devandito resultado entre o valor do ano (n-1).

Crecedemento dos ingresos

Indica a variación interanual dos ingresos de explotación. Calcúlase restándolle ao valor do ano (n) o valor do ano (n-1) e dividindo o devandito resultado entre o valor do ano (n-1).

Debedores

Recolle o saldo das débedas que terceiros teñen contraídas coa empresa. Dentro desta partida inclúense, entre outras, as débedas de clientes.

Existencias

Nesta partida recóllese o valor dos produtos que a empresa ten almacenados en calquera fase do proceso produtivo.

Facturación

Equivalente aos ingresos de explotación.

Financiamento alleo a c/p

Determinase sumando as partidas contables de provisións para riscos e gastos a curto prazo e acredores a curto prazo.

Financiamento alleo a l/p

Formada por todas as partidas a longo prazo que terá que devolver a empresa a persoas distintas dos socios. Determinase sumando as partidas contables de provisións para riscos e gastos a longo prazo e acredores a longo prazo.

Financiamento permanente

Formada por todos os recursos propios e os recursos que a empresa ten de terceiros con compromiso de devolución a máis de 1 ano (é dicir, a longo prazo). É o que contablemente se denomina financiamento básico. Calcúlase sumando fondos propios, acredores a longo prazo, provisións para riscos e gastos a longo prazo e ingresos para distribuír en varios exercicios.

Financiamento propio

Son aqueles recursos da empresa que non teñen ningún grao de esixibilidade. Calcúlase sumando fondos propios e ingresos que se distribuirán en varios exercicios. A razón de considerar esta última partida como recurso propio débese a que ao ser un ingreso periodificable non posúe

ningún grao de esixibilidade, a pesar de que sexa un recurso propio de escasa duración.

Fondo de rotación

Mide a axeitada estrutura do financiamento da empresa, para evitar problemas de liquidez. Obtense restándolle ao activo circulante o pasivo circulante.

Fondos propios

Inclúe todos aqueles recursos da empresa que non teñen prazo de esixibilidade e que foron achegados polos socios ou xerados pola propia empresa. Están formados polas partidas: capital subscrito, reservas, resultado de exercicios anteriores, perdas e ganancias e outros fondos propios.

Fontes de financiamento

O pasivo e o neto constitúen as fontes de financiamento e expresan as orixes dos recursos ou medios financeiros de que a empresa dispón para empregar nos seus investimentos.

Gastos amortizables

Cantidades satisfeitas pola empresa en concepto de gastos que han de imputarse ao longo de varios exercicios. Inclúe os gastos de establecemento e os gastos para distribuír en varios exercicios.

Gastos de persoal

Nesta partida recóllese a totalidade dos gastos que supón o equipo de empregados da empresa; que será a suma de soldos e salarios máis cargas sociais.

Gastos de persoal / ingresos explotación

Indica a relación que existe entre os gastos de persoal que soporta a empresa e os ingresos que se obteñen. Calcúlase como o cociente entre os gastos de persoal e os ingresos de explotación.

Gastos financeiros

Inclúese nesta partida todo tipo de gastos en que incorre a empresa cando solicita fondos a terceiros para o seu financiamento.

Impostos

Cantidades que a empresa aboa en concepto de taxas ou tributos. Determinábase sumando os importes do imposto de sociedades e doutros impostos.

Ingresos distrib. varios exercicios

Ingresos imputables a exercicios futuros que se difiren por parte da empresa. Distinguimos principalmente: subvencións de capital (oficiais e non oficiais), ingresos por intereses diferidos e diferenzas positivas en moeda estranxeira.

Ingresos de explotación

Son os ingresos xerados pola actividade normal do negocio. Calcúlase como a suma do importe neto da cifra de negocios (ventas e prestación de servizos) e doutros ingresos de explotación (aumento de existencias, traballos realizados para o inmovilizado, subvencións, exceso de provisións de riscos e gastos,...).

Ingresos de explotación / empregado

Recolle a produtividade do traballo. Obtense dividindo os ingresos de explotación entre o número de empregados.

Ingresos financeiros

Son aqueles ingresos que se derivan da colocación do efectivo da empresa nas distintas opcións financeiras.

Inmovilizado inmaterial

Engloba os elementos patrimoniais intanxibles constituídos por dereitos susceptibles de valoración económica. Considérase neto. Inclúe as seguintes partidas: gastos de investigación e desenvolvemento, concesións, patentes, licenzas, marcas e similares, fondo de comercio, dereitos de traspaso, aplicacións informáticas, dereitos sobre bens en réxime de arrendamento financeiro, anticipos, outras inmovilizacións inmateriais e minorárase na contía das amortizacións e provisións.

Inmovilizado material

Engloba os elementos patrimoniais tanxibles, mobles ou inmoebles. Considérase neto. Inclúe as seguintes partidas: terreos e construcións, instalacións técnicas e maquinaria, outras instalacións, ferramenta e mobiliario, anticipos e inmovilizacións materiais en curso, outro inmovilizado e minorárase na contía das amortizacións e provisións.

Investimento en circulante

Inclúe as partidas: existencias, debedores, tesourería e outro activo circulante.

Investimento en fixo

Calcúlase restándolle ao activo total o activo circulante.

Investimento total

Correspóndese co activo total que figura no balance.

Marxe

Este rateo indica a porcentaxe de beneficio xerada polas vendas, con independencia do posterior destino deste beneficio (pagamento de xuros, impostos, dividendos, etc.). Obtense dividindo o beneficio antes de intereses e impostos, entre as vendas netas totais expresadas na partida ingresos de explotación.

Outro activo circulante

Inclúe aquelas partidas do activo circulante que non están recollidas en existencias, debedores ou tesourería, como son accionistas por desembolsos esixidos, axustes por periodificación, investimentos financeiros temporais, etc.

Outro activo fixo

Inclúe aquelas partidas do activo fixo que non están recollidas en inmovilizado inmaterial, inmovilizado material nin noutro inmovilizado.

Outro inmovilizado

Nesta partida recóllense os elementos do inmovilizado incluídos nas seguintes subpartidas: inmovilizacións financeiras, accións propias e debedores por operacións de tráfico a longo prazo.

Rendibilidade económica

Mide a capacidade que ten a empresa para xerar beneficios independentemente do financiamento que utilice para obtelos. Este rateo resulta de dividir o beneficio antes de intereses e impostos entre o activo total neto medio.

Rendibilidade financeira

Mide a rendibilidade para o accionista en función dos recursos comprometidos na empresa. Rateo que resulta de dividir o beneficio neto da empresa entre os recursos propios medios (fondos propios e ingresos que se distribuirán en varios exercicios) desta.

Resultado neto

É o resultado final da empresa despois de impostos. Calcúlase como diferenza entre todos os ingresos e todos os gastos da empresa.

Rotación de activos

Indica a relación que existe entre o volume de negocio que xera a empresa e os activos que posúe. É un indicador da eficiencia con que se xestionan os activos da empresa. Calcúlase dividindo a partida de ingresos de explotación entre o saldo medio do activo total.

Rotación de existencias

Indica o número de veces que a empresa move as súas existencias totais ao longo do ano. Calcúlase dividindo os consumos de explotación do exercicio entre o saldo medio das existencias.

Resultado antes de impostos

É o resultado que xera a empresa antes de descontarlle os impostos. Calcúlase como diferenza de todos os ingresos da empresa e todos os gastos, con excepción dos impostos.

Resultado de actividades extraordinarias

É o que se xera a partir da diferenza existente entre ingresos extraordinarios e gastos extraordinarios.

Resultado de actividades ordinarias

É a suma do resultado de explotación e do resultado financeiro.

Resultado económico bruto de explotación (EBITDA)

É o resultado xerado pola actividade propia da empresa. Calcúlase como diferenza entre os ingresos de explotación e os gastos de explotación.

Resultado económico neto de explotación (EBIT)

Calcúlase restándolle ao resultado económico bruto de explotación as amortizacións.

Resultado exercicio / ingresos explotación

Establece a relación que existe entre o resultado final e os ingresos xerados pola actividade normal da empresa. Calcúlase como cociente entre o resultado do exercicio e os ingresos de explotación.

Resultado explotación / ingresos explotación

Establece a relación que existe entre o resultado de explotación e os ingresos xerados pola actividade normal da empresa. Calcúlase como o cociente entre o resultado de explotación e os ingresos de explotación.

Resultado financeiro

Calcúlase restándolles aos ingresos financeiros os gastos financeiros.

Resultado neto do exercicio

É o resultado final da empresa despois de impostos. Calcúlase como diferenza entre todos os ingresos e todos os gastos da empresa.

Taxa de crecemento

Indica a variación interanual da variable estudada. Calcúlase restándolle ao valor do ano (n) o valor do ano (n-1) e dividindo o devandito resultado entre o valor do ano (n-1).

Tesourería

Saldos en efectivo que a empresa ten á súa disposición en bancos ou en caixa.

Valor engadido bruto a custo de factores (VEBcf)

O valor engadido creado por unha empresa virá determinado pola diferenza entre as vendas netas e o consumo de bens e servizos adquiridos no exterior.

VEB / empregado

Este rateo é unha axeitada medida da produtividade da man de obra.

VEB / ingresos

Este rateo supón unha medida de capacidade en termos de marxe.

CODIFICACIÓN CNAE

CNAE	Descrición
A	AGRICULTURA, GANDERÍA, CAZA E SILVICULTURA
01	AGRICULTURA, GANDERÍA, CAZA E ACTIVIDADES DOS SERVIZOS RELACIONADOS CON ELAS
01.1	Produción agrícola
01.11	Cultivo de cereais e outros cultivos
01.110	Cultivo de cereais e outros cultivos
01.12	Cultivo de hortalizas, especialidades de horticultura e produtos de viveiro
01.121	Cultivo de hortalizas
01.122	Cultivo de flores e plantas ornamentais
01.13	Cultivo de froitas, froitos secos, especias e cultivos para bebidas
01.131	Cultivo da vide
01.132	Cultivo de cítricos
01.133	Cultivo da oliveira
01.134	Cultivo doutras froitas, froitos secos, especias e cultivos para bebidas
01.2	Produción gandeira
01.21	Explotación de gando bovino e produción de leite cru
01.210	Explotación de gando bovino e produción de leite cru
01.22	Explotación de gando ovino, caprino e equino
01.221	Explotación de gando ovino e caprino
01.222	Explotación de gando equino
01.23	Explotación de gando porcino
01.231	Explotación de gando porcino intensivo
01.232	Explotación de gando porcino extensivo
01.24	Avicultura
01.240	Avicultura
01.25	Outras explotacións de gando
01.250	Outras explotacións de gando
01.3	Produción agraria combinada coa produción gandeira
01.30	Produción agraria combinada coa produción gandeira
01.300	Produción agraria combinada coa produción gandeira

CNAE	Descrición
01.4	Actividades de servizos relacionados coa agricultura e gandería, agás actividades veterinarias; mantemento de xardíns
01.41	Actividades de servizos relacionados coa agricultura; mantemento de xardíns
01.410	Actividades de servizos relacionados coa agricultura; mantemento de xardíns
01.42	Actividades de servizos relacionados coa gandería, agás actividades veterinarias
01.420	Actividades de servizos relacionados coa gandería, agás actividades veterinarias
01.5	Caza, captura de animais e repoboación cinexética, incluídas as actividades dos servizos relacionados con elas
01.50	Caza, captura de animais e repoboación cinexética, incluídas as actividades dos servizos relacionados con elas
01.501	Caza e captura de animais
01.502	Repoboación cinexética
01.503	Actividades dos servizos relacionados coa caza
02	SILVICULTURA, EXPLOTACIÓN FORESTAL E ACTIVIDADES DOS SERVIZOS RELACIONADOS CON ELAS
02.0	Silvicultura, explotación forestal e actividades dos servizos relacionados en elas
02.01	Silvicultura e explotación forestal
02.011	Silvicultura
02.012	Explotación forestal
02.02	Actividades dos servizos relacionados coa silvicultura e explotación forestal
02.020	Actividades dos servizos relacionados coa silvicultura e explotación forestal
B	PESCA
05	PESCA, ACUICULTURA E ACTIVIDADES DOS SERVIZOS RELACIONADOS CON ELAS
05.0	Pesca, acuicultura e actividades dos servizos relacionados con elas
05.01	Pesca
05.010	Pesca
05.02	Acuicultura
05.021	Acuicultura de augas continentais
05.022	Acuicultura de augas mariñas
C	INDUSTRIAS EXTRACTIVAS
CA	EXTRACCIÓN DE PRODUTOS ENERXÉTICOS
10	EXTRACCIÓN E AGLOMERACIÓN DE ANTRACITA, HULLA, LIGNITO E TURBA

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

CNAE	Descrición
10.1	Extracción e aglomeración de antracita e hulla
10.10	Extracción e aglomeración de antracita e hulla
10.101	Extracción e aglomeración de antracita
10.102	Extracción e aglomeración de hulla
10.103	Extracción e aglomeración de hulla subbituminosa
10.2	Extracción e aglomeración de lignito pardo
10.20	Extracción e aglomeración de lignito pardo
10.200	Extracción e aglomeración de lignito pardo
10.3	Extracción e aglomeración de turba
10.30	Extracción e aglomeración de turba
10.300	Extracción e aglomeración de turba
11	EXTRACCIÓN DE CRUS DE PETRÓLEO E GAS NATURAL; ACTIVIDADES DOS SERVIZOS RELACIONADOS COAS EXPLOTACIÓNS PETROLÍFERAS E DE GAS, AGÁS ACTIVIDADES DE PROSPECCIÓN
11.1	Extracción de crus de petróleo e gas natural
11.10	Extracción de crus de petróleo e gas natural
11.100	Extracción de crus de petróleo e gas natural
11.2	Actividades dos servizos relacionados coas explotacións petrolíferas e de gas, agás actividades de prospección
11.20	Actividades dos servizos relacionados coas explotacións petrolíferas e de gas, agás actividades de prospección
11.200	Actividades dos servizos relacionados coas explotacións petrolíferas e de gas, agás actividades de prospección
12	EXTRACCIÓN DE MINERAIS DE URANIO E TORIO
12.0	Extracción de minerais de uranio e torio
12.00	Extracción de minerais de uranio e torio
12.000	Extracción de minerais de uranio e torio
CB	EXTRACCIÓN DOUTROS MINERAIS AGÁS PRODUTOS ENERXÉTICOS
13	EXTRACCIÓN DE MINERAIS METÁLICOS
13.1	Extracción de minerais de ferro
13.10	Extracción de minerais de ferro
13.100	Extracción de minerais de ferro
13.2	Extracción de minerais metálicos non férreos, agás minerais de uranio e torio
13.20	Extracción de minerais metálicos non férreos, agás minerais de uranio e torio
13.201	Extracción de cobre, chumbo e cinc
13.202	Extracción de metais preciosos
13.203	Extracción doutros minerais metálicos non férreos
14	EXTRACCIÓN DE MINERAIS NON METÁLICOS NIN ENERXÉTICOS
14.1	Extracción de pedra
14.11	Extracción de pedra ornamental e para a construción
14.111	Extracción de mármore
14.112	Extracción de granito
14.113	Extracción doutros tipos de pedra ornamental e para a construción
14.12	Extracción de pedra caliza, xeso e creta
14.121	Extracción de xeso
14.122	Extracción de creta
14.123	Extracción doutras pedras
14.13	Extracción de lousas
14.130	Extracción de lousas
14.2	Extracción de areas e arxilas
14.21	Extracción de gravas e areas
14.210	Extracción de gravas e areas
14.22	Extracción de arxila e caolín
14.221	Extracción de caolín
14.222	Extracción de arxila

CNAE	Descrición
14.3	Extracción de minerais para fertilizantes e produtos químicos
14.30	Extracción de minerais para fertilizantes e produtos químicos
14.301	Extracción de fosfatos e nitratos
14.302	Extracción de sales potásicos
14.303	Extracción de piritas e xofre
14.304	Extracción de fluorita
14.305	Extracción doutros minerais para fertilizantes e produtos químicos
14.4	Produción de sal
14.40	Produción de sal
14.401	Extracción de sal mariño
14.402	Extracción de sal manancial e sal xema
14.5	Extracción doutros minerais non metálicos nin enerxéticos
14.50	Extracción doutros minerais non metálicos nin enerxéticos
14.501	Extracción de feldespatos
14.502	Extracción doutros minerais
D	INDUSTRIA MANUFACTUREIRA
DA	INDUSTRIA DA ALIMENTACIÓN, BEBIDAS E TABACO
15	INDUSTRIA DE PRODUTOS ALIMENTICIOS E BEBIDAS
15.1	Industria cárnica
15.11	Sacrificio de gando e conservación de carne
15.110	Sacrificio de gando e conservación de carne
15.12	Sacrificio e conservación de volatería
15.120	Sacrificio e conservación de volatería
15.13	Fabricación de produtos cárnicos
15.130	Fabricación de produtos cárnicos
15.2	Elaboración e conservación de peixes e produtos a base de peixe
15.20	Elaboración e conservación de peixes e produtos a base de peixe
15.201	Elaboración de produtos conxelados ou refrixerados de peixes e outros produtos mariños
15.202	Fabricación de conservas de peixe
15.203	Elaboración de produtos da pesca afumados
15.3	Preparación e conservación de froitas e hortalizas
15.31	Preparación e conservación de patacas
15.310	Preparación e conservación de patacas
15.32	Fabricación de zumes de froitas e hortalizas
15.321	Fabricación de zume de uva
15.322	Fabricación doutros zumes de froitas e hortalizas
15.33	Fabricación de conservas de froitas e hortalizas
15.331	Preparación de hortalizas conxeladas
15.332	Preparación e conservación de hortalizas non conxeladas
15.333	Preparación e conservación de olivas
15.334	Fabricación de conservas de froitas
15.4	Fabricación de graxas e aceites (vexetais e animais)
15.41	Fabricación de aceites e graxas sen refinar
15.411	Obtención de aceite de oliva sen refinar
15.412	Obtención doutras graxas e aceites vexetais sen refinar
15.413	Obtención doutras graxas e aceites animais non comestibles
15.42	Fabricación de aceites e graxas refinadas
15.420	Fabricación de aceites e graxas refinadas
15.43	Fabricación de margarína e graxas comestibles similares
15.430	Fabricación de margarína e graxas comestibles similares
15.5	Industrias lácteas

CNAE	Descrición
15.51	Fabricación de produtos lácteos
15.511	Preparación de leite, fabricación de manteiga e outros produtos lácteos
15.512	Fabricación de queixos
15.52	Elaboración de xeados
15.520	Elaboración de xeados
15.6	Fabricación de produtos de muiño, amidóns e produtos amiláceos
15.61	Fabricación de produtos de muiño
15.611	Moluración de trigo
15.612	Moluración doutros grans
15.613	Fabricación doutros produtos de muiño
15.62	Fabricación de amidóns e produtos amiláceos
15.620	Fabricación de amidóns e produtos amiláceos
15.7	Fabricación de produtos para a alimentación animal
15.71	Fabricación de produtos para a alimentación de animais de granxa
15.710	Fabricación de produtos para a alimentación de animais de granxa
15.72	Fabricación de produtos para a alimentación de animais de compañía
15.720	Fabricación de produtos para a alimentación de animais de compañía
15.8	Fabricación doutros produtos alimenticios
15.81	Fabricación de pan e produtos de panadería e pastelería frescos
15.811	Fabricación de pan e outros produtos de panadería frescos
15.812	Fabricación de produtos de pastelería
15.82	Fabricación de galletas e de produtos de panadería e pastelería de longa duración
15.821	Fabricación de galletas
15.822	Fabricación de produtos de panadería e pastelería de longa duración
15.83	Industria do azucre
15.830	Industria do azucre
15.84	Industria do cacao, chocolate e confeitaría
15.841	Fabricación de cacao e chocolate
15.842	Fabricación de produtos de confeitaría
15.85	Fabricación de pastas alimenticias
15.850	Fabricación de pastas alimenticias
15.86	Elaboración de café, té e infusións
15.860	Elaboración de café, té e infusións
15.87	Elaboración de especias, salsas e condimentos
15.870	Elaboración de especias, salsas e condimentos
15.88	Elaboración de preparados para a alimentación infantil e preparados dietéticos
15.881	Elaboración de preparados para a alimentación infantil
15.882	Elaboración doutros preparados dietéticos
15.89	Elaboración doutros produtos alimenticios
15.890	Elaboración doutros produtos alimenticios
15.9	Elaboración de bebidas
15.91	Destilación de bebidas alcohólicas
15.911	Obtención de augardentes naturais
15.912	Obtención doutras bebidas alcohólicas destiladas
15.92	Destilación de alcohol etílico procedente de fermentación
15.920	Destilación de alcohol etílico procedente de fermentación
15.93	Elaboración de viños
15.931	Elaboración de cavas e viños espumosos naturais
15.932	Elaboración e crianza de viños
15.94	Elaboración de sidra e outras bebidas fermentadas a partir de froita
15.940	Elaboración de sidra e outras bebidas fermentadas a partir de froita

CNAE	Descrición
15.95	Elaboración doutras bebidas non destiladas, procedentes de fermentación
15.950	Elaboración doutras bebidas non destiladas, procedentes de fermentación
15.96	Fabricación de cervexa
15.960	Fabricación de cervexa
15.97	Fabricación de malta
15.970	Fabricación de malta
15.98	Produción de augas minerais e bebidas non alcohólicas
15.981	Envasado de auga mineral natural, de manancial e potable preparada
15.982	Produción de bebidas refrescantes sen alcohol
16	INDUSTRIA DO TABACO
16.0	Industria do tabaco
16.00	Industria do tabaco
16.000	Industria do tabaco
DB	INDUSTRIA TÉXTIL E DA CONFECCIÓN
17	INDUSTRIA TÉXTIL
17.1	Preparación e fiado de fibras téxtiles
17.11	Preparación e fiado de fibras de algodón e as súas mesturas
17.110	Preparación e fiado de fibras de algodón e as súas mesturas
17.112	Preparación e fiado de fibras da cardada e as súas mesturas
17.120	Preparación e fiado de fibras da cardada e as súas mesturas
17.13	Preparación e fiado de fibras da peiteada e as súas mesturas
17.130	Preparación e fiado de fibras da peiteada e as súas mesturas
17.14	Preparación e fiado de fibras de liño e as súas mesturas
17.140	Preparación e fiado de fibras de liño e as súas mesturas
17.15	Torcido e preparación da seda; torcido e textura de filamentos sintéticos e artificiais
17.150	Torcido e preparación da seda; torcido e textura de filamentos sintéticos e artificiais
17.16	Fabricación de fio de coser
17.160	Fabricación de fio de coser
17.17	Preparación e fiado doutras fibras téxtiles
17.170	Preparación e fiado doutras fibras téxtiles
17.2	Fabricación de tecidos téxtiles
17.21	Fabricación de tecidos de algodón e as súas mesturas
17.210	Fabricación de tecidos de algodón e as súas mesturas
17.22	Fabricación de tecidos da cardada e as súas mesturas
17.220	Fabricación de tecidos da cardada e as súas mesturas
17.23	Fabricación de tecidos da peiteada e as súas mesturas
17.230	Fabricación de tecidos da peiteada e as súas mesturas
17.24	Fabricación de tecidos de seda
17.240	Fabricación de tecidos de seda
17.25	Fabricación doutros tecidos téxtiles
17.250	Fabricación doutros tecidos téxtiles
17.3	Acabado de téxtiles
17.30	Acabado de téxtiles
17.301	Tinguidura de téxtiles
17.302	Estampación de téxtiles
17.303	Outros acabados de téxtiles
17.4	Fabricación doutros artigos confeccionados con téxtiles, agás pezas de vestir
17.40	Fabricación doutros artigos confeccionados con téxtiles, agás pezas de vestir
17.400	Fabricación doutros artigos confeccionados con téxtiles, agás pezas de vestir
17.5	Outras industrias téxtiles
17.51	Fabricación de alfombras e moquetas

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

CNAE	Descrición
17.510	Fabricación de alfombras e moquetas
17.52	Fabricación de cordas, cordeis, bramantes e redes
17.520	Fabricación de cordas, cordeis, bramantes e redes
17.53	Fabricación de teas non tecidas e artigos confeccionados con estas agás pezas de vestir
17.530	Fabricación de teas non tecidas e artigos confeccionados con estas agás pezas de vestir
17.54	Fabricación doutros artigos téxtiles
17.541	Fabricación de tecidos estreitos
17.542	Fabricación de tecidos impregnados, endurecidos ou recubertos en materias plásticas
17.543	Fabricación doutros artigos téxtiles
17.6	Fabricación de tecidos de punto
17.60	Fabricación de tecidos de punto
17.600	Fabricación de tecidos de punto
17.7	Fabricación de artigos en tecidos de punto
17.71	Fabricación de calcetería
17.710	Fabricación de calcetería
17.72	Fabricación doutros artigos en tecidos de punto
17.720	Fabricación doutros artigos en tecidos de punto
18	INDUSTRIA DA CONFECCIÓN E DA PELETERÍA
18.1	Confección de pezas de vestir de coiro
18.10	Confección de pezas de vestir de coiro
18.100	Confección de pezas de vestir de coiro
18.2	Confección de pezas de vestir en téxtiles e accesorios
18.21	Confección de roupa de traballo
18.210	Confección de roupa de traballo
18.22	Confección doutras pezas de vestir exteriores
18.221	Confección industrial
18.222	Confección á medida
18.23	Confección de roupa interior
18.231	Confección de roupa interior masculina
18.232	Confección de roupa interior feminina
18.24	Confección doutras pezas de vestir e accesorios
18.241	Confección de roupa para bebé e primeira infancia
18.242	Confección de roupa deportiva
18.243	Confección doutras pezas de vestir e accesorios
18.3	Preparación e tinguidura de peles de peletería; fabricación de artigos de peletería
18.30	Preparación e tinguidura de peles de peletería; fabricación de artigos de peletería
18.301	Preparación, curtido e tinguidura de peles de peletería
18.302	Fabricación de artigos de peletería
DC	INDUSTRIA DO COIRO E DO CALZADO
19	PREPARACIÓN, CURTIDO E ACABADO DO COIRO; FABRICACIÓN DE ARTIGOS DE MARROQUINERÍA E VIAXE; ARTIGOS DE ALBARDEIRÍA, TALABARTERÍA E ZAPATERÍA
19.1	Preparación, curtido e acabado do coiro
19.10	Preparación, curtido e acabado do coiro
19.100	Preparación, curtido e acabado do coiro
19.2	Fabricación de artigos de marroquinería e viaxe, artigos de albardeiría e talabartería
19.20	Fabricación de artigos de marroquinería e viaxe, artigos de albardeiría e talabartería
19.201	Fabricación de artigos de marroquinería e viaxe
19.202	Fabricación doutros artigos de pel
19.3	Fabricación de calzado
19.30	Fabricación de calzado
19.300	Fabricación de calzado

CNAE	Descrición
DD	INDUSTRIA DA MADEIRA E DA CORTIZA
20	INDUSTRIA DA MADEIRA E DA CORTIZA, AGÁS MOBLES; CESTERÍA E ESPARTERÍA
20.1	Serrado e cepillado da madeira; preparación industrial da madeira
20.10	Serrado e cepillado da madeira; preparación industrial da madeira
20.101	Serrado e cepillado da madeira
20.102	Preparación industrial da madeira
20.2	Fabricación de chapas, taboleiros contrachapados, alistonados, de partículas aglomeradas, de fibras e outros taboleiros e paneis
20.20	Fabricación de chapas, taboleiros contrachapados, alistonados, de partículas aglomeradas, de fibras e outros taboleiros e paneis
20.200	Fabricación de chapas, taboleiros contrachapados, alistonados, de partículas aglomeradas, de fibras e outros taboleiros e paneis
20.3	Fabricación de estruturas de madeira e pezas de carpintería e ebanistería para a construción
20.30	Fabricación de estruturas de madeira e pezas de carpintería e ebanistería para a construción
20.301	Fabricación de pezas de carpintería e ebanistería para a construción
20.302	Fabricación de estruturas de madeira
20.4	Fabricación de envases e embalaxes de madeira
20.40	Fabricación de envases e embalaxes de madeira
20.400	Fabricación de envases e embalaxes de madeira
20.5	Fabricación doutros produtos de madeira. Fabricación de produtos da cortiza, cestería e espartería
20.51	Fabricación doutros produtos de madeira
20.510	Fabricación doutros produtos de madeira
20.52	Fabricación de produtos de cortiza, cestería e espartería
20.521	Tratamento da cortiza bruta e fabricación de produtos de cortiza
20.522	Fabricación de artigos de cestería e espartería
DE	INDUSTRIA DO PAPEL; EDICIÓN, ARTES GRÁFICAS E REPRODUCCIÓN DE SOPORTES GRAVADOS
21	INDUSTRIA DO PAPEL
21.1	Fabricación de pasta papeleira, papel e cartón
21.11	Fabricación de pasta papeleira
21.111	Fabricación de pasta papeleira a partir de fibra virxe
21.112	Fabricación de pasta papeleira a partir de fibra rexenerada
21.12	Fabricación de papel e cartón
21.120	Fabricación de papel e cartón
21.2	Fabricación de artigos de papel e cartón
21.21	Fabricación de papel e cartón ondulados; fabricación de envases e embalaxes de papel e cartón
21.210	Fabricación de papel e cartón ondulados; fabricación de envases e embalaxes de papel e cartón
21.22	Fabricación de artigos de papel e cartón para uso doméstico e sanitario
21.220	Fabricación de artigos de papel e cartón para uso doméstico e sanitario
21.23	Fabricación de artigos de papelería
21.230	Fabricación de artigos de papelería
21.24	Fabricación de papeis pintados
21.240	Fabricación de papeis pintados
21.25	Fabricación doutros artigos de papel e cartón
21.250	Fabricación doutros artigos de papel e cartón
22	EDICIÓN, ARTES GRÁFICAS E REPRODUCCIÓN DE SOPORTES GRAVADOS
22.1	Edición
22.11	Edición de libros
22.110	Edición de libros
22.12	Edición de periódicos
22.120	Edición de periódicos
22.13	Edición de revistas
22.130	Edición de revistas
22.14	Edición de soportes de son gravado

CNAE	Descrición
22.140	Edición de soportes de son gravado
22.15	Outras actividades de edición
22.150	Outras actividades de edición
22.2	Artes gráficas e actividades dos servizos relacionados con elas
22.21	Impresión de periódicos
22.210	Impresión de periódicos
22.22	Outras actividades de impresión
22.220	Outras actividades de impresión
22.23	Encadernación
22.230	Encadernación
22.24	Actividades de preimpresión
22.240	Actividades de preimpresión
22.25	Actividades auxiliares relacionadas coa impresión
22.250	Actividades auxiliares relacionadas coa impresión
22.3	Reprodución de soportes gravados
22.31	Reprodución de soportes de son gravado
22.310	Reprodución de soportes de son gravado
22.32	Reprodución de soportes de vídeo gravado
22.320	Reprodución de soportes de vídeo gravado
22.33	Reprodución de soportes de informática gravados
22.330	Reprodución de soportes de informática gravados
DF	REFINADO DE PETRÓLEO E TRATAMENTO DE COMBUSTIBLES NUCLEARES
23	COQUERÍAS, REFINADO DE PETRÓLEO E TRATAMENTO DE COMBUSTIBLES NUCLEARES
23.1	Coquerías
23.10	Coquerías
23.100	Coquerías
23.2	Refinado de petróleo
23.20	Refinado de petróleo
23.200	Refinado de petróleo
23.3	Tratamento de combustibles nucleares e residuos radiactivos
23.30	Tratamento de combustibles nucleares e residuos radiactivos
23.301	Produción de combustibles nucleares e isótopos radiactivos
23.302	Procesado de combustibles nucleares e xestión de residuos radiactivos
DG	INDUSTRIA QUÍMICA
24	INDUSTRIA QUÍMICA
24.1	Fabricación de produtos químicos básicos
24.11	Fabricación de gases industriais
24.110	Fabricación de gases industriais
24.12	Fabricación de colorantes e pigmentos
24.120	Fabricación de colorantes e pigmentos
24.13	Fabricación de produtos básicos de química inorgánica
24.130	Fabricación de produtos básicos de química inorgánica
24.14	Fabricación de produtos básicos de química orgánica
24.141	Fabricación de produtos químicos orgánicos de orixe petroquímica
24.142	Fabricación doutros produtos básicos de orixe orgánica
24.15	Fabricación de fertilizantes e compostos nitrogenados fertilizantes
24.150	Fabricación de fertilizantes e compostos nitrogenados fertilizantes
24.16	Fabricación de primeiras materias plásticas
24.160	Fabricación de primeiras materias plásticas
24.17	Fabricación de caucho sintético en forma primaria
24.170	Fabricación de caucho sintético en forma primaria

CNAE	Descrición
24.2	Fabricación de pesticidas e outros produtos agroquímicos
24.20	Fabricación de pesticidas e outros produtos agroquímicos
24.200	Fabricación de pesticidas e outros produtos agroquímicos
24.3	Fabricación de pinturas, vernices e revestimentos similares; tintas de imprenta e masillas
24.30	Fabricación de pinturas, vernices e revestimentos similares; tintas de imprenta e masillas
24.301	Fabricación de pinturas, vernices e revestimentos similares
24.302	Fabricación de tintas de imprenta
24.4	Fabricación de produtos farmacéuticos
24.41	Fabricación de produtos farmacéuticos de base
24.410	Fabricación de produtos farmacéuticos de base
24.42	Fabricación de preparacións farmacéuticas e outros produtos farmacéuticos de uso medicinal
24.421	Fabricación de especialidades farmacéuticas
24.422	Fabricación doutros produtos de farmacia
24.5	Fabricación de xabóns, deterxentes e outros artigos de limpeza e abrillantamento
24.51	Fabricación de xabóns, deterxentes e outros artigos de limpeza e abrillantamento
24.510	Fabricación de xabóns, deterxentes e outros artigos de limpeza e abrillantamento
24.52	Fabricación de perfumes e produtos de beleza e hixiene
24.520	Fabricación de perfumes e produtos de beleza e hixiene
24.6	Fabricación doutros produtos químicos
24.61	Fabricación de explosivos e artigos pirotécnicos
24.611	Fabricación de explosivos
24.612	Fabricación de artigos pirotécnicos
24.62	Fabricación de colas e xelatinas
24.620	Fabricación de colas e xelatinas
24.63	Fabricación de aceites esenciais
24.630	Fabricación de aceites esenciais
24.64	Fabricación de material fotográfico virxe e preparados químicos para fotografía
24.640	Fabricación de material fotográfico virxe e preparados químicos para fotografía
24.65	Fabricación de soportes virxes para gravación
24.650	Fabricación de soportes virxes para gravación
24.66	Fabricación doutros produtos químicos
24.661	Tratamentos de aceites e graxas para usos industriais
24.662	Fabricación doutros produtos químicos
24.7	Fabricación de fibras artificiais e sintéticas
24.70	Fabricación de fibras artificiais e sintéticas
24.700	Fabricación de fibras artificiais e sintéticas
DH	INDUSTRIA DA TRANSFORMACIÓN DO CAUCHO E MATERIAS PLÁSTICAS
25	FABRICACIÓN DE PRODUTOS DE CAUCHO E MATERIAS PLÁSTICAS
25.1	Fabricación de produtos de caucho
25.11	Fabricación de pneumáticos e cámaras de caucho
25.110	Fabricación de pneumáticos e cámaras de caucho
25.12	Reconstrución e recauchutado de pneumáticos
25.120	Reconstrución e recauchutado de pneumáticos
25.13	Fabricación doutros produtos de caucho
25.130	Fabricación doutros produtos de caucho
25.2	Fabricación de produtos de materias plásticas
25.21	Fabricación de placas, follas, tubos e perfís de materias plásticas
25.210	Fabricación de placas, follas, tubos e perfís de materias plásticas
25.22	Fabricación de envases e embalaxes de materias plásticas
25.220	Fabricación de envases e embalaxes de materias plásticas
25.23	Fabricación de produtos de materias plásticas para a construción

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

CNAE	Descrición
25.230	Fabricación de produtos de materias plásticas para a construción
25.24	Fabricación doutros produtos de materias plásticas
25.241	Fabricación de produtos diversos en materias plásticas
25.242	Fabricación de pezas técnicas en materias plásticas
DI	INDUSTRIAS DOUTROS PRODUTOS MINERAIS NON METÁLICOS
26	FABRICACIÓN DOUTROS PRODUTOS MINERAIS NON METÁLICOS
26.1	Fabricación de vidro e produtos de vidro
26.11	Fabricación de vidro plano
26.110	Fabricación de vidro plano
26.12	Manipulado e transformación de vidro plano
26.120	Manipulado e transformación de vidro plano
26.13	Fabricación de vidro oco
26.130	Fabricación de vidro oco
26.14	Fabricación de fibra de vidro
26.140	Fabricación de fibra de vidro
26.15	Fabricación e manipulado doutro vidro (incluído o vidro técnico)
26.150	Fabricación e manipulado doutro vidro (incluído o vidro técnico)
26.2	Fabricación de produtos cerámicos non refractarios agás os destinados á construción; fabricación de produtos cerámicos refractarios
26.21	Fabricación de artigos cerámicos de uso doméstico e ornamental
26.210	Fabricación de artigos cerámicos de uso doméstico e ornamental
26.22	Fabricación de aparellos sanitarios cerámicos
26.220	Fabricación de aparellos sanitarios cerámicos
26.23	Fabricación de illadores e pezas illantes de material cerámico
26.230	Fabricación de illadores e pezas illantes de material cerámico
26.24	Fabricación doutros produtos cerámicos de uso técnico
26.240	Fabricación doutros produtos cerámicos de uso técnico
26.25	Fabricación doutros produtos cerámicos
26.250	Fabricación doutros produtos cerámicos
26.26	Fabricación de produtos cerámicos refractarios
26.260	Fabricación de produtos cerámicos refractarios
26.3	Fabricación de azulexos e baldosas de cerámica
26.30	Fabricación de azulexos e baldosas de cerámica
26.300	Fabricación de azulexos e baldosas de cerámica
26.4	Fabricación de ladrillos, tellas e produtos de terras cocidas para construción
26.40	Fabricación de ladrillos, tellas e produtos de terras cocidas para construción
26.400	Fabricación de ladrillos, tellas e produtos de terras cocidas para construción
26.5	Fabricación de cemento, cal e xeso
26.51	Fabricación de cemento
26.510	Fabricación de cemento
26.52	Fabricación de cal
26.520	Fabricación de cal
26.53	Fabricación de xeso
26.530	Fabricación de xeso
26.6	Fabricación de elementos de formigón, xeso e cemento
26.61	Fabricación de elementos de formigón para a construción
26.610	Fabricación de elementos de formigón para a construción
26.62	Fabricación de elementos de xeso para a construción
26.620	Fabricación de elementos de xeso para a construción
26.63	Fabricación de formigón fresco
26.630	Fabricación de formigón fresco
26.64	Fabricación de argamasa

CNAE	Descrición
26.640	Fabricación de argamasa
26.65	Fabricación de fibrocemento
26.650	Fabricación de fibrocemento
26.66	Fabricación doutros produtos de formigón, xeso e cemento
26.660	Fabricación doutros produtos de formigón, xeso e cemento
26.7	Industria da pedra ornamental e para a construción
26.70	Industria da pedra ornamental e para a construción
26.701	Corte, tallado e acabado da pedra
26.702	Fabricación de pedras artificiais con ligantes sintéticos
26.8	Fabricación de produtos minerais non metálicos diversos
26.81	Fabricación de produtos abrasivos
26.810	Fabricación de produtos abrasivos
26.82	Fabricación doutros produtos minerais non metálicos
26.820	Fabricación doutros produtos minerais non metálicos
DJ	METALURXIA E FABRICACIÓN DE PRODUTOS METÁLICOS
27	METALURXIA
27.1	Fabricación de produtos básicos de ferro, aceiro e ferroalixes
27.10	Fabricación de produtos básicos de ferro, aceiro e ferroalixes
27.100	Fabricación de produtos básicos de ferro, aceiro e ferroalixes
27.2	Fabricación de tubos
27.21	Fabricación de tubos de ferro
27.211	Produción de tubos de ferro
27.212	Produción de accesorios de tubos de ferro
27.22	Fabricación de tubos de aceiro
27.221	Produción de tubos de aceiro
27.222	Produción de accesorios de tubos de aceiro
27.3	Outros procesos de primeira transformación do ferro e do aceiro
27.31	Estirado en frío
27.310	Estirado en frío
27.32	Laminación en frío
27.320	Laminación en frío
27.33	Produción de perfis en frío por conformación con pregado
27.330	Produción de perfis en frío por conformación con pregado
27.34	Trefilado en frío
27.340	Trefilado en frío
27.4	Produción e primeira transformación de metais preciosos e de metais non férreos
27.41	Produción e primeira transformación de metais preciosos
27.410	Produción e primeira transformación de metais preciosos
27.42	Produción e primeira transformación de aluminio
27.420	Produción e primeira transformación de aluminio
27.43	Produción e primeira transformación de chumbo, cinc e estaño
27.431	Produción e primeira transformación do chumbo
27.432	Produción e primeira transformación de cinc
27.433	Produción e primeira transformación de estaño
27.44	Produción e primeira transformación de cobre
27.440	Produción e primeira transformación de cobre
27.45	Produción e primeira transformación doutros metais non férreos
27.450	Produción e primeira transformación doutros metais non férreos
27.5	Fundición de metais
27.51	Fundición de ferro
27.510	Fundición de ferro

CNAE	Descrición
27.52	Fundición de aceiro
27.520	Fundición de aceiro
27.53	Fundición de metais lixeiros
27.530	Fundición de metais lixeiros
27.54	Fundición doutros metais non férreos
27.540	Fundición doutros metais non férreos
28	FABRICACIÓN DE PRODUTOS METÁLICOS, AGÁS MAQUINARIA E EQUIPO
28.1	Fabricación de elementos metálicos para a construción
28.11	Fabricación de estruturas metálicas e as súas partes
28.110	Fabricación de estruturas metálicas e as súas partes
28.12	Fabricación de carpintería metálica
28.120	Fabricación de carpintería metálica
28.2	Fabricación de cisternas, grandes depósitos e contedores de metal; fabricación de radiadores e caldeiras para calefacción central
28.21	Fabricación de cisternas, grandes depósitos e contedores de metal
28.210	Fabricación de cisternas, grandes depósitos e contedores de metal
28.22	Fabricación de radiadores e caldeiras para calefacción central
28.220	Fabricación de radiadores e caldeiras para calefacción central
28.3	Fabricación de xeradores de vapor
28.30	Fabricación de xeradores de vapor
28.300	Fabricación de xeradores de vapor
28.4	Forxa, estampación e embutición de metais; metalurxia de pos
28.40	Forxa, estampación e embutición de metais; metalurxia de pos
28.401	Forxa e estampación de metais
28.402	Troquelado e embutición de metais
28.403	Metalurxia de pos
28.5	Tratamento e revestimento de metais. Enxeñería mecánica xeral por conta de terceiros
28.51	Tratamento e revestimento de metais
28.510	Tratamento e revestimento de metais
28.52	Enxeñería mecánica xeral por conta de terceiros
28.520	Enxeñería mecánica xeral por conta de terceiros
28.6	Fabricación de artigos de couteleira e cubertería, ferramentas e ferraxería
28.61	Fabricación de artigos de couteleira e cubertería
28.610	Fabricación de artigos de couteleira e cubertería
28.62	Fabricación de ferramentas e de útiles intercambiables para máquinas ferramenta
28.621	Fabricación de ferramentas manuais
28.622	Fabricación de ferramentas mecánicas
28.63	Fabricación de pechaduras e ferraxes
28.630	Fabricación de pechaduras e ferraxes
28.7	Fabricación de produtos metálicos diversos, agás mobles
28.71	Fabricación de bidóns e toneis de ferro ou aceiro
28.710	Fabricación de bidóns e toneis de ferro ou aceiro
28.72	Fabricación de envases e embalaxes lixeiros, en metal
28.720	Fabricación de envases e embalaxes lixeiros, en metal
28.73	Fabricación de produtos de arame
28.730	Fabricación de produtos de arame
28.74	Fabricación de gonzos, parafusos, cadeas e resortes
28.740	Fabricación de gonzos, parafusos, cadeas e resortes
28.75	Fabricación doutros produtos metálicos
28.751	Fabricación de artigos metálicos de enxoval doméstico
28.752	Fabricación de caixas fortes e portas de seguridade
28.753	Fabricación doutros produtos metálicos diversos

CNAE	Descrición
DK	INDUSTRIA DA CONSTRUCIÓN DE MAQUINARIA E EQUIPO MECÁNICO
29	INDUSTRIA DA CONSTRUCIÓN DE MAQUINARIA E EQUIPO MECÁNICO
29.1	Fabricación de máquinas, equipo e material mecánico
29.11	Fabricación de motores e turbinas, agás os destinados a aeronaves, vehículos automóbiles e ciclomotores
29.110	Fabricación de motores e turbinas, agás os destinados a aeronaves, vehículos automóbiles e ciclomotores
29.12	Fabricación de bombas, compresores e sistemas hidráulicos
29.121	Fabricación de bombas
29.122	Fabricación de compresores
29.123	Fabricación de transmisións hidráulicas e pneumáticas
29.13	Fabricación de válvulas e billas
29.130	Fabricación de válvulas e billas
29.14	Fabricación de chumaceiras, engranaxes e órganos mecánicos de transmisión
29.141	Fabricación de rolamentos
29.142	Fabricación de órganos mecánicos de transmisión
29.2	Fabricación doutra maquinaria, equipo e material mecánico de uso xeral
29.21	Fabricación de fornos e queimadores
29.210	Fabricación de fornos e queimadores
29.22	Fabricación de maquinaria de elevación e manipulación
29.221	Fabricación de ascensores, montacargas, escaleiras mecánicas e similares
29.222	Fabricación doutra material de elevación e manipulación
29.23	Fabricación de maquinaria de ventilación e refrixeración non doméstica
29.230	Fabricación de maquinaria de ventilación e refrixeración non doméstica
29.24	Fabricación doutra maquinaria de uso xeral
29.241	Fabricación de maquinaria e equipo de embalaxe e acondicionamento
29.242	Fabricación de material para pesar
29.243	Fabricación doutra maquinaria de uso xeral para a industria
29.3	Fabricación de maquinaria agraria
29.31	Fabricación de tractores agrícolas
29.310	Fabricación de tractores agrícolas
29.32	Fabricación doutra maquinaria agraria
29.321	Producción doutra maquinaria agraria
29.322	Reparación de maquinaria e material agrario
29.4	Fabricación de máquinas-ferramenta
29.41	Fabricación de máquinas-ferramenta eléctricas portátiles
29.410	Fabricación de máquinas-ferramenta eléctricas portátiles
29.42	Fabricación de máquinas-ferramenta para metais
29.420	Fabricación de máquinas-ferramenta para metais
29.43	Fabricación doutras máquinas-ferramenta
29.430	Fabricación doutras máquinas-ferramenta
29.5	Fabricación de maquinaria diversa para usos específicos
29.51	Fabricación de maquinaria para a industria metalúrxica
29.510	Fabricación de maquinaria para a industria metalúrxica
29.52	Fabricación de maquinaria para as industrias extractivas e da construción
29.520	Fabricación de maquinaria para as industrias extractivas e da construción
29.53	Fabricación de maquinaria para a industria da alimentación, bebidas e tabaco
29.530	Fabricación de maquinaria para a industria da alimentación, bebidas e tabaco
29.54	Fabricación de maquinaria para a industria téxtil, da confección e do coiro
29.541	Fabricación de maquinaria para a industria téxtil e da confección
29.542	Fabricación de maquinaria de lavado e limpeza en seco
29.543	Fabricación de maquinaria para a industria do coiro e do calzado
29.55	Fabricación de maquinaria para a industria do papel e do cartón

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

CNAE	Descrición
29.550	Fabricación de maquinaria para a industria do papel e do cartón
29.56	Fabricación doutra maquinaria para usos específicos
29.561	Fabricación de maquinaria e equipamento para artes gráficas
29.562	Fabricación de máquinas para traballar o caucho e materias plásticas
29.563	Fabricación de moldes
29.564	Fabricación doutra maquinaria para usos específicos
29.6	Fabricación de armas e munições
29.60	Fabricación de armas e munições
29.601	Fabricación de armamento pesado
29.602	Fabricación de armas lixeiras
29.7	Fabricación de aparellos domésticos
29.71	Fabricación de aparellos electrodomésticos
29.710	Fabricación de aparellos electrodomésticos
29.72	Fabricación de aparellos domésticos non eléctricos
29.720	Fabricación de aparellos domésticos non eléctricos
DL	INDUSTRIA DE MATERIAL E EQUIPO ELÉCTRICO, ELECTRÓNICO E ÓPTICO
30	FABRICACIÓN DE MÁQUINAS DE OFICINA E EQUIPOS INFORMÁTICOS
30.0	Fabricación de máquinas de oficina e equipos informáticos
30.01	Fabricación de máquinas de oficina
30.010	Fabricación de máquinas de oficina
30.02	Fabricación de ordenadores e outro equipo informático
30.020	Fabricación de ordenadores e outro equipo informático
31	FABRICACIÓN DE MAQUINARIA E MATERIAL ELÉCTRICO
31.1	Fabricación de motores eléctricos, transformadores e xeradores
31.10	Fabricación de motores eléctricos, transformadores e xeradores
31.100	Fabricación de motores eléctricos, transformadores e xeradores
31.2	Fabricación de aparellos de distribución e control eléctricos
31.20	Fabricación de aparellos de distribución e control eléctricos
31.200	Fabricación de aparellos de distribución e control eléctricos
31.3	Fabricación de fíos e cables eléctricos illados
31.30	Fabricación de fíos e cables eléctricos illados
31.300	Fabricación de fíos e cables eléctricos illados
31.4	Fabricación de acumuladores e pilas eléctricas
31.40	Fabricación de acumuladores e pilas eléctricas
31.400	Fabricación de acumuladores e pilas eléctricas
31.5	Fabricación de lámpadas eléctricas e aparellos de iluminación
31.50	Fabricación de lámpadas eléctricas e aparellos de iluminación
31.501	Fabricación de lámpadas e tubos eléctricos
31.502	Fabricación de aparellos de iluminación
31.6	Fabricación doutro equipo eléctrico
31.61	Fabricación de material e equipo eléctrico para motores e vehículos
31.611	Fabricación de aparellos e dispositivos eléctricos para motores de combustión interna
31.612	Fabricación de aparellos eléctricos de iluminación e sinalización para material de transporte
31.62	Fabricación doutro equipo e material eléctrico
31.620	Fabricación doutro equipo e material eléctrico
32	FABRICACIÓN DE MATERIAL ELECTRÓNICO; FABRICACIÓN DE EQUIPO E APARELLOS DE RADIO, TELEVISIÓN E COMUNICACIÓN
32.1	Fabricación de válvulas, tubos e outros compoñentes electrónicos
32.10	Fabricación de válvulas, tubos e outros compoñentes electrónicos
32.100	Fabricación de válvulas, tubos e outros compoñentes electrónicos
32.2	Fabricación de transmisores de radiodifusión e televisión e de aparellos para a radiotelefonía e radiotelegrafía con fíos
32.20	Fabricación de transmisores de radiodifusión e televisión

CNAE	Descrición
	e de aparellos para a radiotelefonía e radiotelegrafía con fíos
32.201	Fabricación de equipos de emisión de radio e televisión
32.202	Fabricación de aparellos para a radiotelefonía e radiotelegrafía con fíos
32.3	Fabricación de aparellos de recepción, gravación e reprodución de son e imaxe
32.30	Fabricación de aparellos de recepción, gravación e reprodución de son e imaxe
32.300	Fabricación de aparellos de recepción, gravación e reprodución de son e imaxe
33	FABRICACIÓN DE EQUIPOS E INSTRUMENTOS MÉDICO CIRÚRXCOS, DE PRECISIÓN, ÓPTICA E RELOXERÍA
33.1	Fabricación de equipos e instrumentos médico-cirúrxicos e de aparellos ortopédicos
33.10	Fabricación de equipos e instrumentos médico-cirúrxicos e de aparellos ortopédicos
33.100	Fabricación de equipos e instrumentos médico-cirúrxicos e de aparellos ortopédicos
33.2	Fabricación de instrumentos e aparellos de medida, verificación, control, navegación e outros fins, excepto equipos de control para procesos industriais
33.20	Fabricación de instrumentos e aparellos de medida, verificación, control, navegación e outros fins, excepto equipos de control para procesos industriais
33.200	Fabricación de instrumentos e aparellos de medida, verificación, control, navegación e outros fins, excepto equipos de control para procesos industriais
33.3	Fabricación de equipo de control de procesos industriais
33.30	Fabricación de equipo de control de procesos industriais
33.300	Fabricación de equipo de control de procesos industriais
33.4	Fabricación de instrumentos de óptica e de equipo fotográfico
33.40	Fabricación de instrumentos de óptica e de equipo fotográfico
33.401	Fabricación de lentes correctoras da visión
33.402	Fabricación de instrumentos fotográficos e ópticos
33.5	Fabricación de reloxos
33.50	Fabricación de reloxos
33.500	Fabricación de reloxos
DM	FABRICACIÓN DE MATERIAL DE TRANSPORTE
34	FABRICACIÓN DE VEHÍCULOS DE MOTOR, REMOLQUES E SEMIRREMOLQUES
34.1	Fabricación de vehículos de motor
34.10	Fabricación de vehículos de motor
34.100	Fabricación de vehículos de motor
34.2	Fabricación de carrocerías para vehículos de motor, de remolques e semirremolques
34.20	Fabricación de carrocerías para vehículos de motor, de remolques e semirremolques
34.200	Fabricación de carrocerías para vehículos de motor, de remolques e semirremolques
34.3	Fabricación de partes, pezas e accesorios non eléctricos para vehículos de motor e os seus motores
34.30	Fabricación de partes, pezas e accesorios non eléctricos para vehículos de motor e os seus motores
34.300	Fabricación de partes, pezas e accesorios non eléctricos para vehículos de motor e os seus motores
35	FABRICACIÓN DOUTRO MATERIAL DE TRANSPORTE
35.1	Construción e reparación naval
35.11	Construción e reparación de barcos (excepto de recreo e deporte)
35.111	Construción e reparación de barcos
35.112	Desmantelamento naval
35.12	Construción e reparación de embarcacións de recreo e deporte
35.120	Construción e reparación de embarcacións de recreo e deporte
35.2	Fabricación de material ferroviario
35.20	Fabricación de material ferroviario
35.200	Fabricación de material ferroviario
35.3	Construción aeronáutica e espacial
35.30	Construción aeronáutica e espacial
35.300	Construción aeronáutica e espacial
35.4	Fabricación de motocicletas e bicicletas
35.41	Fabricación de motocicletas
35.410	Fabricación de motocicletas

CNAE	Descrición
35.42	Fabricación de bicicletas
35.420	Fabricación de bicicletas
35.43	Fabricación de vehículos para inválidos
35.430	Fabricación de vehículos para inválidos
35.5	Fabricación doutro material de transporte
35.50	Fabricación doutro material de transporte
35.500	Fabricación doutro material de transporte
DN	INDUSTRIAS MANUFACTUREIRAS DIVERSAS
36	FABRICACIÓN DE MOBLES; OUTRAS INDUSTRIAS MANUFACTUREIRAS
36.1	Fabricación de mobles
36.11	Fabricación de cadeiras e outros asentos
36.110	Fabricación de cadeiras e outros asentos
36.12	Fabricación de mobles de oficina e establecementos comerciais
36.120	Fabricación de mobles de oficina e establecementos comerciais
36.13	Fabricación de mobles de coziña e baño
36.130	Fabricación de mobles de coziña e baño
36.14	Fabricación doutros mobles
36.141	Fabricación de mobles domésticos
36.142	Fabricación de mobles de xardín
36.143	Fabricación doutros mobles diversos
36.144	Actividades relacionadas coa fabricación de mobles
36.15	Fabricación de colchóns
36.150	Fabricación de colchóns
36.2	Fabricación de artigos de xoiería, ourivería e pratería
36.21	Fabricación de moedas
36.210	Fabricación de moedas
36.22	Fabricación de artigos de xoiería, ourivería e pratería
36.221	Fabricación de artigos de xoiería
36.222	Fabricación de artigos de ourivería e pratería
36.3	Fabricación de instrumentos musicais
36.30	Fabricación de instrumentos musicais
36.300	Fabricación de instrumentos musicais
36.4	Fabricación de artigos de deporte
36.40	Fabricación de artigos de deporte
36.400	Fabricación de artigos de deporte
36.5	Fabricación de xogos e xoguetes
36.50	Fabricación de xogos e xoguetes
36.500	Fabricación de xogos e xoguetes
36.6	Outras industrias manufactureiras diversas
36.61	Fabricación de bixutería de fantasía
36.610	Fabricación de bixutería de fantasía
36.62	Fabricación de vasoiras, brochas e cepillos
36.620	Fabricación de vasoiras, brochas e cepillos
36.63	Fabricación doutros artigos
36.630	Fabricación doutros artigos
37	RECICLAXE
37.1	Reciclaxe de chatarra e refugallos de metal
37.10	Reciclaxe de chatarra e refugallos de metal
37.100	Reciclaxe de chatarra e refugallos de metal
37.2	Reciclaxe de refugallos non metálicos
37.20	Reciclaxe de refugallos non metálicos

CNAE	Descrición
37.200	Reciclaxe de refugallos non metálicos
E	PRODUCCIÓN E DISTRIBUCIÓN DE ENERXÍA ELÉCTRICA, GAS E AUGA
40	PRODUCCIÓN E DISTRIBUCIÓN DE ENERXÍA ELÉCTRICA, GAS, VAPOR E AUGA QUENTE
40.1	Produción e distribución de enerxía eléctrica
40.11	Produción de enerxía eléctrica
40.111	Produción de enerxía hidroeléctrica
40.112	Produción de enerxía eléctrica de orixe térmica
40.113	Produción de enerxía eléctrica de orixe nuclear
40.114	Produción de enerxía eléctrica de orixe eólica
40.115	Produción doutra enerxía eléctrica
40.12	Transporte de enerxía eléctrica
40.120	Transporte de enerxía eléctrica
40.13	Distribución e comercio de enerxía eléctrica
40.130	Distribución e comercio de enerxía eléctrica
40.2	Produción de gas; distribución de combustibles gasosos por condutos urbanos, agás gasodutos
40.21	Produción de gas; distribución de combustibles gasosos por condutos urbanos, agás gasodutos
40.210	Produción de gas; distribución de combustibles gasosos por condutos urbanos, agás gasodutos
40.22	Distribución e comercio de combustibles gasosos por condutos urbanos, agás gasodutos
40.220	Distribución e comercio de combustibles gasosos por condutos urbanos, agás gasodutos
40.3	Produción e distribución de vapor e auga quente
40.30	Produción e distribución de vapor e auga quente
40.300	Produción e distribución de vapor e auga quente
41	CAPTACIÓN, DEPURACIÓN E DISTRIBUCIÓN DE AUGA
41.0	Captación, depuración e distribución de auga
41.00	Captación, depuración e distribución de auga
41.000	Captación, depuración e distribución de auga
F	Construción
45	Construción
45.1	Preparación de obras
45.11	Demolición e movemento de terras
45.111	Demolición e escavacións
45.112	Grandes movementos de terras
45.12	Perforación e sondaxes
45.120	Perforación e sondaxes
45.2	Construción xeral de inmobles e obras de enxeñería civil
45.21	Construción xeral de edificios e obras singulares de enxeñería civil (pontes, túneles...)
45.211	Construción de edificios
45.212	Obras singulares de enxeñería civil en superficie e en altura
45.213	Obras singulares de enxeñería civil subterránea
45.214	Construción de redes
45.215	Construción de tendidos eléctricos
45.216	Construción de liñas de telecomunicacións
45.217	Outros traballos de construción
45.22	Construción de cubertas e de estruturas de cerramento
45.221	Construción de cubertas e tellados
45.222	Traballos de impermeabilización
45.23	Construción de autoestradas, estradas, campos de aterraxe, vías férreas e centros deportivos
45.231	Construción e reparación de vías férreas
45.232	Construción de estradas, autoestradas, aeródromos e instalacións deportivas
45.24	Obras hidráulicas
45.240	Obras hidráulicas

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

CNAE	Descrición
45.25	Outras construcións especializadas
45.251	Montaxe de armazóns e estruturas metálicas
45.252	Cimentacións e pilotaxe
45.253	Outras obras especializadas
45.3	Instalacións de edificios e obras
45.31	Instalacións eléctricas
45.310	Instalacións eléctricas
45.32	Illamento interno, acústico e antivibratorio
45.320	Illamento interno, acústico e antivibratorio
45.33	Fontanería e instalación de climatización
45.331	Fontanería
45.332	Instalación de climatización
45.34	Outras instalacións de edificios e obras
45.340	Outras instalacións de edificios e obras
45.4	Acabado de edificios e obras
45.41	Revocamento
45.410	Revocamento
45.42	Instalacións de carpintería
45.421	Carpintería de madeira e materias plásticas
45.422	Carpintería metálica. Cerrallería
45.43	Revestimento de chans e paredes
45.430	Revestimento de chans e paredes
45.44	Acristalamento e pintura
45.441	Acristalamento
45.442	Pintura
45.45	Outros traballos de acabado de edificios e obras
45.450	Outros traballos de acabado de edificios e obras
45.5	Alugueiro de equipo de construción ou demolición dotado de operario
45.50	Alugueiro de equipo de construción ou demolición dotado de operario
45.500	Alugueiro de equipo de construción ou demolición dotado de operario
G	COMERCIO, REPARACIÓN DE VEHÍCULOS DE MOTOR, MOTOCICLETAS E CICLOMOTORES E ARTIGOS PERSOAIS DE USO DOMÉSTICO
50	VENDA, MANTEMENTO E REPARACIÓN DE VEHÍCULOS DE MOTOR, MOTOCICLETAS E CICLOMOTORES; VENDA POLO MIÚDO DE COMBUSTIBLE PARA VEHÍCULOS DE MOTOR
50.1	Venda de vehículos de motor
50.10	Venda de vehículos de motor
50.101	Venda de vehículos automóbiles
50.102	Venda de camiións, autobuses e similares
50.103	Venda de caravanas
50.2	Mantenemento e reparación de vehículos de motor
50.20	Mantenemento e reparación de vehículos de motor
50.200	Mantenemento e reparación de vehículos de motor
50.3	Venda de repostos e accesorios de vehículos de motor
50.30	Venda de repostos e accesorios de vehículos de motor
50.301	Comercio por xunto de repostos e accesorios de vehículos de motor
50.302	Comercio polo miúdo de repostos e accesorios de vehículos de motor
50.4	Venda, mantemento e reparación de motocicletas e ciclomotores e dos seus repostos e accesorios
50.40	Venda, mantemento e reparación de motocicletas e ciclomotores e dos seus repostos e accesorios
50.400	Venda, mantemento e reparación de motocicletas e ciclomotores e dos seus repostos e accesorios
50.5	Venda polo miúdo de carburantes para a automoción
50.50	Venda polo miúdo de carburantes para a automoción
50.500	Venda polo miúdo de carburantes para a automoción

CNAE	Descrición
51	COMERCIO POR XUNTO E INTERMEDIARIOS DO COMERCIO, AGÁS DE VEHÍCULOS DE MOTOR E MOTOCICLETAS
51.1	Intermediarios do comercio
51.11	Intermediarios do comercio de materias primas agrarias, animais vivos, materias primas textís e produtos semielaborados
51.110	Intermediarios do comercio de materias primas agrarias, animais vivos, materias primas textís e produtos semielaborados
51.12	Intermediarios do comercio de combustibles, minerais, metais e produtos químicos industriais
51.120	Intermediarios do comercio de combustibles, minerais, metais e produtos químicos industriais
51.13	Intermediarios do comercio da madeira e materiais de construción
51.130	Intermediarios do comercio da madeira e materiais de construción
51.14	Intermediarios do comercio de maquinaria, equipo industrial, embarcacións e aeronaves
51.140	Intermediarios do comercio de maquinaria, equipo industrial, embarcacións e aeronaves
51.15	Intermediarios do comercio de mobles, artigos para o fogar e ferraxería
51.150	Intermediarios do comercio de mobles, artigos para o fogar e ferraxería
51.16	Intermediarios do comercio de téxtiles, pezas de vestir, calzado e artigos de coiro
51.160	Intermediarios do comercio de téxtiles, pezas de vestir, calzado e artigos de coiro
51.17	Intermediarios do comercio de produtos alimenticios, bebidas e tabaco
51.170	Intermediarios do comercio de produtos alimenticios, bebidas e tabaco
51.18	Intermediarios do comercio especializados na venda de produtos específicos ou grupos de produtos non mencionados anteriormente
51.180	Intermediarios do comercio especializados na venda de produtos específicos ou grupos de produtos non mencionados anteriormente
51.19	Intermediarios do comercio de produtos diversos
51.190	Intermediarios do comercio de produtos diversos
51.2	Comercio por xunto de materias primas agrarias e de animais vivos
51.21	Comercio por xunto de cereais, sementes e alimentos para o gando
51.210	Comercio por xunto de cereais, sementes e alimentos para o gando
51.22	Comercio por xunto de flores e plantas
51.220	Comercio por xunto de flores e plantas
51.23	Comercio por xunto de animais vivos
51.230	Comercio por xunto de animais vivos
51.24	Comercio por xunto de coiros e peles
51.240	Comercio por xunto de coiros e peles
51.25	Comercio por xunto de tabaco en rama
51.250	Comercio por xunto de tabaco en rama
51.3	Comercio por xunto de produtos alimenticios, bebidas e tabaco
51.31	Comercio por xunto de froitas, patacas e verduras
51.310	Comercio por xunto de froitas, patacas e verduras
51.32	Comercio por xunto de carne e produtos cárnicos
51.321	Comercio por xunto de carne
51.322	Comercio por xunto de produtos cárnicos
51.323	Comercio por xunto de volatería e outros animais de granxa e caza
51.33	Comercio por xunto de produtos lácteos, ovos, aceites e graxas comestibles
51.330	Comercio por xunto de produtos lácteos, ovos, aceites e graxas comestibles
51.34	Comercio por xunto de bebidas
51.340	Comercio por xunto de bebidas
51.35	Comercio por xunto de produtos do tabaco
51.350	Comercio por xunto de produtos do tabaco
51.36	Comercio por xunto de azucre, chocolate e confitería
51.360	Comercio por xunto de azucre, chocolate e confitería
51.37	Comercio por xunto de café, té, cacao e especias
51.370	Comercio por xunto de café, té, cacao e especias
51.38	Comercio por xunto de peixes e mariscos e outros produtos alimenticios
51.381	Comercio por xunto de peixe e marisco

CNAE	Descrición
51.382	Comercio por xunto doutros produtos alimenticios
51.39	Comercio por xunto, non especializado, de produtos alimenticios, bebidas e tabaco
51.391	Comercio por xunto de produtos alimenticios conxelados
51.392	Comercio por xunto non especializado doutros produtos alimenticios, bebidas e tabaco
51.4	Comercio por xunto de produtos de consumo, distintos dos alimenticios
51.41	Comercio por xunto de téxtiles
51.410	Comercio por xunto de téxtiles
51.42	Comercio por xunto de pezas de vestir e calzado
51.421	Comercio por xunto de pezas de vestir (incluídas as pezas de coiro e peletería)
51.422	Comercio por xunto de calzado
51.423	Comercio por xunto de accesorios
51.43	Comercio por xunto de aparellos electrodomésticos e de aparellos de radio e televisión
51.430	Comercio por xunto de aparellos electrodomésticos e de aparellos de radio e televisión
51.44	Comercio por xunto de porcelana e cristalería, papeis pintados e artigos de limpeza
51.441	Comercio por xunto de porcelana e cristalería
51.442	Comercio por xunto de papeis pintados e artigos de limpeza
51.45	Comercio por xunto de perfumería e produtos de beleza
51.450	Comercio por xunto de perfumería e produtos de beleza
51.46	Comercio por xunto de produtos farmacéuticos
51.460	Comercio por xunto de produtos farmacéuticos
51.47	Comercio por xunto doutros bens de consumo distintos dos alimenticios
51.471	Comercio por xunto de artigos de papelería, libros e similares
51.472	Comercio por xunto de xogos e xoguetes
51.473	Comercio por xunto de reloxos, xoiería, pratería
51.474	Comercio por xunto de artigos de marroquinería e viaxe e outros artigos de coiro
51.475	Comercio por xunto doutros artigos de uso doméstico
51.5	Comercio por xunto de produtos non agrarios semielaborados, chatarra e produtos de refugallo
51.51	Comercio por xunto de combustibles sólidos, líquidos e gasosos e produtos semellantes
51.510	Comercio por xunto de combustibles sólidos, líquidos e gasosos e produtos semellantes
51.52	Comercio por xunto de metais e minerais metálicos
51.521	Comercio por xunto de minerais metálicos
51.522	Comercio por xunto de ferro e aceiro
51.523	Comercio por xunto de metais preciosos
51.524	Comercio por xunto de metais non férreos
51.53	Comercio por xunto de madeira, materiais de construción e aparellos sanitarios
51.531	Comercio por xunto de madeira
51.532	Comercio por xunto de pinturas e vernices
51.533	Comercio por xunto de materiais básicos de construción
51.534	Comercio por xunto doutros materiais de construción para instalacións de edificios
51.54	Comercio por xunto de ferraxería, fontanería e calefacción
51.541	Comercio por xunto de ferraxería
51.542	Comercio por xunto de materiais de fontanería e calefacción
51.55	Comercio por xunto de produtos químicos
51.551	Comercio por xunto de fertilizantes e produtos químicos para a agricultura
51.552	Comercio por xunto de caucho e materias plásticas en formas primarias
51.553	Comercio por xunto de produtos químicos industriais
51.56	Comercio por xunto doutros produtos semielaborados
51.560	Comercio por xunto doutros produtos semielaborados
51.57	Comercio por xunto de ferralla e produtos de refugallo
51.571	Comercio por xunto de chatarra
51.572	Comercio por xunto doutros produtos de refugallo

CNAE	Descrición
51.6	Comercio por xunto de maquinaria e equipo
51.60	Comercio por xunto doutros componentes e equipos eléctricos
51.600	Comercio por xunto doutros componentes e equipos eléctricos
51.61	Comercio por xunto de máquinas-ferramenta
51.611	Comercio por xunto de maquinaria para traballar a madeira e a cortiza
51.612	Comercio por xunto de máquinas ferramenta para traballar os metais
51.62	Comercio por xunto de maquinaria para a minería, construción e enxeñería civil
51.620	Comercio por xunto de maquinaria para a minería, construción e enxeñería civil
51.63	Comercio por xunto de maquinaria para a industria téxtil, máquinas de coser e facer punto
51.630	Comercio por xunto de maquinaria para a industria téxtil, máquinas de coser e facer punto
51.66	Comercio por xunto de máquinas, accesorios e útiles agrícolas, incluídos os tractores
51.660	Comercio por xunto de máquinas, accesorios e útiles agrícolas, incluídos os tractores
51.67	Comercio por xunto de ordenadores, periféricos e programas informáticos
51.670	Comercio por xunto de ordenadores, periféricos e programas informáticos
51.68	Comercio por xunto doutras máquinas e equipos de oficina
51.680	Comercio por xunto doutras máquinas e equipos de oficina
51.69	Comercio por xunto doutra maquinaria para a industria, o comercio e a navegación
51.691	Comercio por xunto doutra maquinaria para a industria
51.692	Comercio por xunto doutra maquinaria para o comercio e a navegación
51.7	Outro comercio por xunto
51.70	Outro comercio por xunto
51.700	Outro comercio por xunto
52	COMERCIO POLO MIÚDO, AGÁS O COMERCIO DE VEHÍCULOS DE MOTOR, MOTOCICLETAS E CICLOMOTORES; REPARACIÓN DE EFECTOS PERSOAIS E UTENSILIOS DOMÉSTICOS
52.1	Comercio polo miúdo en establecementos non especializados
52.11	Comercio polo miúdo, con predominio de alimentos, bebidas e tabaco en establecem. non especializados
52.111	Hipermercados (máis de 2.500 m ²)
52.112	Supermercados (entre 2.499 e 400 m ²)
52.113	Superservizos (entre 399 e 120 m ²)
52.114	Autoservizos (entre 119 e 40 m ²)
52.115	Outros establecementos non especializados
52.12	Comercio polo miúdo doutros produtos en establecementos non especializados
52.121	Grandes almacéns
52.122	Outro comercio polo miúdo en establecementos non especializados
52.2	Comercio polo miúdo de alimentos, bebidas e tabaco en establecementos especializados
52.21	Comercio polo miúdo de froitas e verduras
52.210	Comercio polo miúdo de froitas e verduras
52.22	Comercio polo miúdo de carne e produtos cárnicos
52.220	Comercio polo miúdo de carne e produtos cárnicos
52.23	Comercio polo miúdo de peixes e mariscos
52.230	Comercio polo miúdo de peixes e mariscos
52.24	Comercio polo miúdo de pan e produtos de panadería, confeitaría e pastelería
52.240	Comercio polo miúdo de pan e produtos de panadería, confeitaría e pastelería
52.25	Comercio polo miúdo de bebidas
52.250	Comercio polo miúdo de bebidas
52.26	Comercio polo miúdo de produtos de tabaco
52.260	Comercio polo miúdo de produtos de tabaco
52.27	Outro comercio polo miúdo en establecementos especializados en alimentación
52.271	Comercio polo miúdo de produtos lácteos
52.272	Outro comercio polo miúdo en establecementos especializados en alimentación
52.3	Comercio polo miúdo de produtos farmacéuticos, artigos médicos, beleza e hixiene
52.31	Comercio polo miúdo de produtos farmacéuticos

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

CNAE	Descrición
52.310	Comercio polo miúdo de produtos farmacéuticos
52.32	Comercio polo miúdo de artigos médicos e ortopédicos
52.320	Comercio polo miúdo de artigos médicos e ortopédicos
52.33	Comercio polo miúdo de cosméticos e artigos de toucador
52.330	Comercio polo miúdo de cosméticos e artigos de toucador
52.4	Outro comercio polo miúdo de artigos novos en establecementos especializados
52.41	Comercio polo miúdo de téxtiles
52.410	Comercio polo miúdo de téxtiles
52.42	Comercio polo miúdo de pezas de vestir
52.420	Comercio polo miúdo de pezas de vestir
52.43	Comercio polo miúdo de calzado e artigos de coiro
52.430	Comercio polo miúdo de calzado e artigos de coiro
52.44	Comercio polo miúdo de mobles, aparellos de iluminación e outros artigos para o fogar
52.440	Comercio polo miúdo de mobles, aparellos de iluminación e outros artigos para o fogar
52.45	Comercio polo miúdo de electrodomésticos, aparellos de radio, televisión e son
52.450	Comercio polo miúdo de electrodomésticos, aparellos de radio, televisión e son
52.46	Comercio polo miúdo de ferraxería, pinturas e vidro
52.461	Comercio polo miúdo de ferraxería e vidro plano
52.462	Comercio polo miúdo de materiais de bricolaxe
52.463	Comercio polo miúdo de materiais de construción, pinturas e vernices e material de saneamento
52.47	Comercio polo miúdo de libros, periódicos e papelería
52.470	Comercio polo miúdo de libros, periódicos e papelería
52.48	Outro comercio polo miúdo en establecementos especializados
52.481	Comercio polo miúdo de óptica, fotografía e precisión
52.482	Comercio polo miúdo de artigos de relojería, xoiería e pratería
52.483	Comercio polo miúdo de xoguets e artigos de deporte
52.484	Comercio polo miúdo de artigos de droguería, papeis pintados e revestimentos de chans
52.485	Comercio polo miúdo de sementes, flores, plantas e animais de compañía
52.486	Comercio polo miúdo de combustibles (agás para vehículos automóviles)
52.487	Galerías de arte comerciais
52.488	Outro comercio polo miúdo
52.5	Comercio polo miúdo de bens de segunda man, en establecementos
52.50	Comercio polo miúdo de bens de segunda man, en establecementos
52.501	Anticuarios
52.502	Outro comercio polo miúdo de obxectos de segunda man
52.6	Comercio polo miúdo non realizado en establecementos
52.61	Comercio polo miúdo por correspondencia e por internet
52.610	Comercio polo miúdo por correspondencia e por internet
52.62	Comercio polo miúdo en postos de venda e mercadillos
52.620	Comercio polo miúdo en postos de venda e mercadillos
52.63	Outro comercio polo miúdo non realizado en establecementos
52.631	Venda domiciliaria
52.632	Outro tipo de comercio polo miúdo non realizado en establecementos
52.7	Reparación de efectos persoais e utensilios domésticos
52.71	Reparación de calzado e outros artigos de coiro
52.710	Reparación de calzado e outros artigos de coiro
52.72	Reparación de aparellos domésticos eléctricos
52.720	Reparación de aparellos domésticos eléctricos
52.73	Reparación de reloxos e xoiería
52.730	Reparación de reloxos e xoiería
52.74	Outra reparación

CNAE	Descrición
52.740	Outra reparación
H	HOSTALERÍA
55	HOSTALERÍA
55.1	Hoteis
55.10	Hoteis
55.101	Hoteis e moteis
55.102	Hostais e pensións
55.2	Cámping e outros tipos de hospedaxe de curta duración
55.21	Albergues xuvenís e refuxios de montaña
55.211	Albergues xuvenís
55.212	Refuxios de montaña
55.22	Cámping
55.220	Cámping
55.23	Outros tipos de hospedaxe
55.231	Apartamentos turísticos
55.232	Centros e colonias de vacacións
55.233	Outros aloxamentos turísticos
55.234	Outros aloxamentos especiais non turísticos
55.3	Restaurantes
55.30	Restaurantes
55.300	Restaurantes
55.4	Establecementos de bebidas
55.40	Establecementos de bebidas
55.400	Establecementos de bebidas
55.5	Comedores colectivos e provisión de comidas preparadas
55.51	Comedores colectivos
55.510	Comedores colectivos
55.52	Provisión de comidas preparadas
55.521	Provisión de comidas preparadas a empresas
55.522	Outras actividades de provisión de comidas
I	TRANSPORTE, ALMACENAMENTO E COMUNICACIÓNS
60	TRANSPORTE TERRESTRE; TRANSPORTE POR TUBOS
60.1	Transporte por ferrocarril
60.10	Transporte por ferrocarril
60.100	Transporte por ferrocarril
60.2	Outros tipos de transporte terrestre
60.21	Outros tipos de transporte terrestre regular de viaxeiros
60.211	Transporte urbano e suburbano por ferrocarril (metro e superficie)
60.212	Transporte urbano regular de viaxeiros
60.213	Transporte regular de viaxeiros por estrada
60.214	Outro transporte regular (teleférico, funicular e de cremalleira)
60.22	Transporte por taxi
60.220	Transporte por taxi
60.23	Outros tipos de transporte terrestre discrecional de viaxeiros
60.230	Outros tipos de transporte terrestre discrecional de viaxeiros
60.24	Transporte de mercadorías por estrada
60.241	Mudanzas
60.242	Transporte doutras mercadorías por estrada
60.243	Alugueiro de camiións con condutor
60.3	Transporte por tubos
60.30	Transporte por tubos

CNAE	Descrición
60.300	Transporte por tubos
61 TRANSPORTE MARÍTIMO, DE CABOTAXE E POR VÍAS DE NAVEGACIÓN INTERIORES	
61.1	Transporte marítimo
61.10	Transporte marítimo
61.100	Transporte marítimo
61.2	Transporte por vías de navegación interiores
61.20	Transporte por vías de navegación interiores
61.200	Transporte por vías de navegación interiores
62 TRANSPORTE AÉREO E ESPACIAL	
62.1	Transporte aéreo regular
62.10	Transporte aéreo regular
62.100	Transporte aéreo regular
62.2	Transporte aéreo discrecional
62.20	Transporte aéreo discrecional
62.200	Transporte aéreo discrecional
62.3	Transporte espacial
62.30	Transporte espacial
62.300	Transporte espacial
63 ACTIVIDADES ANEXAS AOS TRANSPORTES: ACTIVIDADES DE AXENCIAS DE VIAJES	
63.1	Manipulación e depósito de mercadorías
63.11	Manipulación de mercadorías
63.110	Manipulación de mercadorías
63.12	Depósito e almacenamento
63.121	Depósito e almacenamento frigorífico
63.122	Depósito e almacenamento de mercancías perigosas
63.123	Depósito e almacenamento en silos
63.124	Outros depósitos e almacenamentos
63.2	Outras actividades anexas aos transportes
63.21	Outras actividades anexas ao transporte terrestre
63.211	Terminais e estacións de ferrocarril
63.212	Terminais e estacións de autobuses de viaxeiros
63.213	Autoestradas de peaxe e outras vías de peaxe
63.214	Aparcamientos
63.215	Outras actividades anexas ao transporte
63.22	Outras actividades anexas ao transporte marítimo
63.221	Explotacións de portos e servizos portuarios
63.222	Outras actividades anexas ao transporte marítimo
63.23	Outras actividades anexas ao transporte aéreo
63.231	Explotación de aeroportos
63.232	Outras actividades anexas ao transporte aéreo
63.3	Actividades das axencias de viaxes, operadores turísticos e outras actividades de apoio turístico
63.30	Actividades das axencias de viaxes, operadores turísticos e outras actividades de apoio turístico
63.301	Operadores turísticos
63.302	Axencias de viaxes
63.303	Outras actividades de apoio turístico
63.4	Organización do transporte de mercadorías
63.40	Organización do transporte de mercadorías
63.400	Organización do transporte de mercadorías
64 CORREOS E TELECOMUNICACIÓNS	
64.1	Actividades postais e de correos
64.11	Actividades postais nacionais

CNAE	Descrición
64.110	Actividades postais nacionais
64.12	Actividades de correo distintas das actividades postais nacionais
64.120	Actividades de correo distintas das actividades postais nacionais
64.2	Telecomunicacións
64.20	Telecomunicacións
64.200	Telecomunicacións
J INTERMEDIACIÓN FINANCEIRA	
65 INTERMEDIACIÓN FINANCEIRA, AGÁS SEGUROS E PLANS DE PENSIÓNS	
65.1	Intermediación monetaria
65.11	Banca Central
65.110	Banca Central
65.12	Outros tipos de intermediación monetaria
65.121	Bancas
65.122	Caixas de aforro
65.123	Cooperativas de crédito
65.2	Outros tipos de intermediación financeira
65.21	Arrendamento financeiro
65.210	Arrendamento financeiro
65.22	Outros tipos de actividades crediticias
65.224	Instituto de Crédito Oficial/ICO (en tanto que exerce como axencia financeira do Goberno)
65.225	Establecementos financeiros de crédito, agás os adicados á realización de actividades de arrendamento financeiro
65.23	Outros tipos de intermediación financeira
65.232	Sociedades e fondos de capital risco
65.234	Fondos do mercado monetario
65.235	Resto de institucións de investimento colectivo de carácter financeiro
65.236	Outras sociedades de investimento en activos financeiros
66 SEGUROS E PLANS DE PENSIÓNS, AGÁS SEGURIDADE SOCIAL OBRIGATORIA	
66.0	Seguros e plans de pensións, agás seguridade social obrigatoria
66.01	Seguros de vida
66.011	Entidades de seguros privados
66.012	Entidades de previsión social
66.02	Plans de pensións
66.020	Plans de pensións
66.03	Seguros non de vida
66.031	Seguros de danos
66.032	Reaseguro
67 ACTIVIDADES AUXILIARES DA INTERMEDIACIÓN FINANCEIRA	
67.1	Actividades auxiliares da intermediación financeira, agás seguros e plans de pensións
67.11	Administración de mercados financeiros
67.110	Administración de mercados financeiros
67.12	Servizos de intermediación en operacións de valores e xestión de fondos
67.123	Axencias de valores
67.124	Entidades xestoras
67.125	Outras actividades de intermediación
67.13	Actividades auxiliares de intermediación financeira
67.131	Sociedades de garantía recíproca e de reafianzamento
67.132	Sociedades de taxación
67.133	Oficinas de cambio
67.134	Fondos de garantía de depósito
67.2	Actividades auxiliares de seguros e plans de pensións
67.20	Actividades auxiliares de seguros e plans de pensións

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

CNAE	Descrición
67.201	Axentes e corredores de seguros
67.202	Intermediarios de seguros
67.203	Outras actividades auxiliares de seguros e plans de pensións
K	ACTIVIDADES INMOBILIARIAS E DE ALUGUEIRO; SERVIZOS EMPRESARIAIS
70	ACTIVIDADES INMOBILIARIAS
70.1	Actividades inmobiliarias por conta propia
70.11	Promoción inmobiliaria por conta propia
70.111	Promoción inmobiliaria de vivendas
70.112	Outra promoción inmobiliaria
70.12	Compravenda de bens inmobiliarios por conta propia
70.120	Compravenda de bens inmobiliarios por conta propia
70.2	Alugueiro de bens inmobiliarios por conta propia
70.20	Alugueiro de bens inmobiliarios por conta propia
70.201	Alugueiro de vivendas
70.202	Alugueiro doutros bens inmobiliarios
70.3	Actividades inmobiliarias por conta de terceiros
70.31	Axentes da propiedade inmobiliaria
70.310	Axentes da propiedade inmobiliaria
70.32	Xestión e administración da propiedade inmobiliaria
70.321	Administración de inmobles residenciais
70.322	Administración doutros bens inmobiliarios
71	ALUGUEIRO DE MAQUINARIA E EQUIPO SEN OPERARIO, DE EFECTOS PERSOAIS E UTENSILIOS DOMÉSTICOS
71.1	Alugueiro de automóbiles
71.10	Alugueiro de automóbiles
71.100	Alugueiro de automóbiles
71.2	Alugueiro doutros medios de transporte
71.21	Alugueiro doutros medios de transporte
71.210	Alugueiro doutros medios de transporte
71.22	Alugueiro de medios de navegación
71.220	Alugueiro de medios de navegación
71.23	Alugueiro de medios de transporte aéreo
71.230	Alugueiro de medios de transporte aéreo
71.3	Alugueiro de maquinaria e equipo
71.31	Alugueiro de maquinaria e equipo agrario
71.310	Alugueiro de maquinaria e equipo agrario
71.32	Alugueiro de maquinaria e equipo para a construción e enxeñería civil
71.320	Alugueiro de maquinaria e equipo para a construción e enxeñería civil
71.33	Alugueiro de máquinas e equipo de oficina (incluídos ordenadores)
71.331	Alugueiro de equipos informáticos
71.332	Alugueiro doutras máquinas e equipo de oficina
71.34	Alugueiro doutros tipos de maquinaria e equipo
71.340	Alugueiro doutros tipos de maquinaria e equipo
71.4	Alugueiro de efectos persoais e utensilios domésticos
71.40	Alugueiro de efectos persoais e utensilios domésticos
71.401	Alugueiro de aparellos de radio, televisión e son
71.402	Alugueiro de vestuario
71.403	Alugueiro de equipo e material deportivo
71.404	Alugueiro doutros efectos persoais
72	ACTIVIDADES INFORMÁTICAS
72.1	Consulta de equipo informático
72.10	Consulta de equipo informático

CNAE	Descrición
72.100	Consulta de equipo informático
72.2	Consulta de aplicacións informáticas e subministración de programas de informática
72.21	Edición de programas informáticos
72.210	Edición de programas informáticos
72.22	Outras actividades de consultoría e subministración de programas informáticos
72.220	Outras actividades de consultoría e subministración de programas informáticos
72.3	Proceso de datos
72.30	Proceso de datos
72.300	Proceso de datos
72.4	Actividades relacionadas con bases de datos
72.40	Actividades relacionadas con bases de datos
72.400	Actividades relacionadas con bases de datos
72.5	Mantemento e reparación de máquinas de oficina, contabilidades e equipo informático
72.50	Mantemento e reparación de máquinas de oficina, contabilidades e equipo informático
72.500	Mantemento e reparación de máquinas de oficina, contabilidades e equipo informático
72.6	Outras actividades relacionadas coa informática
72.60	Outras actividades relacionadas coa informática
72.600	Outras actividades relacionadas coa informática
73	INVESTIGACIÓN E DESENVOLVEMENTO
73.1	Investigación e desenvolvemento sobre ciencias naturais e técnicas
73.10	Investigación e desenvolvemento sobre ciencias naturais e técnicas
73.100	Investigación e desenvolvemento sobre ciencias naturais e técnicas
73.2	Investigación e desenvolvemento sobre ciencias sociais e humanidades
73.20	Investigación e desenvolvemento sobre ciencias sociais e humanidades
73.200	Investigación e desenvolvemento sobre ciencias sociais e humanidades
74	OUTRAS ACTIVIDADES EMPRESARIAIS
	Actividades xurídicas, de contabilidade, rexistro en libros de contabilidade, auditoría, asesoría fiscal,
74.1	estudos de mercado e realización de enquisas de opinión pública; consulta e asesoramento sobre dirección e xestión empresarial, xestión de sociedades de carteira
74.11	Actividades xurídicas
74.111	Consulta, asesoramento e práctica legal do dereito
74.112	Notarías e rexistros
74.113	Outras actividades xurídicas
74.12	Actividades de contabilidade, rexistro en libros de contabilidade, auditoría e asesoría fiscal
74.120	Actividades de contabilidade, rexistro en libros de contabilidade, auditoría e asesoría fiscal
74.13	Estudo de mercado e realización de enquisas de opinión pública
74.130	Estudo de mercado e realización de enquisas de opinión pública
74.14	Consulta e asesoramento sobre dirección e xestión empresarial
74.141	Actividades de asesoramento en dirección e xestión empresarial
74.142	Relacións públicas
74.15	Xestión de sociedades de carteira (holdings)
74.150	Xestión de sociedades de carteira (holdings)
74.2	Servizos técnicos de arquitectura e enxeñería e outras actividades relacionadas co asesoramento técnico
74.20	Servizos técnicos de arquitectura e enxeñería e outras actividades relacionadas co asesoramento técnico
74.201	Servizos técnicos de arquitectura
74.202	Servizos técnicos de enxeñería
74.203	Servizos técnicos de cartografía e topografía
74.204	Outros servizos técnicos
74.3	Ensaio e análises técnicas
74.30	Ensaio e análises técnicas
74.301	Inspección técnica de vehículos
74.302	Outros ensaios e análises técnicas
74.4	Publicidade

CNAE	Descrición
74.40	Publicidade
74.401	Axencias e consultores de publicidade
74.402	Xestión de soportes publicitarios
74.5	Selección e colocación de persoal
74.50	Selección e colocación de persoal
74.501	Selección de persoal directivo e executivo
74.502	Axencias de colocación
74.503	Axencias de subministración de persoal
74.6	Servizos de investigación e seguridade
74.60	Servizos de investigación e seguridade
74.601	Investigación
74.602	Vixilancia, protección e seguridade
74.7	Actividades industriais de limpeza
74.70	Actividades industriais de limpeza
74.700	Actividades industriais de limpeza
74.8	Actividades empresariais diversas
74.81	Actividades de fotografía
74.811	Laboratorios de revelado, impresión e ampliación fotográfica
74.812	Estudios fotográficos e outras actividades de fotografía
74.82	Actividades de envasado e empaquetado por conta de terceiros
74.820	Actividades de envasado e empaquetado por conta de terceiros
74.83	Actividades de secretaría e tradución
74.831	Actividades de secretaría e reprografía
74.832	Actividades de tradución
74.833	Actividades anexas á distribución publicitaria
74.84	Outras actividades empresariais
74.841	Deseño non industrial e decoración de interiores
74.842	Organización de feiras, exhibicións e congresos
74.843	Outras actividades empresariais
74.86	Actividades de centro de chamadas
74.860	Actividades de centro de chamadas
L	ADMINISTRACIÓN PÚBLICA, DEFENSA E SEGURIDADE SOCIAL OBRIGATORIA
75	ADMINISTRACIÓN PÚBLICA, DEFENSA E SEGURIDADE SOCIAL OBRIGATORIA
75.1	Administración pública
75.11	Actividades xerais de Administración pública
75.111	Actividades xerais de Administración central
75.112	Actividades xerais de Administración autonómica
75.113	Actividades xerais de Administración local
75.12	Regulación das actividades sanitarias, educativas, culturais e outros servizos sociais, agás seguridade social obrigatoria
75.120	Regulación das actividades sanitarias, educativas, culturais e outros servizos sociais, agás seguridade social obrigatoria
75.13	Regulación da actividade económica
75.130	Regulación da actividade económica
75.14	Outras actividades auxiliares de servizos para a Administración pública en xeral
75.140	Outras actividades auxiliares de servizos para a Administración pública en xeral
75.2	Prestación pública de servizos á comunidade en xeral
75.21	Asuntos exteriores
75.210	Asuntos exteriores
75.22	Defensa
75.220	Defensa
75.23	Xustiza
75.230	Xustiza

CNAE	Descrición
75.24	Orde pública e seguridade
75.240	Orde pública e seguridade
75.25	Actividades de protección civil
75.250	Actividades de protección civil
75.3	Seguridade social obrigatoria
75.30	Seguridade social obrigatoria
75.300	Seguridade social obrigatoria
M	EDUCACIÓN
80	EDUCACIÓN
80.1	Ensino primario
80.10	Ensino primario
80.101	Ensino infantil
80.102	Ensino primario
80.2	Ensino secundario
80.21	Ensino secundario de formación xeral
80.210	Ensino secundario de formación xeral
80.22	Ensino secundario de formación técnica e profesional
80.221	Ensino secundario de formación profesional específica
80.222	Outro ensino secundario de formación técnica e profesional
80.3	Ensino superior
80.30	Ensino superior
80.301	Ensino superior non universitario
80.302	Ensino superior universitario
80.303	Ensino superior de especialización e posgrao
80.4	Formación permanente e outras actividades de ensino
80.41	Ensino de escolas de condución e pilotaxe
80.411	Escolas de condución de vehículos automóbiles
80.412	Escolas de pilotaxe
80.42	Ensino para adultos e outros tipos de ensino
80.421	Formación para adultos e formación profesional continua
80.422	Academias
80.423	Outras ensinanzas
N	ACTIVIDADES SANITARIAS E VETERINARIAS, SERVIZOS SOCIAIS
85	ACTIVIDADES SANITARIAS E VETERINARIAS, SERVIZOS SOCIAIS
85.1	Actividades sanitarias
85.11	Actividades hospitalarias
85.110	Actividades hospitalarias
85.12	Actividades médicas
85.120	Actividades médicas
85.13	Actividades odontolóxicas
85.130	Actividades odontolóxicas
85.14	Outras actividades sanitarias
85.141	Actividades sanitarias de profesionais independentes (agás médicos)
85.142	Actividades de servizo de ambulancia
85.143	Laboratorios de análises clínicas de anatomía patolóxica e similares
85.144	Outras actividades sanitarias
85.2	Actividades veterinarias
85.20	Actividades veterinarias
85.200	Actividades veterinarias
85.3	Actividades de servizos sociais
85.31	Actividades de prestación de servizos sociais con aloxamento

O sistema produtivo da cultura en Galicia, unha visión económica

CNAE	Descrición
85.311	Acollida de anciáns con aloxamento
85.312	Acollida de persoas con minusvalideces con aloxamento
85.313	Acollida de menores con aloxamento
85.314	Acollida de mulleres con aloxamento
85.315	Outra recollida con aloxamento
85.32	Actividades de prestación de servizos sociais sen aloxamento
85.321	Actividades de servizos sociais a persoas con minusvalideces
85.322	Garderías
85.323	Actividades de servizos sociais a domicilio
85.324	Promoción da convivencia
85.325	Outros servizos sociais sen aloxamento
0	OUTRAS ACTIVIDADES SOCIAIS E DE SERVIZOS PRESTADOS Á COMUNIDADE; SERVIZOS PERSOAIS
90	ACTIVIDADES DE SANEAMENTO PÚBLICO
90.0	Actividades de saneamento público
90.01	Recollida e tratamento de augas residuais
90.010	Recollida e tratamento de augas residuais
90.02	Recollida e tratamento doutros residuos
90.020	Recollida e tratamento doutros residuos
90.03	Actividades de saneamento, descontaminación e similares
90.030	Actividades de saneamento, descontaminación e similares
91	ACTIVIDADES ASOCIATIVAS
91.1	Actividades de organizacións empresariais, profesionais e patronais
91.11	Actividades de organizacións empresariais e patronais
91.110	Actividades de organizacións empresariais e patronais
91.12	Actividades de organizacións profesionais
91.120	Actividades de organizacións profesionais
91.2	Actividades sindicais
91.20	Actividades sindicais
91.200	Actividades sindicais
91.3	Actividades asociativas diversas
91.31	Actividades de organizacións relixiosas
91.310	Actividades de organizacións relixiosas
91.32	Actividades de organizacións políticas
91.320	Actividades de organizacións políticas
91.33	Outras actividades asociativas
91.331	Asociacións xuvenís
91.332	Outro tipo de actividades asociativas
92	ACTIVIDADES RECREATIVAS, CULTURAS E DEPORTIVAS
92.1	Actividades cinematográficas e de vídeo
92.11	Produción cinematográfica e de vídeo
92.111	Produción de películas
92.112	Actividades de apoio á produción cinematográfica e de vídeo
92.12	Distribución de películas
92.121	Distribución de películas cinematográficas e cintas de vídeo
92.122	Distribución de películas en cintas de vídeo
92.13	Exhibición de películas
92.130	Exhibición de películas
92.2	Actividades de radio e televisión
92.20	Actividades de radio e televisión
92.201	Actividades de radio
92.202	Produción e distribución de televisión

CNAE	Descrición
92.203	Emisión de programas de televisión
92.3	Outras actividades artísticas e de espectáculos
92.31	Creación e interpretación artística e literaria
92.311	Creación artística e literaria; interpretación e arte dramática, música e similares
92.312	Produción de espectáculos
92.313	Outras actividades relacionadas co espectáculo
92.32	Xestión de salas de espectáculos
92.320	Xestión de salas de espectáculos
92.33	Actividades de feiras e parques de atraccións
92.330	Actividades de feiras e parques de atraccións
92.34	Outras actividades de espectáculos
92.341	Salas de baile, discotecas e actividades similares
92.342	Espectáculos taurinos
92.343	Outros espectáculos
92.4	Actividades de axencias de noticias
92.40	Actividades de axencias de noticias
92.400	Actividades de axencias de noticias
92.5	Actividades de bibliotecas, arquivos, museos e outras institucións culturais
92.51	Actividades de bibliotecas e arquivos
92.510	Actividades de bibliotecas e arquivos
92.52	Actividades de museos e conservación de lugares e edificios históricos
92.521	Actividades de museos
92.522	Actividades de conservación de lugares e edificios históricos
92.53	Actividades de xardíns botánicos, zoolóxicos e parques nacionais
92.530	Actividades de xardíns botánicos, zoolóxicos e parques nacionais
92.6	Actividades deportivas
92.61	Xestión de estadios e outras instalacións deportivas
92.611	Xestión de estadios e polideportivos
92.612	Xestión de estacións de esquí
92.613	Xestión doutras instalacións deportivas
92.62	Outras actividades deportivas
92.621	Clubs e escolas deportivas
92.622	Xestión de portos deportivos
92.623	Outras actividades relacionadas co deporte
92.7	Actividades recreativas diversas
92.71	Actividades relacionadas cos xogos de azar e apostas
92.711	Casinos e salas de xogos de azar
92.712	Loterías e apostas
92.713	Outras actividades relacionadas con xogos de azar
92.72	Outras actividades recreativas
92.720	Outras actividades recreativas
93	ACTIVIDADES DIVERSAS DE SERVIZOS PERSOAIS
93.0	Actividades diversas de servizos persoais
93.01	Lavado, limpeza e tinguidura de pezas téxtiles e de pel
93.010	Lavado, limpeza e tinguidura de pezas téxtiles e de pel
93.02	Perruquería e outros tratamentos de beleza
93.020	Perruquería e outros tratamentos de beleza
93.03	Pompas fúnebres e actividades relacionadas con elas
93.030	Pompas fúnebres e actividades relacionadas con elas
93.04	Actividades de mantemento físico-corporal
93.041	Actividades termais e balnearios

CNAE	Descripción
93.042	Outras actividades de mantemento físico-corporal
93.05	Outras actividades de servizos persoais
93.050	Outras actividades de servizos persoais
P	ACTIVIDADES DOS FOGARES
95	ACTIVIDADES DOS FOGARES COMO EMPREGADORES DE PERSOAL DOMÉSTICO
95.0	Actividades dos fogares como empregadores de persoal doméstico
95.00	Actividades dos fogares como empregadores de persoal doméstico

CNAE	Descripción
95.000	Actividades dos fogares como empregadores de persoal doméstico
Q	ORGANISMOS EXTRATERRITORIAIS
99	ORGANISMOS EXTRATERRITORIAIS
99.0	Organismos extraterritoriais
99.00	Organismos extraterritoriais
99.000	Organismos extraterritoriais